

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
BANČNI NADZOR

Letno poročilo ECB o nadzornih aktivnostih

2016

BANKENTOEZICHT

Marec 2017

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDŽĪBA

BANKŲ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Kazalo

Predgovor Maria Draghija, predsednika ECB	3
Uvodni pogovor z Danièle Nouy, predsednico Nadzornega odbora	4
1 Prispevek nadzora k finančni stabilnosti	9
1.1 Kreditne institucije: glavna tveganja in splošna uspešnost	9
1.2 Izvajanje nadzornega modela EMN	14
Okvir 1 Institucionalne sheme za zaščito vlog	30
2 Izdajanje dovoljenj, uveljavljanje pravil in nalaganje sankcij	33
2.1 Gibanja v številu pomembnih institucij in skupnih postopkov	33
2.2 Prijava kršitev, uveljavljanje pravil in nalaganje sankcij	40
3 EMN kot del evropske in svetovne nadzorniške arhitekture	43
3.1 Evropsko in mednarodno sodelovanje	43
3.2 Sodelovanje pri razvoju evropskega in mednarodnega regulativnega okvira	49
4 Organizacijska struktura bančnega nadzora v ECB	53
4.1 Izpolnjevanje obveznosti na področju demokratične odgovornosti	53
4.2 Odločanje	55
4.3 Zaposlovanje v bančnem nadzoru v ECB	58
Okvir 2 Sodelovanje v Evropi	60
4.4 Izvajanje kodeksa ravnanja	61
4.5 Izvajanje načela ločenosti denarne politike in nadzora	63
4.6 Okvir poročanja podatkov in upravljanje informacij	63
Okvir 3 Prizadevanja za večjo preglednost	65
5 Poročanje o proračunski porabi	67
5.1 Izdatki v letu 2016	67
5.2 Okvir nadomestil 2016	69
6 Pravni akti, ki jih je ECB sprejela v zvezi z bančnim nadzorom	72

7	Evropski bančni sektor v številkah	74
8	Glosar	76

Predgovor Maria Draghija, predsednika ECB

Bistveni sestavni del okrevanja euroobmočja je stabilen bančni sektor, ki služi gospodarstvu. Ključni nauk te krize pa je bil, da sta močna regulacija in učinkovit nadzor bistvena gradnika za stabilen bančni sektor. Dejstvo je, da je bil eden od vzrokov svetovne finančne krize čezmerna deregulacija. Strožja pravila za finančni sektor in boljši nadzor morajo torej biti del načrta za rast. Na evropski in svetovni ravni je bil dosežen velik napredek. V novembru 2014 je bil ustanovljen evropski bančni nadzor. Ta korak je bil odločilnega pomena in je tudi postavil temelje za stabilnejši bančni sektor in tesneje povezano Evropo.

V zadnjih nekaj letih so evropske banke postale odpornejše z vidika kapitala, finančnega vzvoda, financiranja in prevzemanja tveganj. Zato so lahko prestale gospodarsko krizo na nastajajočih trgih, padec cen nafte in takojšnje posledice brexita. Bolj zdrave banke lahko tudi stalno zagotavljajo kreditiranje, kar je močno potrebno, da se podpre gospodarsko okrevanje v euroobmočju.

Evropski bančni nadzor je imel ključno vlogo pri zagotavljanju odpornosti sektorja. Uvedba strogega in pravičnega bančnega nadzora – ki se v celotnem euroobmočju izvaja po enako visokih standardih – je vlila zaupanje v kakovost nadzora in posledično v stabilnost bank.

Vseeno še vedno obstajajo izzivi. Sposobnost bančnega sektorja, da v celoti podpre okrevanje euroobmočja, ovira njegova nizka dobičkonosnost. K nizki dobičkonosnosti bank pa prispevajo presežne zmogljivosti, neučinkovitost in problematična sredstva iz preteklosti. Banke morajo same poiskati ustrezne odgovore na te izzive. In v dobro močnega okrevanja v euroobmočju morajo ukrepati hitro.

Evropski bančni nadzor veliko prispeva k stabilnejšemu bančnemu sektorju v euroobmočju, istočasno pa zagotavlja enake konkurenčne pogoje, potrebne za vzpostavitev enotnega bančnega trga. Vendar je treba, če želimo zagotoviti, da bo celovitost enotnega bančnega trga še naprej nevprašljiva, dokončati bančno unijo. Tako kot smo vzpostavili skupni nadzor in reševanje v euroobmočju, je treba zagotoviti, da so imetniki vlog povsod enako varni.

Uvodni pogovor z Danièle Nouy, predsednico Nadzornega odbora

V novembru 2016 je evropski bančni nadzor praznoval svojo drugo obletnico. Ste zadovoljni z njegovim dosedanjim delom?

Iskreno povedano, sem zelo ponosna na to, kar smo dosegli. V zelo kratkem času smo ustvarili institucijo, ki pomaga zagotavljati stabilnost celotnega evropskega bančnega sektorja. Evropski bančni nadzor je seveda še zelo mlad in še je prostor za izboljšave. Vendar deluje, in to dobro. Ljudje iz cele Evrope sodelujejo s skupnim ciljem pred očmi, tj. zagotoviti stabilen bančni sektor. Nekateri od njih delajo tukaj, v ECB, številni drugi pa v nacionalnih nadzornih organih. Skupaj tvorijo pravo evropsko ekipo bančnih nadzornikov in prav njihova predanost je gonilo našega uspeha. Ne vem, kako naj se jim dovolj zahvalim; v veselje in čast mi je delati z vsemi temi ljudmi: z zaposlenimi v ECB, nacionalnimi nadzorniki in seveda s člani Nadzornega odbora.

Na kratko, kateri so bili ključni dosežki evropskega bančnega nadzora v letu 2016?

Na misel mi pride troje: prvič, začeli smo dejansko reševati vprašanje slabih posojil. Že v letu 2015 smo ustanovili delovno skupino za reševanje te težave. V letu 2016 smo pripravili osnutek napotkov za banke, kako ravnati v primeru velikega obsega slabih posojil. To je bil velik korak naprej. Drugič, še naprej smo si prizadevali izboljšati solventnost bančnega sektorja euroobmočja. Nenazadnje pa smo še dodatno uskladili bančni nadzor v euroobmočju s ciljem, da bi vse banke nadzorovali po enako visokih standardih.

Kaj natanko ste storili za uskladitev nadzorniških praks?

Evropska zakonodaja o skrbnem in varnem poslovanju zagotavlja številne opcije in diskrecijske pravice, ki dajejo nadzornikom nekaj manevrskega prostora pri uporabi pravil. V letu 2016 smo se z nacionalnimi organi dogovorili, da bomo te opcije in diskrecijske pravice v celotnem euroobmočju izvrševali usklajeno, ter pozneje izdali uredbo in vodnik ECB v zvezi s tem. Še en pomemben način za uskladitev nadzora je proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP). SREP zagotavlja, da se vse banke v euroobmočju nadzorujejo po enakih metodah in standardih. V letu 2016 smo SREP še dodatno dodelali in prilagodili. Zato so nadzorniški kapitalski pribitki v veliko tesnejši korelaciji s profilom tveganosti vsake posamezne banke.

Torej banke v euroobmočju zdaj poslujejo pod enakimi konkurenčnimi pogoji?

Naredili smo velik napredek v to smer, vendar obstaja še nekaj neenakih področij. Regulativa je na primer v euroobmočju še vedno nekoliko razdrobljena. Nekatera pravila za banke so v obliki direktiv EU, ki jih je treba še prenesti v nacionalno zakonodajo. Zato se dejanska pravila med posameznimi državami razlikujejo, zaradi česar je evropski bančni nadzor manj učinkovit in dražji. Če oblikovalci politik glede bančne unije mislijo resno, morajo torej ta pravila dodatno uskladiti. Ena možnost bi bila ta, da bi se manj zanašali na direktive in bolj na uredbe, saj se slednje uporabljajo neposredno v vseh državah članicah EU. Nedavni zakonodajni predlog Evropske komisije, ki ponovno preučuje številne pomembne vidike enotnih evropskih pravil, je dobra priložnost za nadaljnjo uskladitev bančne regulacije v EU. Poskrbeti moramo, da te priložnosti ne zamudimo. Končno pravno besedilo bi moralo tudi zagotoviti, da ima nadzornik na voljo vsa potrebna orodja in prožnost za ustrezno izvajanje svojih nalog.

Ali enaki konkurenčni pogoji veljajo tudi za tiste banke, ki niso pod neposrednim nadzorom ECB?

ECB neposredno nadzoruje približno 130 največjih bank v euroobmočju, namreč pomembne institucije. Preostale banke (približno 3.200), ki jih uvrščamo med tako imenovane manj pomembne institucije, so pod neposrednim nadzorom pristojnih nacionalnih organov. ECB ima pri nadzoru manj pomembnih institucij posredno vlogo. Skupaj z nacionalnimi nadzorniki se zavzemamo za vzpostavitev enotnih standardov tudi za nadzor manj pomembnih institucij. V letu 2016 smo oblikovali več takih standardov. Poleg tega smo svoj pristop k obravnavi opcij in diskrecijskih pravic razširili na manjše banke in si prizadevamo za oblikovanje usklajenega procesa SREP za manj pomembne institucije. Pri obravnavi manj pomembnih institucij seveda upoštevamo načelo sorazmernosti. Raven nadzora prilagodimo tveganjem, ki so jim izpostavljene manjše banke.

Ko ravno govoriva o bankah, kako gre evropskim bankam?

Dobra novica je ta, da so postale v zadnjih nekaj letih veliko odpornejše; njihovi kapitalski blažilniki so se močno povečali. Hkrati pa se še vedno soočajo s tveganji in izzivi. Poleg tega, da morajo poiskati način, kako v teh zahtevnih razmerah povečati dobičke, kako odsvojiti problematična sredstva iz preteklosti ter kako ravnati v primeru računalniškega kriminala in drugih računalniških tveganj, se trenutno soočajo še s številnimi drugimi vprašanji. Ali se bo konkurenca nebank okrepila? V katero smer gre gospodarstvo euroobmočja? Kako bo brexit vplival na banke v euroobmočju? Kako se bodo odvijale druge geopolitične zadeve? Banke poslušajo v svetu, ki ga zaznamujejo tveganja in spremembe; ta tveganja morajo upravljati in na spremembe se morajo prilagajati. Šele takrat bodo lahko ohranile dolgoročno dobičkonosnost.

Pogosto se sliši, da za banke poseben izziv predstavljajo nizke obrestne mere in strožja regulativa. Kaj vi menite o tem?

Za velike banke v euroobmočju obrestni prihodki predstavljajo več kot polovico njihovega skupnega prihodka. Zato lahko rečemo, da so obrestne mere res problem, nizke obrestne mere pa izziv. V letu 2017 bomo še nadalje raziskali obrestno tveganje bank. V okviru letošnjega stresnega testa bomo denimo opravili analizo občutljivosti, osredotočeno na učinke sprememb obrestnih mer na bančno knjigo. Kar zadeva regulacijo, pa pravila vedno nalagajo breme tistim, ki jih morajo izpolnjevati. Toda v tem primeru moramo pogledati onkraj bank. Strožja pravila pomagajo preprečevati krize. Poleg tega smo se naučili, da so finančne krize drage za gospodarstvo, davkoplačevalce in nenazadnje tudi za same banke. Če upoštevamo vse to, bi bilo nadvse dobrodošlo, če bi globalno regulativno reformo dokončali, kot je predvideno. Narediti korak nazaj pri globalni regulativni reformi je zadnje, kar bi morali storiti. Finančni sektor presega državne meje in tudi pravila, ki ga urejajo, bi jih morala – to je eden največjih naukov finančne krize.

Kako se bančni nadzor spoprijema z izzivi, s katerimi se soočajo banke?

Tveganja in izzivi, ki sem jih ravnokar omenila, so razvidni iz naših prednostnih nalog nadzora za leto 2017. Najprej bomo nadalje analizirali poslovne modele bank in nato raziskali dejavnike njihove dobičkonosnosti. V ta namen bodo naše skupne nadzorniške skupine temeljito preučile svoje banke. Ocenili bomo tudi, kako bi pojavi, kot sta FinTech in brexit, lahko vplivali na poslovne modele bank v euroobmočju. Sicer pa predpisovanje novih poslovnih modelov seveda ni naše delo. Lahko pa spremenimo obstoječe in jih tudi bomo. Naša druga prednostna naloga je upravljanje tveganj. V sedanjem okolju nizke dobičkonosnosti in visoke likvidnosti lahko banke zamika, da bi se podale v nevarno iskanje donosov. S tega vidika je upravljanje tveganj pomembno kot še nikoli. Naša tretja prednostna naloga pa je kreditno tveganje. To se v glavnem nanaša na slaba posojila – to pomembno vprašanje sem že omenila.

Slaba posojila so res predstavljala veliko težavo v letu 2016. Kakšno je trenutno stanje?

Banke in nadzorniki so nedvomno dosegli že veliko, vendar slaba posojila vseeno ostajajo velika težava. V bilancah bank so kot mrtva teža: zmanjšujejo dobičke in omejujejo sposobnost bank za kreditiranje gospodarstva. Napotki, ki smo jih pripravili, bodo bankam pomagali očistiti njihove bilance. Pospešujejo namreč dosledno restrukturiranje in pripoznavanje slabih posojil, oblikovanje rezervacij zanje in njihovo razkritje. Poleg tega pozivajo banke z velikim obsegom slabih posojil, naj točno določijo cilje za njegovo zmanjšanje in jih uresničijo. Dobre prakse, ki so opisane v teh napotkih, predstavljajo pričakovanja naših nadzornikov. Naše skupne nadzorniške skupine so že začele aktivno sodelovati z bankami pri tem, kako nameravajo napotke izvajati. Toda vprašanje slabih posojil ni le vprašanje za banke in njihove nadzornike. Kako hitro lahko banka reši svoja slaba posojila, je odvisno tudi od nacionalnih pravnih in sodnih sistemov. Ti sistemi namreč v nekaterih državah ovirajo hitro reševanje slabih posojil. Na tej točki bi bankam lahko pomagali nacionalni oblikovalci politik. Lahko bi zagotovili učinkovitejša sodna sisteme, povečali dostop do zavarovanja, uvedli hitre zunajsodne postopke in uskladili fiskalne spodbude.

Omenili ste, da je upravljanje tveganj ena vaših prednostnih nalog za leto 2017. Kaj je v ozadju tega?

Jasno je, da banke vedno in povsod potrebujejo preudarno upravljanje tveganj – nenazadnje delujejo na področju prevzemanja in razdeljevanja tveganj. Toda preudarno upravljanje tveganj je kompleksna zadeva, ki zahteva veliko stvari. Najprej pravo kulturo – kulturo, ki ceni upravljanje tveganj in nanj ne gleda kot na oviro na poti do večjih dobičkov. Bolj formalno rečeno, dobro upravljanje tveganj zahteva dobre strukture upravljanja – odgovorni za upravljanje tveganj morajo dobiti glas, ki ga slišijo tisti, ki sprejemajo odločitve. V juniju 2016 smo objavili rezultate s tem povezanega pregleda, ki so pokazali, da številne banke še vedno potrebujejo izboljšave na tem področju. Za dobro upravljanje tveganj pa so potrebni tudi zanesljivi podatki. Zato bomo v letu 2017 ocenili, kako banke izpolnjujejo ustrezne mednarodne standarde. V povezavi s tem smo uvedli večji projekt, da bi ocenili notranje modele, s katerimi banke ugotavljajo svojo tveganju prilagojeno aktivno. Ti notranji modeli so pomembni, saj tveganju prilagojena aktivna predstavlja osnovo za izračun kapitalskih zahtev. Nazadnje bomo izvedli še tematski pregled, da bi ocenili dejavnosti bank, ki jih zanje opravljajo zunanji izvajalci, in temeljito pregledali, kako banke obvladujejo s tem povezana tveganja.

Kakšna je vaša vizija evropskega bančnega nadzora, če se ozremo še dlje naprej? Kako služi javnosti in bankam?

Za banke je nadzor kot protiutež, ki poskrbi za večjo stabilnost: banke se osredotočajo na donose, nadzorniki na tveganja; banke skrbijo dobičkonosnost, nadzorniki stabilnost. Bančni nadzorniki s tem, ko opravljajo svojo vlogo,

preprečujejo bankam, da bi prevzemale čezmerna tveganja, kar preprečuje prihodnje krize. Tako ščitijo varčevalce, vlagatelje, davkoplačevalce in celotno gospodarstvo. Evropski bančni nadzor ima še dodatno prednost posebnega evropskega vidika. Njegovo oko seže onkraj državnih meja, zato lahko že zgodaj odkrije tveganja in prepreči njihovo širjenje. Ker deluje neodvisno od nacionalnih interesov, je lahko strog in pravičen nadzornik za vse banke v euroobmočju. S tem pomaga ustvarjati enake konkurenčne pogoje, pri čemer imajo vsi enake priložnosti in enake odgovornosti. To je temelj, na katerem lahko zraste pravi evropski bančni sektor v korist celotnega gospodarstva.

1 Prispevek nadzora k finančni stabilnosti

V letu 2016 so banke euroobmočja ustvarile stabilne, toda nizke dobičke. Hkrati so njihova tveganja in izzivi ostali večinoma nespremenjeni v primerjavi z letom 2015. Glavno tveganje je bila vzdržnost poslovnih modelov bank in dobičkonosnosti; med drugimi večjimi tveganji so bili velik obseg slabih posojil in geopolitične negotovosti, kot so srednje- in dolgoročne posledice brexita. V skladu s tem je evropski bančni nadzor določil svoje prednostne naloge.

Evropski bančni nadzor je prav tako še naprej izpopolnjeval svoje glavno orodje, proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP). Zato so bile kapitalске zahteve vsake posamezne banke bolj usklajene z njenim profilom tveganosti. Na splošno so potrebe po kapitalu, ki so izhajale iz SREP v letu 2016, ostale v glavnem stabilne.

V letu 2016 je evropski bančni nadzor dosegel velik napredek pri obravnavanju slabih posojil. V septembru je za javno posvetovanje objavil osnutek napotkov. Priporočila in dobre prakse, ki jih vsebujejo ti napotki, bodo pomagali bankam učinkovito zmanjšati obseg slabih posojil.

1.1 Kreditne institucije: glavna tveganja in splošna uspešnost

1.1.1 Glavna tveganja v bančnem sektorju in prednostne naloge nadzora

Glavna tveganja za evropski bančni sektor ostajajo nespremenjena

Tveganja, ugotovljena v letu 2016, večinoma ostajajo v ospredju tudi v letu 2017. Banke v euroobmočju še vedno delujejo v poslovnem okolju, za katerega je značilna nizka gospodarska rast. Slabi gospodarski rezultati vplivajo na obrestne mere in okrevanje gospodarstva, iz tega pa izhajajo tudi največja tveganja, s katerimi se sooča bančni sektor euroobmočja, kot kaže **graf 1**.

Dolgotrajno obdobje nizkih obrestnih mer podpira gospodarstvo in zmanjšuje tveganje neplačil. Pomeni pa tudi pritisk na poslovne modele bank, saj nizke obrestne mere znižujejo obrestne prihodke v razmerah, ko je splošna dobičkonosnost že tako nizka. Tveganja za **vzdržnost poslovnih modelov in nizka dobičkonosnost** so tudi v letu 2016 ostali ena glavnih težav za bančni sektor euroobmočja.

Banke morajo zmanjšati velik obseg slabih posojil

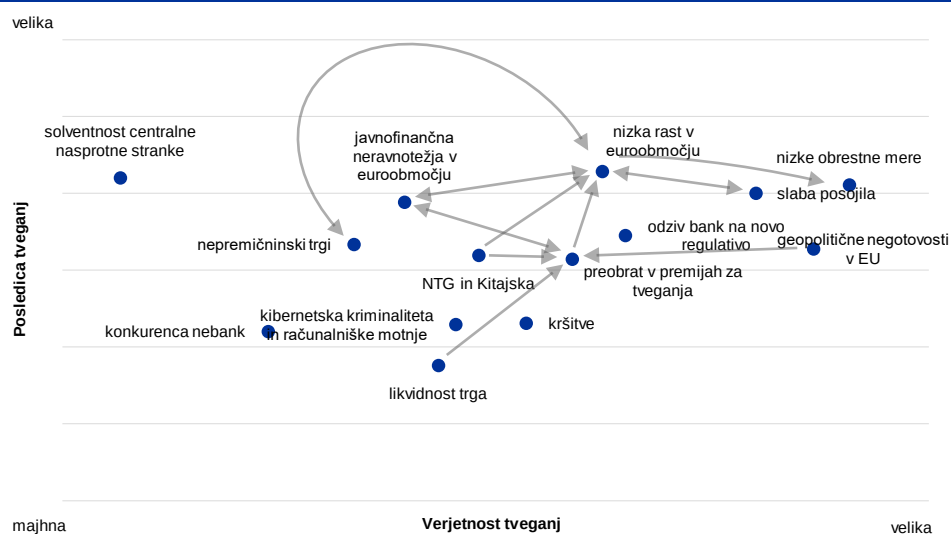
Še en razlog za zaskrbljenost je **velik obseg slabih posojil** v številnih bankah euroobmočja. Poleg tega da zmanjšujejo dobičkonosnost, so prizadete banke zaradi njih bolj občutljive za spremembe razporeženja na trgih. Banke zato potrebujejo preudarne in zanesljive strategije za čiščenje svojih bilanc, vključno z aktivnim upravljanjem portfeljev slabih posojil.

Brexit pomeni geopolitično tveganje za banke

Geopolitične negotovosti se stopnjujejo. Zlasti v povezavi z britanskim referendumom o **izstopu iz EU** je bančni nadzor v ECB tesno sodeloval z najbolj izpostavljenimi bankami, da bi zagotovil, da skrbno spremljajo stanje in tveganja ter se pripravljajo na morebitne posledice. V tem obdobju v bančnem sektorju niso bila ugotovljena pomembna likvidnostna/kapitalska ali operativna tveganja. Toda nedavni politični dogodki lahko povzročijo zamike pri naložbah, posledica pa je lahko šibka rast.

Graf 1

Prikaz tveganj za bančni sektor euroobmočja

Vir: ECB; puščice prikazujejo potencialne transmissijske kanale z enega dejavnika tveganja na drugega (predstavljeni so samo glavni primarni vplivi); slaba posojila: ta dejavnik tveganja je pomemben samo za banke euroobmočja z velikimi deleži slabih posojil.

Ne glede na koristi varnejšega in odpornejšega finančnega sistema je problematična tudi nejasnost glede **prihodnje regulative**. Dokončanje pregleda okvira Basel III ter določitev ciljev **minimalne zahteve glede kapitala in kvalificiranih obveznosti** bosta zmanjšala regulativno negotovost in zagotovila stabilnejše okolje, v katerem delujejo banke. Medtem se banke pripravljajo tudi na izvajanje MSRP 9, ki bo začel veljati na začetku leta 2018. Na splošno bo nekaterim bankam še vedno težko izpolnjevati strožje zahteve in hkrati vzdrževati ustrezno dobičkonosnost.

V letu 2016 je bančni nadzor v ECB izvedel **stresni test Evropskega bančnega organa (EBA) na ravni EU** za banke euroobmočja in **nadzorniški stresni test v okviru SREP**.¹ Stresni test na ravni EU je zajel 37 velikih pomembnih institucij (skupaj predstavljajo približno 70% bančnih sredstev pod evropskim bančnim nadzorom). EBA je rezultate stresnega testa za te banke objavil 29. julija 2016.² Stresni test v okviru SREP je zajel še dodatnih 56 pomembnih institucij v euroobmočju. V obeh primerih je bila za oceno odpornosti finančnih institucij proti

¹ Za enotno obravnavo vseh pomembnih institucij v SREP je bančni nadzor v ECB izvedel stresni test v okviru SREP, ki je zajel tiste pomembne institucije, ki niso bile predmet stresnega testa EBA na ravni EU.

² EBA je podrobne podatke o rezultatih stresnega testa objavil na svojem [spletnem mestu](#).

neugodnim tržnim gibanjem in za zagotovitev podatkov za SREP uporabljena v glavnem enaka metodologija.

Stresni test je pokazal naslednje:

- bančni sistem lahko prenese še močnejši učinek stresa, kot je bil tisti, ki je bil simuliran v okviru celovite ocene leta 2014, ob tem pa v povprečju ohrani enako raven kapitala po stresnem dogodku;
- najpomembnejše razlike med rezultati stresnega testa po osnovnem in neugodnem scenariju so bili večje kreditne izgube, manjši neto obrestni prihodek in večje izgube iz prevrednotenja pozicij tržnega tveganja;
- banke z manjšo kreditno kakovostjo in večjimi deleži slabih posojil v povprečju slabše prenesejo učinke stresnega dogodka na kreditne izgube in neto obrestni prihodek; to kaže, kako pomembno je reševanje vprašanja velikih deležev slabih posojil.

Skupina približno 250 članov iz ECB in pristojnih nacionalnih organov/nacionalnih centralnih bank je rezultate stresnega testa, ki so jih izračunale banke, vključila v zanesljiv proces zagotavljanja kakovosti. V tem procesu so uporabili bančno specifično znanje skupnih nadzorniških skupin, primerjalno analizo, lastne izračune ECB od zgoraj navzdol ter strokovno znanje in izkušnje pristojnih nacionalnih organov.

Slika 1

Prednostne naloge nadzora v letih 2016 in 2017

Prednostne naloge v letu 2016	Prednostne naloge v letu 2017	Dejavnosti nadzora ¹ za leto 2017 in naprej	Verjetnost nadaljevanja v letu 2018
Poslovni modeli in dejavniki dobičkonosnosti	 Poslovni modeli in dejavniki dobičkonosnosti	Ocena poslovnih modelov bank in dejavnikov dobičkonosnosti	☐
		Priprave na Brexit – dialog z bankami	☒
Kreditno tveganje	 Kreditno tveganje, osredotočeno na slaba posojila in koncentracije	Nebančna konkurenca/FinTech	☒
Kapitalska ustreznost		Dosleden pristop k slabim posojilom/restrukturiranim izpostavljenostim (npr. poglobljene analize/inšpekcijski pregledi na kraju samem)	☒
Ravnanje s tveganji in kakovost podatkov	 Upravljanje tveganj	Ocena pripravljenosti bank na MSRP 9	☐
		Sledenje koncentracijam izpostavljenosti (npr. ladijske družbe/nepremičnine)	☒
Likvidnost		Ocenjevanje skladnosti z BCBS 239 – Baselska načela o agregiranju podatkov o tveganjih in poročanju o tveganjih	☐
		Pregled TRIM Modeli kreditnega, tržnega tveganja in tveganja nasprotne stranke	☒
		Izboljšanje ICAAP ² in ILAAP ³ bank	☒
		Oddaja del v zunanje izvajanje	☒

¹ Ciljno usmerjeni pregled notranjih modelov

² Proces ocenjevanja ustreznosti notranjega kapitala

³ Proces ocenjevanja ustreznosti notranje likvidnosti

Opomba: Tematski pregledi so poudarjeni s temno modro obrobo.

Kvantitativne posledice po neugodnem scenariju stresnega testa so eden od dejavnikov za določitev ravni kapitala na podlagi napotkov, ki izhajajo iz drugega stebra (P2G). Kvalitativni rezultat stresnih testov je vključen v določitev zahteve iz drugega stebra (P2R)³. Poleg tega stresni test ni razkril le tveganj, odkritih že v okviru tekočega nadzorniškega ocenjevanja, temveč tudi glavne ranljive točke bank v euroobmočju v primeru negativnega šoka. Na primer, večina izgub iz naslova posojil je izhajala iz nezavarovanih izpostavljenosti na drobno in do podjetij. Stresni test je prav tako pokazal, da je eden od dejavnikov za izgube iz naslova posojil tudi kreditiranje nekaterih geografskih regij, kot so Latinska Amerika ter srednja in vzhodna Evropa.

Prednostne naloge EMN določajo ključna področja nadzora v danem letu. Opirajo se na oceno ključnih tveganj, s katerimi se soočajo nadzorovane banke, ob upoštevanju zadnjih gibanj v gospodarskem, regulativnem in nadzornem okolju. Prednostne naloge, ki so predmet letnega pregleda, so bistveno orodje za koordinacijo nadzornih dejavnosti po posameznih bankah na ustrezno usklajen, sorazmeren in učinkovit način, kar prispeva k enakim konkurenčnim pogojem in večjemu nadzornemu učinku (glej [slika 1](#)).

³ Glej tudi razdelek 1.2.1.

1.1.2

Splošna uspešnost pomembnih bank v letu 2016

Dobički pomembnih institucij v euroobmočju so ostali stabilni

5,8%
dobičkonosnost
lastniškega kapitala v
letu 2016

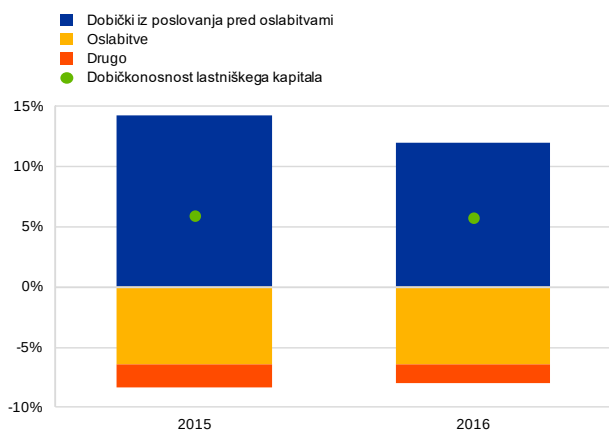
Rezultati za prva tri četrtletja 2016 kažejo, da je dobičkonosnost pomembnih institucij v letu 2016 ostala stabilna.⁴ Povprečna medletna dobičkonosnost lastniškega kapitala za reprezentativni vzorec 101 pomembne institucije je znašala 5,8% v tretjem četrtletju 2016, kar pomeni, da se je medletno rahlo znižala (6,0% v tretjem četrtletju 2015).⁵ Vseeno je treba izpostaviti, da je za temi agregatnimi podatki opaziti zelo raznolika gibanja.

Tekoči prihodki so se v letu 2016 znižali: agregirani neto obrestni prihodki pomembnih institucij so se znižali za 3% kljub rahlemu povečanju obsega posojil (medletno za +0,5%), zlasti posojil podjetjem (+2,8%). Znižanje je bilo skoncentrirano v prvem četrtletju 2016, nato pa so se obrestni prihodki stabilizirali. Znižal se je tudi prihodek iz nadomestil (medletno za 2,8%), v glavnem kot posledica znižanja provizij za upravljanje premoženja in dejavnosti na kapitalskih trgih v prvih treh četrtletjih 2016. Ta trend se je morda obrnil v četrtem četrtletju 2016, ko so se dejavnosti na kapitalskih trgih spet okrepile.

Graf 2

Stabilna raven dobičkonosnosti lastniškega kapitala v letu 2016, ker so nižje izgube zaradi oslabitve izravnale zmanjšanje dobičkov iz poslovanja

(Vse postavke so tehtane povprečja, izražena kot odstotni delež lastniškega kapitala)

Podatki za obe leti so prikazani kot medletni kumulirani podatki za tretje četrtletje. Vir: Okvir FINREP (101 pomembna institucija, ki poroča podatke na podlagi MSRP, na najvišji ravni konsolidacije).

Negativne posledice upada prihodkov so deloma ublažili nižji stroški poslovanja (za 1%). Znižanje stroškov je bilo posebej izrazito pri stroških dela (medletno za 1,4%). Glede na ukrepe prestrukturiranja, ki jih je nedavno izvedlo več bank euroobmočja, se bo ta trend v naslednjih četrtletjih morda nadaljeval.

Vedno boljše makroekonomske razmere so pozitivno vplivale na izgube zaradi oslabitve finančnih sredstev, ki so bile manjše kot v letu 2015: oslavitve pri posojilih in drugih finančnih sredstvih so se znižale s 5,5% agregatnega osnovnega kapitala v tretjem četrtletju 2015⁶ na 4,4% v tretjem četrtletju 2016. To izboljšanje je bilo večinoma skoncentrirano v nekaj jurisdikcijah, medtem ko so bile izgube iz naslova posojil v nekaterih drugih državah že na zgodovinsko nizki ravni. Pretekle izkušnje kažejo, da banke v četrtem četrtletju praviloma knjižijo višje oslavitve, kar bi lahko vplivalo na rezultate dobičkonosnosti za celo leto.

Izjemni viri prihodkov so prispevali k dobičkonosnosti bank v letu 2016 (3,4% agregatnega lastniškega kapitala v tretjem četrtletju 2016). Vendar pa so bili enkratni prihodki nižji kot v letu 2015 in se v naslednjih četrtletjih ne morejo ponoviti.

⁴ V tem razdelku se podatki za leto 2016 nanašajo na tretje četrtletje 2016.

⁵ Agregirana dobičkonosnost lastniškega kapitala je v četrtem četrtletju 2015 znašala 4,8%. Medletno so vrednosti za četrto četrtletje nižje od vrednosti za tretje četrtletje zaradi sezonečnosti nekaterih osnovnih postavk.

⁶ V četrtem četrtletju 2015 je ta delež znašal 5,8%.

1.2 Izvajanje nadzornega modela EMN

1.2.1 Izboljševanje metodologije SREP v okviru EMN

Zaradi izboljšav metodologije SREP se je povečala korelacija profilov tveganosti bank z njihovimi kapitalskimi zahtevami

76%

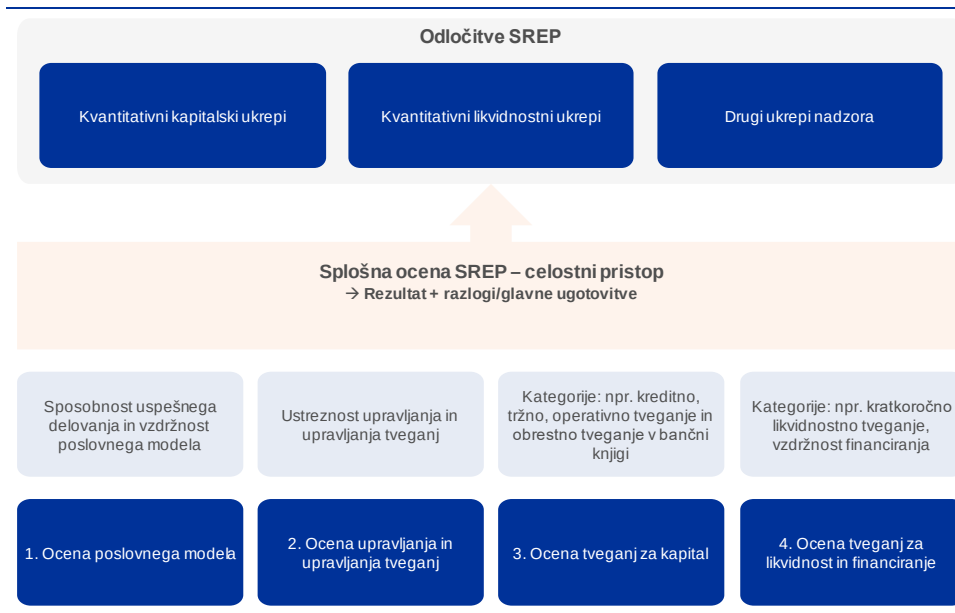
Korelacija med
kapitalskimi zahtevami in
profili tveganosti

Na podlagi skupne metodologije za največje bančne skupine v euroobmočju je evropski bančni nadzor v letu 2016 še drugič izvedel proces SREP. Tudi tokrat je bil cilj procesa oblikovati odporen bančni sistem, ki bo zdržno financiral realno gospodarstvo euroobmočja. Harmonizacija, ki je bila že dosežena z nadzornim ciklom leta 2015, je v zvezi s tem prinesla oprijemljive rezultate. Na podlagi teh dosežkov se je ocena SREP izboljšala. Te izboljšave so razvidne iz večje korelacije kapitalskih zahtev s profili tveganosti bank (z 68% po SREP v letu 2015 na 76% po SREP v letu 2016). Hkrati se je ohranil splošni pristop združevanja kvantitativnih in kvalitativnih elementov v pristopu omejene strokovne presoje. Poleg tega je bila metodologija SREP dodatno nadgrajena, da bi vključevala rezultate stresnega testa na ravni EU iz leta 2016.

Slika 2 podaja pregled metodologije SREP. Posodobljen [Priročnik EMN o metodologiji SREP](#) je bil objavljen decembra 2016.

Slika 2

Izvajanje metodologije procesa nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP) v okviru EMN

Skupne nadzorniške skupine so prispevale ključne podatke za SREP, potem ko so za svoje banke ocenile vsakega od teh štirih elementov: **poslovni model, notranje upravljanje in upravljanje tveganj, tveganja za kapital** ter **tveganja za likvidnost in financiranje**.

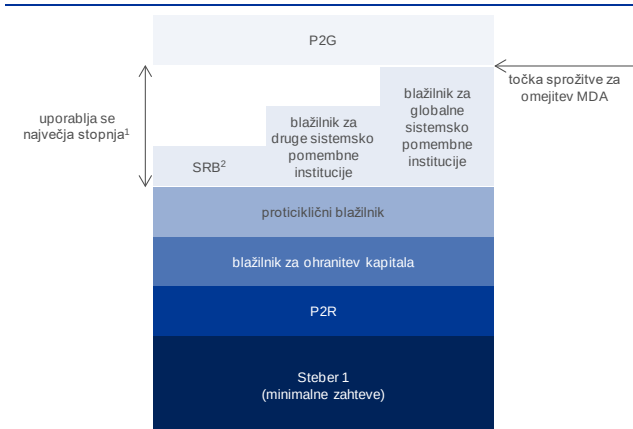
Metodologija SREP v okviru EMN je bila v letu 2016 razširjena

V letu 2016 je bila metodologija SREP za ocenjevanje notranjega upravljanja in upravljanja tveganj razširjena na podlagi obsežnega tematskega pregleda o ravnanju

s tveganji in nagnjenosti k prevzemanju tveganj⁷, ki so ga izvedle skupne nadzorniške skupine v letu 2015.

Slika 3

P2G (napotki iz drugega stebra) niso vključeni v izračun maksimalnega zneska za razdelitev (MDA)

1) Najpogostejši primer; če država članica uporabi člen 131(15) CRD IV, lahko pride do posebnega izračuna.
2) Blažilnik sistemskih tveganj

Opombe: Lestvica ni v razmerju; izvajanje mnenja EBA o MDA in sporočilo za javnost z dne 1. julija 2016..

Poleg tega so bili v letu 2016 uvedeni napotki iz drugega stebra (P2G), kot je EBA določil v juliju 2016⁸. Napotki iz drugega stebra (P2G) dopolnjujejo zahteve iz drugega stebra (P2R) in od bank se pričakuje izpolnjevanje P2G, ki so določeni povrh zahtevane ravni kapitala (minimalnega in dodatnega) ter povrh kombiniranega blažilnika (glej [sliko 3](#)). Napotki iz drugega stebra (P2G) kot pričakovanja nadzornikov niso vključeni v izračun maksimalnega zneska za razdelitev (MDA), ki je določen v členu 141 Direktive o kapitalskih zahtevah (CRD IV).

Pri pripravi napotkov iz drugega stebra (P2G) so v celostnem pristopu upoštevani naslednji elementi: na splošno zmanjšanje kapitala po neugodnem scenariju [stresnega testa](#); specifični profil tveganosti posamezne institucije in njena občutljivost na stresne scenarije; vmesne spremembe profila tveganosti posamezne institucije od presečnega datuma stresnega testa; ter ukrepi, ki jih je institucija sprejela za zmanjšanje

občutljivosti na tveganja.

Čeprav se pričakuje, da bodo banke izpolnile napotke iz drugega stebra (P2G), posledica njihovega neizpolnjevanja niso samodejne omejitve razdelitve. Če banka ne upošteva svojih napotkov iz drugega stebra (P2G), bo bančni nadzor v ECB sprejel korektivne ukrepe, ki so točno prilagojeni stanju vsake posamezne banke.

Povpraševanje po CET1 v okviru SREP ostaja za leto 2017 stabilno

Rezultati SREP za leto 2016 kažejo, da ostaja splošno povpraševanje po navadnem lastniškem temeljnem kapitalu (CET1) v okviru SREP za leto 2017 na enaki ravni kot preteklo leto. Če bodo vsi drugi dejavniki ostali nespremenjeni, je tekoče povpraševanje po kapitalu v sistemu tudi pokazatelj, kakšno bi lahko bilo povpraševanje po kapitalu v prihodnosti.⁹ V številnih posameznih primerih se je povpraševanje po CET1 v okviru SREP spremenilo in odraža razvoj profila tveganosti zadevnih institucij. V procesu SREP v letu 2016 se je kapital prenesel iz drugega stebra iz leta 2015 v novo uvedene napotke iz drugega stebra (P2G) in odpravljena je bila vključitev tistega dela varovalnega kapitalskega blažilnika, ki se ne uvaja postopno. Točka sprožitve, ko se omeji maksimalni znesek za razdelitev (MDA), se je znižala s povprečno 10,2% na 8,3%, ker se pri izračunu ne upoštevajo napotki iz drugega stebra.

⁷ Glejte razdelek 1.2.5.

⁸ Posodobljeni podatki o stresnem testu na ravni EU v letu 2016.

⁹ Povpraševanje po kapitalu se nanaša na zahteve iz prvega in drugega stebra ter varovalni kapitalski blažilnik in napotke iz drugega stebra. Banke lahko ne glede na postopno uvajanje tega blažilnika pričakujejo, da bodo napotki iz drugega stebra (P2G) v prihodnje pozitivni.

Poleg kapitalskih ukrepov se je povečala uporaba kvalitativnih ukrepov za odpravo specifičnih šibkih točk posameznih institucij. Verjetnost teh ukrepov je povezana s profilom tveganosti bank: večje je tveganje, večja je verjetnost uporabe kvalitativnih ukrepov.

SREP 2017 – večjih sprememb ni pričakovati

Metodologija SREP v okviru EMN se v letu 2017 ne bi smela bistveno spremeniti. Kljub temu jo bo bančni nadzor v ECB še naprej nadgrajeval skladno s svojim v prihodnost usmerjenim pristopom k ustreznemu spremljanju bančnih dejavnosti in tveganj.

1.2.2

Delo na drugih metodologijah

Cilji in ustroj pregleda TRIM so natančno določeni

109

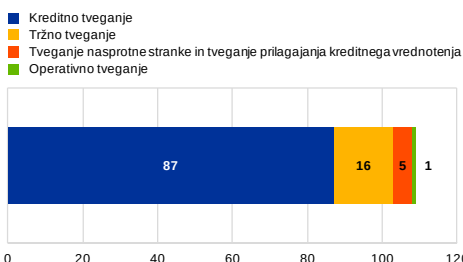
preverjanja notranjih modelov, ki so se začela v letu 2016

V letu 2016 se je konceptualno delo na notranjih modelih osredotočilo na **ciljno usmerjeni pregled notranjih modelov (TRIM)**, ki se začne v letu 2017. Bančni nadzor v ECB je v pripravi na TRIM:

- pripravil reprezentativen izbor modelov na podlagi tveganj, ki bodo predmet pregleda na kraju samem;
- oblikoval nadzorniške smernice za posamezne vrste tveganj in uvedel tehnike inšpekcijskih pregledov za njihovo validacijo;¹⁰
- pripravil organizacijske določbe za obravnavo naraščajočega števila preverjanj notranjih modelov na kraju samem v prihodnjih letih;
- o projektu redno obveščal pomembne institucije;
- večkrat izvedel zbiranje informacij in s tem pomembnim institucijam omogočil, da prispevajo k pripravljalni fazi.

Graf 3

Večina preverjanj notranjih modelov v letu 2016 se je osredotočila na kreditno tveganje

V preteklem letu se je v pomembnih institucijah začelo 109 preverjanj notranjih modelov in ECB je izdala 88 sklepov o notranjih modelih. V prihodnje se bodo te številke verjetno še povečale, ko bodo v okviru TRIM izvedena dodatna preverjanja.

Dodaten napredek je bil dosežen v zvezi z **usklajevanjem ocenjevalnih praks** notranjih modelov. Zaposleni v ECB in pristojnih nacionalnih organih so zastopali evropski bančni nadzor na evropskih in mednarodnih forumih v zvezi z zadevami, ki se nanašajo na notranje modele, ter sodelovali pri več postopkih, kot je določanje referenčnih vrednosti za notranje modele v izvedbi EBA.

¹⁰ Smernice so bile objavljene 28. februarja 2017.

1.2.3

Kreditno tveganje: delo na slabih posojilih

Raven slabih posojil se je od leta 2008 močno zvišala

6,49%

tehtano povprečje bruto deleža slabih posojil pomembnih institucij

54 milijard EUR

zmanjšanje obsega slabih posojil, doseženo od tretjega četrtrletja 2015 do tretjega četrtrletja 2016

ECB podpira banke pri reševanju slabih posojil iz preteklosti in preprečevanju nastajanja novih slabih posojil

Slaba posojila so za banke poseben izziv. Obseg slabih posojil se je od leta 2008 močno povečal, zlasti v državah članicah, v katerih so v zadnjih letih potekali procesi obsežnega gospodarskega prilagajanja. Velik obseg slabih posojil prispeva k nizki dobičkonosnosti bank in omejuje sposobnost bank, da gospodarstvu zagotavljajo novo financiranje.

Od tretjega četrtrletja 2016 je tehtano povprečje bruto deleža slabih posojil pomembnih institucij znašalo 6,49% v primerjavi s 6,85% v prvem četrtrletju 2016 in 7,31% v tretjem četrtrletju 2015. Agregirani podatki za pomembne institucije kažejo, da se je obseg slabih posojil med tretjim četrtrletjem 2015 in tretjim četrtrletjem 2016 zmanjšal za 54 milijard EUR (od tega za 15,59 milijard EUR v tretjem četrtrletju 2016). Od tretjega četrtrletja 2016 je ta obseg znašal 921 milijard EUR.¹¹

ECB je v letu 2014 začela celovito oceno in še naprej podpira reševanje slabih posojil s stalnim nadzornim dialogom s prizadetimi bankami.

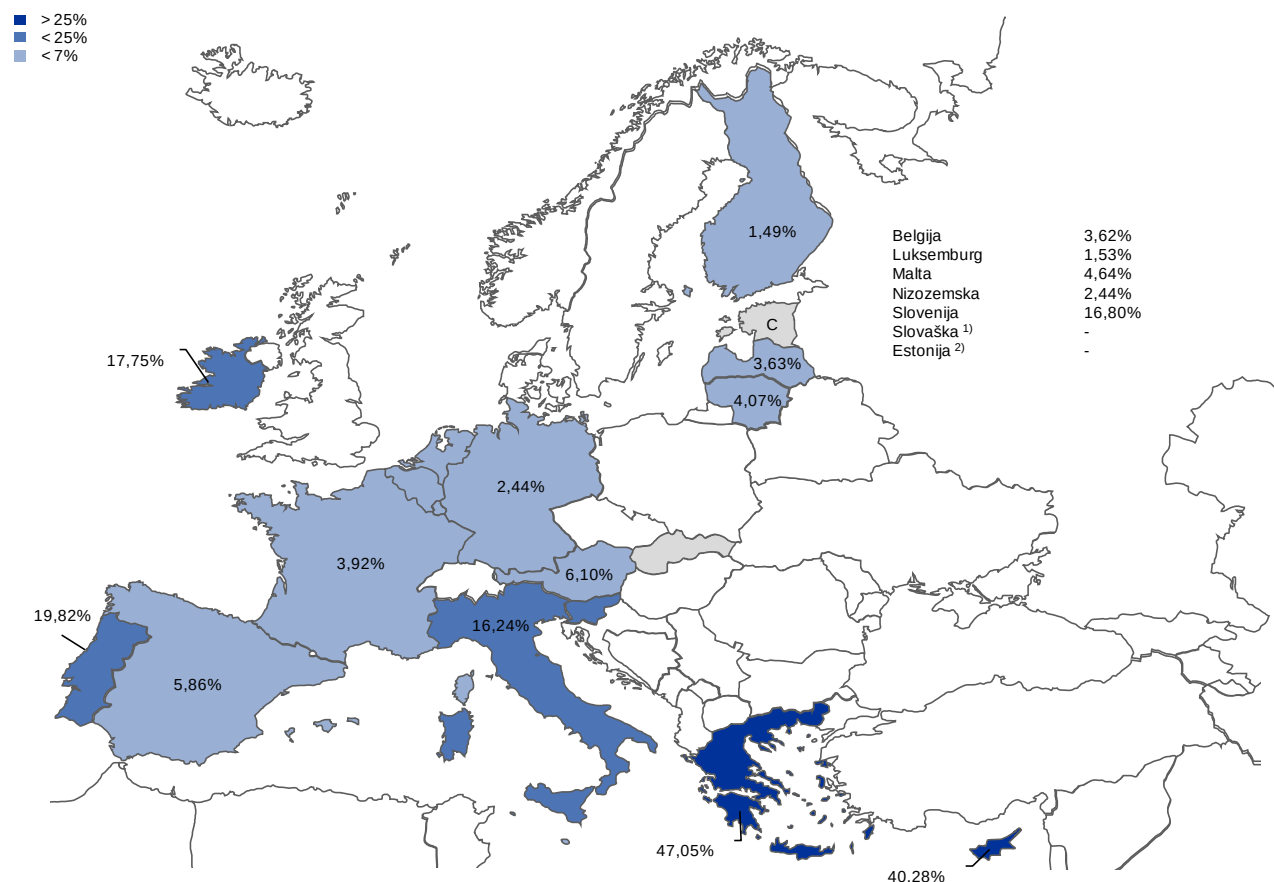
Za odločno in neomajno reševanje izziva slabih posojil je evropski bančni nadzor v juliju 2015 ustanovil posebno delovno skupino za slaba posojila. Delovni skupini, v kateri so predstavniki pristojnih nacionalnih organov in ECB, predseduje Sharon Donnery, namestnica guvernerja centralne banke Central Bank of Ireland/Banc Ceannais na hÉireann. Cilj te delovne skupine je pripraviti in uvesti enoten nadzorni pristop do institucij z velikim obsegom slabih posojil.

ECB je na podlagi dela te delovne skupine objavila **napotke o slabih posojilih** za banke za namene posvetovanja v obdobju od 12. septembra do 15. novembra 2016. Javna obravnava je potekala 7. novembra. Prispelo je več kot 700 posamičnih pripomb in delovna skupina jih je ocenila v sklopu postopka uradnega posvetovanja. Končni napotki so bili objavljeni v marcu 2017. Ti napotki so pomemben korak v smeri znatnega zmanjšanja obsega slabih posojil.

¹¹ Podatki se nanašajo na pomembne institucije na najvišji ravni konsolidacije, za katere sta na voljo skupno poročanje o kapitalski ustreznosti (COREP) in finančno poročanje (FINREP). Seznam bank, ki se uporablja za različna referenčna obdobja, se lahko razlikuje v skladu s spremembami seznama pomembnih institucij in ko banke začnejo poročati v okviru obveznosti FINREP. Natančneje, v drugem četrtrletju 2015 zajema 102 banki, v prvem četrtrletju 2016 123 bank (več obveznosti v okviru poročanja FINREP) in 124 v drugem četrtrletju 2016 (spremembe na seznamu pomembnih institucij in obveznosti v okviru poročanja FINREP). Število subjektov na referenčno obdobje se bo v prihodnje predvidoma stabiliziralo, morebitne spremembe pa bodo posledica sprememb na seznamu pomembnih institucij na podlagi ocen, ki jih bo navadno enkrat letno opravil bančni nadzor v ECB.

Slika 4

Delež slabih posojil v euroobmočju

Vir: ECB.

Opombe: Podatki od tretjega četrtletja 2016; pomembne institucije na najvišji ravni konsolidacije, za katere sta na voljo skupno poročanje (COREP) in finančno poročanje (FINREP).

1) Na Slovaškem ni pomembnih institucij na najvišji ravni konsolidacije.

2) Vrednost ni objavljena zaradi zaupnosti, ki izhaja iz omejene velikosti vzorca.

Napotki o slabih posojilih obravnavajo glavne vidike strategije, upravljanja in operacij, ki so ključni za uspešno reševanje slabih posojil. Kot je podrobno opisano v nadaljevanju, vsebujejo priporočila za banke in določajo številne dobre prakse, ki jih je prepoznal evropski bančni nadzor in ki predstavljajo njegova nadzorniška pričakovanja.

- Napotki priporočajo, da banke z velikim obsegom slabih posojil določijo jasno strategijo, usklajeno s poslovnim načrtom in okvirom za upravljanje tveganj, da bodo uspešno upravljale in zmanjšale obseg slabih posojil na kredibilen in izvedljiv način ter pravočasno. Strategija banke bi morala vključevati določitev kvantitativnih ciljev na ravni portfeljev ob podpori natančnega načrta izvajanja.
- Banke pozivajo, naj vzpostavijo ustrezne upravljske in operativne strukture, ki lahko omogočijo uspešno izterjavo slabih posojil. Za uresničitev tega cilja bi banke morale zagotoviti tesno sodelovanje višjega vodstva, ustanoviti namenske enote za izterjavo slabih posojil in opredeliti jasne politike v zvezi z izterjavo slabih posojil.

Za učinkovito zmanjšanje obsega slabih posojil niso potrebne le nadzorne aktivnosti, ampak tudi pravne in institucionalne reforme

- Bankam zagotavljajo dosledno metodologijo za pripoznavanje slabih posojil in izračun rezervacij za izgube iz posojil in odpisov v skladu z mednarodnimi priporočili in dobrimi praksami.
- Spodbujajo večje razkritje slabih posojil, da se izboljša zaupanje na trgu.

Skupne nadzorniške skupine so začele aktivno sodelovati z nadzorovanimi bankami, da bi podprle izvajanje napotkov.

Reševanje slabih posojil ostaja ključna prednostna naloga evropskega bančnega nadzora. Vendar je reševanje slabih posojil odvisno od ukrepanja več različnih deležnikov; te težave ne morejo reševati samo nadzorniki in banke. Potrebni so dodatni regulativni in politični ukrepi na ravni EU in na nacionalni ravni, da se odpravijo ovire, ki bankam preprečujejo, da bi reševale svoja slaba posojila in prestrukturirale problematični dolg.

Bančni nadzor v ECB je skupaj s pristojnimi nacionalnimi organi izvedel **inventuro nacionalnih praks nadzora in pravnih okvirov** v zvezi s slabimi posojili v osmih državah euroobmočja. V letu 2017 bo objavljeno končno poročilo, ki bo obravnavalo tudi preostale države članice euroobmočja. Nekatere države so za reševanje te težave sprejele proaktivne in usklajene bonitetne, sodne in druge ukrepe. Druge države bi lahko še dodatno izboljšale svoj pravni in sodni okvir ter tako omogočile pravočasno izterjavo slabih posojil. Poleg tega je treba oblikovati sekundarne trge za slaba posojila, da se omogoči lažja prodaja problematičnih sredstev. V okviru tega je treba spodbujati razvoj panoge za servisiranje slabih posojil, izboljšati kakovost podatkov in dostop do podatkov ter odstraniti davčne in pravne ovire za prestrukturiranje dolga.

1.2.4 Nadzor na kraju samem

185
odobrenih inšpekcijskih
pregledov na kraju
samem za leto 2016

Načrtovanje inšpekcijskih pregledov na kraju samem se je v letu 2016 še izboljšalo

Drugi krog inšpekcijskih pregledov na kraju samem

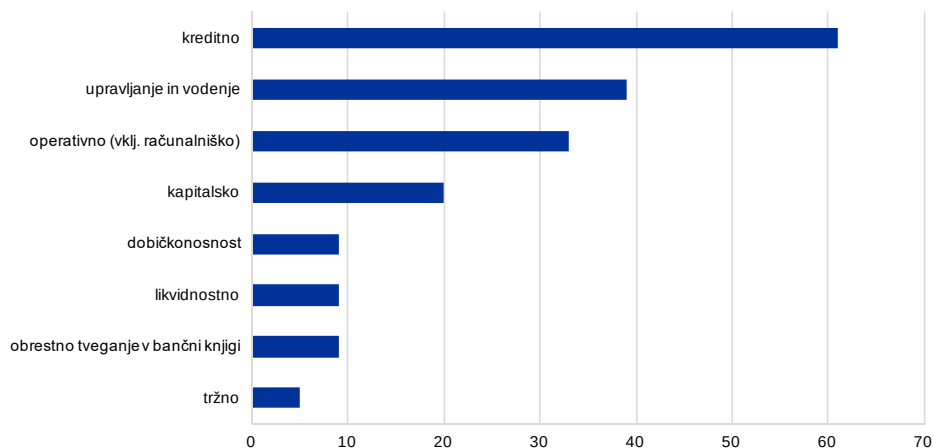
Drugi krog inšpekcijskih pregledov na kraju samem je bil del splošnega načrta nadzorniških pregledov (SEP) za leto 2016, ki je bil odobren januarja 2016. V juliju 2016 je bilo s polletno posodobitvijo načrta nekaj inšpekcijskih pregledov na kraju samem odpovedanih, dodatni pa so bili odobreni za drugo polovico leta. Za leto 2016 je bilo skupaj odobrenih 185 inšpekcijskih pregledov na kraju samem.

Za nadaljnji razvoj in izboljšanje načrtovanja inšpekcijskih pregledov na kraju samem so bili v letu 2016 izvedeni spodaj opisani ukrepi, ki so bili uporabljeni tudi v ciklu načrtovanja za leto 2017. Prvič, **ciljno usmerjena raven nadzora** formalizira okrepljen pristop, ki temelji na oceni tveganja, tako da določa okvirne cilje za število misij na institucijo in temo za triletno obdobje. Drugič, **sledilnik slepih peg** odkriva morebitne inšpekcijske vrzeli ali osamelce, ki jih je še treba obravnavati. Tretjič, trajanje misij je skrajšano, da se optimizira pravočasna obravnava njihovih ugotovitev.

Graf 4

Inšpekcijski pregledi na kraju samem se v glavnem osredotočajo na kreditno tveganje, tveganje v zvezi z upravljanjem in vodenjem ter operativno tveganje

Število inšpekcijskih pregledov po glavnih kategorijah tveganja

Inšpekcijski pregledi na kraju samem so načrtovani in kadrirani v tesnem sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi, iz katerih še vedno prihaja večina vodij misij in članov skupin. Do 31. decembra 2016 so pristojni nacionalni organi prispevali 167 ali 90% vodij misij, 10% vodij misij pa je zagotovil bančni nadzor v ECB.

Tabela 1

Organi, ki prispevajo vodje misij

Odobreni inšpekcijski pregledi na kraju samem skupaj	ECB		Nelokalni pristojni nacionalni organ		Lokalni pristojni nacionalni organ	
185	18	9,73%	17	9,19%	150	81,08%

V letu 2016 je bančni nadzor v ECB vodil 18 misij v državah euroobmočja. Glavna pozornost je bila namenjena kreditnemu tveganju in takoj zatem kapitalskim zahtevam.

Čezmejno kadrovske zasledbo misij zdaj podpira orodje za inšpekcijske preglede na kraju samem, imenovano »tržnica« (*»Market Place«*). Ta instrument omogoča vsem pristojnim nacionalnim organom, da dostopajo do seznama naslednjih inšpekcijskih pregledov na kraju samem, ki so primerni za kadrovske zasledbo iz **mešanih/čezmejnih skupin**,¹² ter izrazijo svoj interes za sodelovanje v teh pregledih ali do njihovega vodenja.

Skupno je potekalo 74 misij z mešano skupino, kar predstavlja 40%¹³ vseh inšpekcijskih pregledov na kraju samem.

¹² To pa pomeni, da vsaj en inšpektor ni državljani države, kjer je banka ustanovljena.

¹³ Vključno s sodelovanjem skupnih nadzorniških skupin v inšpekcijskih pregledih na kraju samem.

Tabela 2**Pregled mešanih skupin**

Odobreni inšpekcijski pregledi na kraju samem skupaj	Inšpektorji ECB in pristojnih nacionalnih organov		Mešana skupina inšpektorjev ECB in pristojnih nacionalnih organov		Člani skupne nadzorniške skupine ter inšpektorji ECB in/ali pristojnih nacionalnih organov	
185	20	10,81%	27	14,59%	27	14,59%

Za zagotovitev tesnega sodelovanja s pristojnimi nacionalnimi organi pri vseh temah, povezanih z inšpekcijskimi pregledi na kraju samem, je bilo v letu 2016 poleg 15 dvostranskih srečanj s posameznimi pristojnimi nacionalnimi organi organiziranih tudi deset mrežnih sestankov. Organizirani so bili seminarji in delavnice za vodje misij, da bi spodbudili usklajenost dela, povezanega z inšpekcijskimi pregledi na kraju samem, znotraj evropskega bančnega nadzora. Spletno mesto te skupnosti zdaj zagotavlja platformo za komuniciranje z vsemi internimi deležniki ECB in partnerji za celotno območje EMN.

Tekoče spremljanje

Oddelek ECB Centralizirani pregledi na kraju samem (i) v pripravljalni fazi pregleda predinšpekcijski dokument, v katerem skupna nadzorniška skupina določi cilje misije, (ii) spremlja napredek inšpekcijskih pregledov na kraju samem in (iii) preverja kakovost vseh inšpekcijskih poročil za zagotovitev enotne uporabe metodologije inšpekcijskih pregledov na kraju samem.

Oddelek ECB Centralizirani pregledi na kraju samem uporablja pristop, usmerjen v tveganje. Dodatna sredstva namenja za spremljanje ključnih misij, s čimer zagotavlja, da je Nadzorni odbor pravočasno obveščen, če bi rezultat inšpekcijskega pregleda na kraju samem povzročil večjo zaskrbljenost. ECB in pristojni nacionalni organi vse dejavnosti izvajajo v tesnem sodelovanju, s čimer se krepijo dobri odnosi in razvija enoten pristop.

Delo na metodologijah

Metodologija inšpekcijskih pregledov na kraju samem, ki jo uporabljajo vsi inšpektorji evropskega bančnega nadzora, se razvija in stalno posodablja. V letu 2016 je bila sedanja **metodologija za ocenjevanje kreditnega tveganja** revidirana, da bi vodjem misij zagotovili praktične napotke o načinu izvajanja pregledov kreditnih map. Posodobljena metodologija zdaj zagotavlja:

- sklop skupnih tehnik za vzorčenje izpostavljenosti in spodnjo mejo velikosti vzorca;
- napotke za razvrščanje izpostavljenosti;
- tehnike za izračun posamičnih in skupinskih oslabitev;

- napotke za ovrednotenje zavarovanj.

Revidirana je bila tudi **metodologija za ocenjevanje računalniškega tveganja**, tako da zdaj upošteva nove prednostne naloge nadzora, povezane z računalniškim tveganjem, kot sta kibernetsko tveganje in kakovost podatkov. Odraža tudi načela uredbe 239 Baselskega odbora za bančni nadzor (BCBS 239) glede učinkovitega agregiranja podatkov o tveganjih in glede poročanja o tveganjih skupaj s tematskim pregledom, povezanim s tem.

Dve različni metodološki delovni skupini obravnavata dve specifični zadevi: (i) horizontalni pregled portfeljev posojil ladjarskim družbam za analizo in primerjavo kakovosti teh portfeljev ter pristopov upravljanja tveganj v najbolj bistvenih pomembnih institucijah ter (ii) krepitev metodologije za oceno računalniškega tveganja, da bi nadalje razvili dobre nadzorniške prakse, zlasti v zvezi s kibernetskim tveganjem.

V pripravi je tudi vodnik za inšpekcijske preglede na kraju samem, v katerem bo opisano, kako se izvajajo inšpekcijski pregledi na kraju samem, in ki bo predstavljal koristen referenčni dokument za banke, ki so predmet takih misij.

1.2.5 Delo na tematskih pregledih

Poslovni modeli in dejavniki dobičkonosnosti

Evropski bančni nadzor je v letu 2016 uvedel tematski pregled za poglobljeno oceno poslovnih modelov in dejavnikov dobičkonosnosti najpomembnejših institucij.

Poslovni modeli bank in dejavniki dobičkonosnosti ostajajo ena glavnih prednostnih nalog evropskega bančnega nadzora

Poslovni modeli bank in dejavniki dobičkonosnosti so ena glavnih prednostnih nalog evropskega bančnega nadzora. Dobičkonosne banke lahko ustvarjajo kapital organsko in tako ohranjajo ustrezne blažilnike, hkrati pa ohranjajo tudi razumno mero nagnjenosti k tveganjem in kreditiranja realnega gospodarstva. Vendar pa v sedanjem okolju nizke obrestne mere in nadaljnji velik izgube zaradi oslabitve (glej razdelek 1.1) niso edini izziv za dobičkonosnost bank v euroobmočju. Izziv predstavljajo tudi strukturni dejavniki, kot so presežne zmogljivosti na nekaterih trgih, močnejša konkurenca nebank, naraščajoče povpraševanje strank po digitalnih storitvah ter nove regulativne zahteve.

Tematski pregled obravnava dejavnike dobičkonosnosti bank na ravni podjetij in po poslovnih modelih. Zajame dve leti in ima več ciljev. Ocenil bo, ali so banke sposobne zmanjšati slabosti svojih poslovnih modelov, spremljal, kako šibka dobičkonosnost vpliva na vedenje bank, ter razširil horizontalno analizo, zlasti s povezovanjem spoznanj, ki so jih pridobile skupne nadzorniške skupine, in s poenotenjem načina ravnanja na podlagi njihovih spoznanj v bankah.

V prvem letu tematskega pregleda so bila orodja evropskega bančnega nadzora za ocenjevanje poslovnih modelov in dobičkonosnosti bank oplemeniteni na več načinov. **Razvrščanje poslovnih modelov** pomembnih institucij je bilo nadgrajeno

za lažjo primerjavo posameznih bank. Razvrščanje dopolnjuje druga primerjalna merila, kot so velikost podjetja, stopnja tveganja ali geografija. Poleg tega je bilo razvitih več namenskih primerjalnih orodij v pomoč skupnim nadzorniškim skupinam pri ocenjevanju dobičkonosnosti njihovih bank.

Bančni nadzor v ECB je zbral tudi **podatke o pričakovanih rezultatih izkaza poslovnega izida bank ter predpostavke**. Rezultati kažejo, da bodo prihodki bank kratkoročno še vedno pod pritiskom. To je predvsem posledica nizkih obrestnih mer, ki omejujejo neto obrestni prihodek, a vplivajo tudi na šibkejšo rast posojil, ki v povprečju ne izpolnjuje lastnih pričakovanj bank. Ta postopek bo izveden tudi letos.

Bančni nadzor v ECB je v letu 2017 oblikoval tudi podrobne **napotke za analizo dobičkonosnosti na ravni podjetja, ki jo izvajajo skupne nadzorniške skupine**. Napotki zajemajo več vidikov, povezanih z dobičkonosnostjo bank, od temeljne sposobnosti bank za ustvarjanje prihodkov do njihove sposobnosti usmerjanja dobička. Dvostranske razprave med nadzorniki bi morale zagotoviti, da se poslovni modeli in dejavniki dobičkonosnosti vseh pomembnih institucij temeljito ocenijo do konca tematskega pregleda v letu 2017. Uporabljen bo proporcionalen pristop, da bi se upoštevala velikost in kompleksnost posameznih institucij.

Rezultati poglobljenega pregleda, ki ga bodo izvedle vse skupne nadzorniške skupine, bodo zagotovili podatke za SREP, predvsem v letu 2018, ter za nadzor in načrtovanje za posamezne institucije. Analiza bo priložnost za primerjavo praks bank med primerljivimi institucijami.

MSRP 9 - Finančni instrumenti

Bančni nadzor v ECB izvaja dveletni tematski pregled, ki zajema leti 2016 in 2017 ter katerega namen je pregledati, kako banke izvajajo novi računovodski standard MSRP 9, pri čemer je osrednja tema **novi model oslabitev**. Pregled ocenjuje tudi, ali banke upoštevajo načela, določena v smernicah Baselskega odbora o kreditnem tveganju in obračunavanju pričakovanih kreditnih izgub. EBA je ta načela vključil v svoj posvetovalni dokument o osnutku smernic o praksah upravljanja kreditnega tveganja v kreditnih institucijah in obračunavanju pričakovanih kreditnih izgub.

Tematski pregled obsega vse pomembne institucije, ki uporabljajo mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP). Specifični cilji pregleda so (i) oceniti, kako so institucije pripravljene na uvedbo MSRP 9, (ii) oceniti potencialni učinek na prakse oblikovanja rezervacij ter (iii) prispevati k spodbujanju kakovostnega izvajanja MSRP 9.

V letu 2016 je bančni nadzor v ECB oblikoval ustrezno interno **metodologijo za nadzorniško ocenjevanje**. Ta metodologija na podlagi razprav z izvajalci (institucijami, revizorji, svetovalci) upošteva spremembe v regulativi, porajajoče se dobre prakse in vprašanja s področja izvajanja. Poleg tega je bančni nadzor v ECB v sodelovanju z vodilnimi računovodskimi strokovnjaki zagotovil usposabljanje o MSRP 9 in metodologijo za ocenjevanje za približno 250 nadzornikov.

Na podlagi metodologije za ocenjevanje se je v decembru 2016 začel tematski pregled skupaj z raziskavo organa EBA¹⁴ za več kot 100 pomembnih institucij, pri čemer so skupne nadzorniške skupine ocenjevale stopnjo pripravljenosti bank in njihove prakse izvajanja. Tej oceni bo sledila horizontalna analiza, ki bo ob upoštevanju rezultatov zgoraj omenjene raziskave organa EBA primerjala banke z drugimi primerljivimi bankami. Rezultati tematskega pregleda naj bi prispevali k ustreznemu in doslednemu izvajanju MSRP 9 in njegovih politik oblikovanja rezervacij do 1. januarja 2018, ki je datum začetka veljavnosti MSRP 9.

Aggregiranje podatkov o tveganjih in poročanje o tveganjih

Uspešno upravljanje tveganj temelji na kakovosti podatkov v celotni instituciji, učinkovitem agregiranju podatkov o tveganjih in internih praksah poročanja o tveganjih. Vendar je bil največji nauk finančne krize ta, da nekatere banke niso zmogle v celoti prepoznati izpostavljenosti tveganjem. Razlogi za to so bili pomanjkanje ustreznih informacij o tveganjih v povezavi s slabimi praksami agregiranja podatkov o tveganjih. Sposobnost prizadetih bank za sprejemanje pravočasnih odločitev je bila močno zmanjšana, kar je imelo obsežne posledice za same banke in za celoten finančni sektor.

Zato je bil tematski pregled agregiranja podatkov o tveganjih in poročanja o tveganjih med prednostnimi nalogami nadzora v letu 2016. Njegov cilj je bil oceniti uspešnost agregiranja podatkov o tveganjih in poročanja o tveganjih ter s tem povezane računalniške infrastrukture. Ta ocena se v glavnem ravna po **načelih uredbe 239 Baselskega odbora za bančni nadzor glede učinkovitega agregiranja podatkov o tveganjih in glede poročanja o tveganjih**.

V začetku leta 2016 je bančni nadzor v ECB začel tematski pregled učinkovitega agregiranja podatkov o tveganjih in poročanja o tveganjih za podmnožico bank pod njegovim neposrednim nadzorom. Vzorec je vključeval dve skupini bank. Prvič, tiste banke, ki so bile vključene v samoocenjevanje po načelih 239 Baselskega odbora za bančni nadzor, ki ga je Baselski odbor izvedel v letih 2013 in 2014 – ta skupina je bila v glavnem enaka skupini bank, ki so bile takrat uvrščene med globalne sistemsko pomembne banke. Drugič, za razširitev vzorca je bil vanj vključen še en sklop bank.

Tematski pregled izvajajo skupne nadzorniške skupine ob podpori centralizirane delovne skupine, ki jo sestavljajo člani ECB in pristojnih nacionalnih organov. Slednji zagotavljajo operativne smernice in enotno uporabo. Delo se izvaja v skladu z načelom sorazmernosti in je bilo v letu 2016 razdeljeno v dve glavni fazi. V prvi fazi so pripravili ustrezne operativne smernice za analizo in oceno skladnosti, s poudarkom na vrsti tveganj (kreditno tveganje, likvidnostno tveganje, kreditno tveganje nasprotne stranke, operativno tveganje, obrestno tveganje v bančni knjigi – IRRBB – in tržno tveganje). Druga faza je obsegala poglobljeno analizo razsežnosti likvidnostnega in kreditnega tveganja. Prvič, obravnavane banke so morale v

¹⁴ [Druga ocena učinka MSRP 9 na banke EU.](#)

omejenem času zagotoviti specifičen sklop podatkov o likvidnostnem in kreditnem tveganju (»fire drill exercise«). Drugič, iste banke so morale predstaviti svoj proces pridobivanja podatkov ter svoj proces upravljanja in poročanja za izbrane mere obsega kreditov in likvidnosti z vidika od začetka do konca (zgodovina podatkov¹⁵).

Slika 5

Druga faza tematskega pregleda učinkovitega agregiranja podatkov o tveganjih in poročanja o tveganjih je bila osredotočena na kreditno in likvidnostno tveganje

Modul	Načelo BCBS 239	
Upravljanje in računalniška infrastruktura	1. Upravljanje	
Agregiranje podatkov o tveganjih	2. Podatkovna arhitektura in računalniška infrastruktura	
	3. Točnost in celovitost	
	4. Popolnost	
	5. Pravočasnost	
	6. Prilagodljivost	
Poročanje o tveganjih	7. Točnost	
	8. Celovitost	
	9. Jasnost in uporabnost	
	10. Pogostost	
	11. Distribucija	

Več bank bo potrebovalo čas za izpolnjevanje načel 239 BCBS v celoti

Rezultati tematskega pregleda bodo v pomoč pri pripravi nadaljnjih nadzornih ukrepov in bodo vključeni v naslednji cikel SREP. Analiza skupnih rezultatov bo pripomogla h glavnim ugotovitvam. Načela 239 Baselskega odbora so predvidela, da bodo globalne sistemsko pomembne banke (GSPB) skladne do januarja 2016 in domače sistemsko pomembne banke v treh letih po njihovi določitvi kot sistemsko pomembne (tj. po koncu leta 2019). Vendar pa GSPB popolne skladnosti z načeli 239 BCBS ne bodo dosegle v bližnji prihodnosti, saj bodo časovnice izvajanja več bank trajale do konca leta 2018 ali še dlje. Izpolnjevanje načel BCBS je stalen proces. Zato bi bilo treba spremembe poslovnih modelov in profilov tveganosti bank ustrezno obravnavati, banke pa morajo redno ocenjevati ustreznost svoje sposobnosti agregiranja podatkov o tveganjih in poročanja o tveganjih.

Upravljanje tveganj in nagnjenost k prevzemanju tveganja

V letu 2016 je evropski bančni nadzor nadaljeval delo na področju upravljanja bank. Njegovo delo se je opiralo na rezultate tematskega pregleda upravljanja in nagnjenosti k prevzemanju tveganja, ki je bil izveden v letu 2015, da bi povečal enotnost in doseganje najvišjih standardov.

¹⁵ Zgodovina podatkov je opredeljena kot življenjska doba podatkov, ki vključuje izvor podatkov in gibanje podatkov skozi čas: sprejetje »pristopa od začetka do konca« se nanaša na optimizacijo uspešnosti in učinkovitosti v procesu z odpravo čim večjega števila vmesnih plasti ali korakov.

V letu 2016 je evropski bančni nadzor pojasnil pričakovanja svojih nadzornikov glede upravljanja in nagnjenosti k prevzemanju tveganja

V začetku leta 2016 je vseh 113 skupnih nadzorniških skupin, ki so bile vključene v tematski pregled, ob zaključku pregleda poslalo svojim institucijam pismo z zahtevo, naj izvedejo specifične ukrepe. V teku leta so skupne nadzorniške skupine aktivno spremljale **izvajanje teh priporočil** kot del svojega tekočega nadzora.

Tematski pregled je imel pozitiven učinek, saj je pripomogel k povečanju učinkovitosti upravljalnih organov in funkcij upravljanja tveganj v bankah. Zdaj skoraj vse banke pripravljajo samoocenjevanje odborov, procese načrtovanja nasledstva in okvire za preprečevanje nasprotja interesov znotraj njihovih odborov. Nekatere banke prilagajajo tudi sestavo svojih odborov. Poleg tega se je izboljšala kakovost ustrezne dokumentacije, ki so jo prejeli odbori, banke pa so začele oblikovati in uvajati portal nagnjenosti k tveganjem.

Ker se nekatera priporočila še izvajajo, se bodo nadaljnje dejavnosti izvajale tudi v letu 2017. Skupne nadzorniške skupine bodo posebno pozornost namenile sposobnosti odborov, da neodvisno zavrnejo odločitve višjega vodstva, in vključevanju vidika tveganj v postopek odločanja. Poleg tega bodo pozorno spremljale (i) celovitost okvirov nagnjenosti k prevzemanju tveganja (zlasti v zvezi z vključevanjem nefinančnih tveganj), (ii) učinkovitost omejitev, (iii) vzajemno delovanje med nagnjenostjo k prevzemanju tveganja in strategijo ter (iv) uporabo okvira nagnjenosti k prevzemanju tveganja.

Poleg tega je bilo od konca leta 2016 25 bank vključenih v dve poglobljeni analizi. Ti analizi zajemata pregledniško vlogo odbora ter pregled nad funkcijami notranjih kontrol in omejitev nagnjenosti k tveganjem. Ta preverjanja bodo zaključena v prvi polovici leta 2017.

V juniju 2016 je ECB objavila [Nadzorniško izjavo o upravljanju in vodenju ter o nagnjenosti k prevzemanju tveganj](#), katere namen je usmeriti institucije k izvajanju mednarodnih dobrih praks. Poleg tega je bančni nadzor v ECB 23. junija 2016 organiziral **konferenco o upravljanju** s ključnimi izvršnimi in neizvršnimi direktorji, da bi okrepil dialog med odbori in nadzorniki bank¹⁶. ECB bo tudi v letu 2017 spodbujala dialog z odbori bank in prevzela aktivno vlogo na ravni EU in na mednarodni ravni pri določanju mednarodnih standardov.

Financiranje z vzvodom

ECB je v letu 2016 objavila osnutek napotkov o poslih s finančnim vzvodom za javno razpravo

Od konca novembra 2016 do konca januarja 2017 je ECB organizirala javno razpravo o svojem **osnutku napotkov o poslih s finančnim vzvodom**. Cilj napotkov je oblikovati jasne in dosledne opredelitve, ki omogočajo dosledno spremljanje, ter opredeliti ustrezne ukrepe v zvezi s posli s finančnim vzvodom. Osnutek napotkov je sledil tematskemu pregledu, ki je bil uveden kot del prednostnih nalog EMN za leto 2015.

¹⁶ Okrepljen dialog med odbori in nadzorniki: v smeri zanesljivega okvira upravljanja in vodenja (*Enhanced dialogue between boards and supervisors: towards a sound governance framework*).

Pregled je vključeval poglobljeno raziskavo dejavnosti bank v euroobmočju in okvirov upravljanja tveganj v zvezi s financiranjem z vzvodom. V prvi polovici leta 2016 je 17 skupnih nadzorniških skupin ob zaključku pregleda poslalo svojim institucijam pisma z zahtevo, naj izvedejo specifične ukrepe – predvsem v povezavi s praksami upravljanja tveganj – ter pripravijo akcijske načrte za odpravo ugotovljenih nepravilnosti iz pregleda.

Poleg tega je ECB sklenila, da opredeli splošna nadzorniška pričakovanja v obliki zgoraj omenjenih napotkov. Napotki priporočajo, da banke uvedejo enkratno in vseobsegajočo opredelitev poslov s finančnim vzvodom. Poleg tega bi morale jasno opredeliti svojo strategijo za posle s finančnim vzvodom ter svojo nagnjenost k prevzemanju tveganj in financiranju takih poslov. Banke bi morale tudi zagotoviti, da realizirani posli upoštevajo njihove standarde nagnjenosti k tveganjem. To se lahko doseže z zanesljivim procesom odobravanja kreditov in rednim spremljanjem portfeljev z vzvodom. Pripraviti bi bilo treba tudi redna obširna poročila o poslih s finančnim vzvodom in jih poslati višjemu vodstvu bank.

ECB bo v letu 2017 po javni razpravi objavila končne napotke o poslih s finančnim vzvodom. Ta pristop bo dopolnila z namenskim spremljanjem ključnih gibanj nagnjenosti najpomembnejših bank k poslom s finančnim vzvodom.

1.2.6 Posredni nadzor manj pomembnih institucij in pregled nad nadzorom

Uredba o EMN pooblašča ECB, da zagotavlja učinkovito in enotno delovanje EMN, zato ji nalaga odgovornost za pregled, pristojni nacionalni organi pa ostajajo v prvi vrsti odgovorni za nadzor manj pomembnih institucij. Na podlagi osrednjega cilja te funkcije, tj. zagotavljanja, da se v celotnem euroobmočju dosledno uporabljajo visoki nadzorniški standardi, je bančni nadzor v ECB sodeloval s pristojnimi nacionalnimi organi pri oblikovanju operativnega okvira za posredni nadzor manj pomembnih institucij.

Skupni nadzorniški standardi in skupne metodologije, povezane z nadzorom manj pomembnih institucij

Cilj skupnih nadzorniških standardov in skupne metodologije je zблиževanje in poenotenje praks na visoki kakovostni ravni

Skupni nadzorniški standardi in skupne metodologije so pomembna orodja za dosledno uporabo visokih nadzorniških standardov v celotnem euroobmočju. Uporabljajo se kot orodja za približevanje skupnim nadzorniškim praksam, saj dajejo napotke, kako naj se izvajajo nadzorniški procesi.

Skupni nadzorniški standardi se razvijajo v sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi in so povsem v skladu z enotnimi pravili EU ter s standardi in smernicami EBA. V letu 2016 so bili dokončani skupni nadzorniški standardi o **načrtovanju nadzora** in **načrtovanju sanacije**, ki so bili v pretežni meri pripravljeni v letu 2015.

Po dokončanju teh standardov je bilo tekom leta 2016 opravljeno pomembno delo v povezavi s številnimi dodatnimi standardi.

Skupni nadzorniški standard za **izvajanje inšpekcijskih pregledov na kraju samem v manj pomembnih institucijah** zajema opredelitev in cilje inšpekcijskih pregledov na kraju samem ter glavna načela, ki jih je treba upoštevati pri njihovem izvajanju. Poleg tega zajema načrtovanje inšpekcijskih pregledov kot del načrta nadzorniških pregledov ter minimalno raven dela z vidika pogostosti, trajanja in sredstev. Standard zagotavlja tudi navodila v zvezi s samim postopkom inšpekcijskega pregleda, saj zajema glavne korake inšpekcijskega pregleda na kraju samem: pripravo, pregled, poročanje in ukrepe po pregledu.

Drug skupni nadzorniški standard, pripravljen v letu 2016, se nanaša na **nadzor institucij za financiranje vozil**. Institucije za financiranje vozil so kreditne institucije, katerih glavna poslovna dejavnost je financiranje nakupa motornih vozil prek kredita ali leasinga. Na podlagi začetnega pregleda tveganj, povezanih s tem poslovnim modelom, je glavni cilj tega standarda zagotoviti dosleden, kakovosten in sorazmeren pristop k nadzoru institucij za financiranje vozil znotraj evropskega bančnega nadzora.

Začela so se dela v povezavi s skupnim nadzorniškim standardom o **licenciranju manj pomembnih institucij s poslovnimi modeli FinTech**, tj. institucij, katerih bančne dejavnosti se osredotočajo na inovacije, ki jih omogoča tehnologija (FinTech). Cilj tega skupnega nadzorniškega standarda je zagotoviti, da se posebna tveganja, povezana s temi inovativnimi poslovnimi modeli, v postopku licenciranja ustrezno obravnavajo v skladu s standardi, enakovrednimi tistim, ki se uporabljajo za druge vrste kreditnih institucij.

Bančni nadzor v ECB je vzpostavil tudi **okvir sodelovanja za krizno upravljanje** za ECB in pristojne nacionalne organe. Namen okvira sodelovanja za krizno upravljanje manj pomembnih institucij je zagotoviti pomoč v okviru nalog, ki jih imata pristojni nacionalni organ kot odgovorni organ za krizno upravljanje manj pomembnih institucij in ECB kot odgovorni organ za odločanje o skupnih postopkih.

V letu 2016 je ECB skupaj s pristojnimi nacionalnimi organi dosegla tudi nadaljnji napredek pri oblikovanju **skupne metodologije za proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP) za manj pomembne institucije**. SREP je glavno orodje bančnega nadzora, zato bo njegova uskladitev pomemben korak v smeri spodbujanja konvergence v nadzoru manj pomembnih institucij. Ta projekt se je začel v letu 2015. Delo se je začelo v letu 2016 s poudarkom na kvantifikaciji kapitala in likvidnosti. V letu 2017 bo predmet preskusa, katerega cilj je enotni sistem SREP za prvo podмноžico manj pomembnih institucij od leta 2018 naprej. Predlagana metodologija SREP za manj pomembne institucije izhaja iz metodologije procesa nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP) v okviru EMN za pomembne institucije; za manj pomembne institucije se bo uporabljala sorazmerno in prilagojeno njihovim specifičnim lastnostim.

Sodelovanje ECB in pristojnih nacionalnih organov na področju nadzora manj pomembnih institucij

Sodelovanje med ECB in pristojnimi nacionalnimi organi je nujno za vzpostavitev doslednega in visokokakovostnega nadzora manj pomembnih institucij. Gledano bolj splošno, sodelovanje prinaša vrsto tekočih procesov za vsakodnevne dejavnosti ter opredelitev skupnih nadzorniških standardov in metodologij, povezanih z manj pomembnimi institucijami. Pristojni nacionalni organi si pod okriljem ECB izmenjujejo različne izkušnje ter nadgrajujejo svoje znanje o sektorju manj pomembnih institucij euroobmočja in njegovem nadzoru.

Redna področja dela pri nadzoru manj pomembnih institucij so dopolnjevale delavnice in projekti med pristojnimi nacionalnimi organi in ECB

Pripravo nadzorniških standardov za manj pomembne institucije je podpiralo čedalje več projektov, ki so jih skupaj izvedli ECB in pristojni nacionalni organi. Poleg tega je sodelovanje med ECB in pristojnimi nacionalnimi organi prispevalo k zagotavljanju stalnega spremljanja sektorja manj pomembnih institucij.

V obravnavanem letu se je število takih skupnih pobud močno povečalo. Potekale so na primer delavnice o metodologijah SREP pristojnih nacionalnih organov za izmenjavo znanja v EMN pred začetkom del na metodologiji SREP za manj pomembne institucije. Kar zadeva posamezne manj pomembne institucije, so se skupne dejavnosti nanašale na več tehničnih misij in pet inšpekcijskih pregledov na kraju samem, namenjenih analizi nekaterih področij tveganja manj pomembnih institucij. Poleg tega so se začele izmenjave zaposlenih med pristojnimi nacionalnimi organi in ECB.

Vsakodnevno sodelovanje pri nadzoru manj pomembnih institucij se osredotoča na pregledovanje in spodbujanje dosledne uporabe visokih nadzorniških standardov v pristojnih nacionalnih organih. Za zagotovitev doslednih rezultatov pa je treba razumeti podobnosti in razlike v sektorju manj pomembnih institucij euroobmočja ter nacionalne posebnosti.

Kar zadeva manj pomembne institucije, ECB dosledno upošteva načelo sorazmernosti.

Načelo sorazmernosti je bistvenega pomena za posredni nadzor manj pomembnih institucij, zato je trdno zasidrano v tekoče procese in tudi razvoj skupnih standardov in metodologij. ECB je ob upoštevanju tega načela skupaj s pristojnimi nacionalnimi organi pripravila namenski **okvir za določanje prednostnih nalog**. Ta razvršča manj pomembne institucije med tiste z nizko, srednjo in visoko prioriteto glede na njihovo tveganost in možne posledice za zadevni domači finančni sistem. Razvrstitev določa, kakšna je stopnja osredotočenosti nadzora in kako intenzivne so nadzorne aktivnosti glede na tveganja, ki jih nosi institucija.

Okvir za obveščanje je osrednji element vsakodnevnega sodelovanja med ECB in pristojnimi nacionalnimi organi

Pristojni nacionalni organi prek **okvira za obveščanje** nenehno pošiljajo obvestila osrednji točki, ki je umeščena znotraj generalnega direktorata ECB Mikrobotnetni nadzor III (GD MBN III) in prejema uradna obvestila. Na podlagi tega ECB lahko primerja in pregleduje prakse glede na nadzorniške standarde EMN. Na primer, pristojni nacionalni organi pošljejo napovedi večjih nadzornih postopkov in osnutkov sklepov v zvezi z manj pomembnimi institucijami z visoko prioriteto, v katerih so obravnavana številna različna vprašanja (npr. kapital, likvidnost, SREP, notranje upravljanje). Prav tako pošljejo obvestila o hitrem in večjem poslabšanju finančnega stanja manj pomembne institucije. Namen takih obvestil je zagotoviti, da je ECB

pravočasno seznanjena z relevantnimi primeri, kar ji omogoča, da skupaj z zadevnim pristojnim nacionalnim organom oceni in pretehta, kako bi bilo najbolje ukrepati. Bančni nadzor v ECB je v letu 2016 prejel skupno 79 obvestil pristojnih nacionalnih organov.

Izkušnje z okvirom za obveščanje so razkrile, da je treba dodatno izboljšati enotnost postopkov obveščanja v pristojnih nacionalnih organih. Zato delovna skupina preučuje načine, kako izboljšati postopke in merila za zahteve v zvezi z obveščanjem.

Poleg tega so specializirane **skupine za posamezne države** v okviru GD MBN III v stalnem dialogu s pristojnimi nacionalnimi organi za namene spremljanja gibanj v bančnem sektorju, ki bi lahko vplivala na manj pomembne institucije. Z obveščanjem zbirajo informacije in spremljajo stanje manj pomembnih institucij z visoko prioriteto. Spremljajo tudi gibanja v povezavi z institucijami, ki se soočajo z bistvenim poslabšanjem finančnega stanja ali likvidnostnim stresom (ki lahko preraste v krizni primer) ter v zvezi s katerimi mora ECB sprejeti odločitev o kvalificiranih deležih, odvzemu dovoljenj in izdaji dovoljenj. V nekaterih primerih skupine za posamezne države sodelujejo s pristojnimi nacionalnimi organi tudi pri izvajanju dejavnosti na kraju samem v povezavi z manj pomembnimi institucijami.

Tekoče sodelovanje med ECB in pristojnimi nacionalnimi organi podpirajo tudi stalna prizadevanja za dodatno usklajevanje postopkov in metodologij za nadzor sektorja manj pomembnih institucij. Nadzorne dejavnosti in naloge pristojnih nacionalnih organov v zvezi z manj pomembnimi institucijami ter analiza in identifikacija tveganj in ranljivosti v sektorju manj pomembnih institucij so med drugim redno predstavljene v poročilih o tveganjih, ki jih prejmejo vsi nadzorniki v euroobmočju. Sodelovanje in interakcija sta močno odvisna tudi od izmenjave podatkov. ECB in pristojni nacionalni organi v ta namen razvijajo mehanizme za okrepitev izmenjave informacij.

Okvir 1

Institucionalne sheme za zaščito vlog

Pomemben napredek pri delu na področju institucionalnih shem za zaščito vlog, ki se je začelo v letu 2015¹⁷

V nekaterih državah članicah so hranilnice in zadružne banke uvedle institucionalne sheme za zaščito vlog. Te sheme ščitijo njihove članice ter zlasti zagotavljajo njihovo likvidnost in solventnost. Na splošno je 50% vseh kreditnih institucij v euroobmočju članic ene od institucionalnih shem za zaščito vlog, kar pomeni približno 10% bilančne vsote bančnega sektorja. Delo, ki se je začelo v letu 2015 na področju oblikovanja skupnega pristopa k ocenjevanju institucionalnih shem za zaščito vlog z namenom, da se vzpostavi enotna nadzorna obravnava teh shem v euroobmočju, je bilo dokončano v letu 2016.

¹⁷ Delo, opravljeno na tem področju, je opisano v Letnem poročilu ECB o nadzornih aktivnostih 2015, stran 43.

Vodnik o pristopu pri priznavanju institucionalnih shem za zaščito vlog za bonitetne namene

Vodnik o pristopu pri priznavanju institucionalnih shem za zaščito vlog za bonitetne namene je nastal v okviru dela ECB o opcijah in diskrecijskih pravicah iz prava EU. Vodnik je bil po javni razpravi dokončan in objavljen julija 2016. Njegov cilj je zagotoviti skladnost, učinkovitost in preglednost v zvezi z nadzorno politiko, ki se bo uporabljala pri ocenjevanju institucionalnih shem za zaščito vlog. To je še posebej pomembno, saj uradno priznavanje institucionalne sheme za zaščito vlog prinese drugačno obravnavo nekaterih bonitetnih zahtev iz uredbe o kapitalskih zahtevah (CRR), in sicer uporabo 0-odstotne uteži tveganja za izpostavljenosti do drugih članic iste sheme in odpravo omejitev za večje izpostavljenosti do drugih članic iste sheme.

Usklajevanje in sodelovanje za »mešane« institucionalne sheme za zaščito vlog v zvezi z odločanjem in tekočim spremljanjem

Institucionalne sheme za zaščito vlog običajno obsegajo pomembne institucije in tudi manj pomembne institucije (»mešane« institucionalne sheme za zaščito vlog). Zato je še posebej pomembno, da ECB in pristojni nacionalni organi obravnavajo institucionalne sheme za zaščito vlog enako. V ta namen je bila v novembru 2016 sprejeta in objavljena [smernica ECB, namenjena pristojnim organom v EMN \(ti so ECB in pristojni nacionalni organi\)](#). Smernica določa načela za usklajevanje med ECB in pristojnimi nacionalnimi organi glede nadzornih odločitev v zvezi z institucionalnimi shemami za zaščito vlog ter za tekoče spremljanje teh shem. Zagotavlja tudi, da pristojni nacionalni organi pri ocenjevanju vlog manj pomembnih institucij za vključitev v institucionalno shemo za zaščito vlog uporabljajo enaka merila. Poleg tega so bile v letu 2016 ustanovljene skupine za spremljanje, sestavljene iz zaposlenih ECB in pristojnih nacionalnih organov, ki so spremljanje tudi začele izvajati. Navedena smernica ECB ne vpliva na že priznane institucionalne sheme za zaščito vlog. Vendar pa bo morda v primeru večjih strukturnih sprememb v institucionalni shemi za zaščito vlog ali možnih dogodkov, ki lahko zbuja dvome glede skladnosti sheme z zadevnimi zakonskimi zahtevami, treba izvesti ponovno ocenjevanje.

1.2.7 Makrobonitetne naloge

ECB je bila v letu 2016 v dialogu z nacionalnimi organi v zvezi z uporabo makrobonitetnih instrumentov v euroobmočju¹⁸. Da bi se mikro- in makrobonitetna orodja učinkovito medsebojno dopolnjevala, člani Sveta ECB in Nadzornega odbora **makrobonitetni forum** uporabljajo kot platformo za razprave, saj povezuje mikro- in makrobonitetne vidike v celotnem EMN. Na tem forumu si predstavniki mikrobonitetnega nadzora in makrobonitetne politike izmenjujejo stališča in informacije. Informacije, ki si jih izmenjajo, so vključene v makrobonitetni proces z izkoriščanjem sinergij ter strokovnega znanja in izkušenj nadzorne funkcije za odkrivanje skupnih stališč, na primer o bonitetnih zadevah. Te skupne razprave pa ne vključujejo formalnega odločanja, kar je v skladu z načelom ločenosti in celovitostjo odločanja, ki je v domeni Sveta ECB in Izvršilnega odbora ECB (člen 12.1 Statuta).

¹⁸ V skladu z nalogami, ki jih ima ECB na podlagi člena 5 Uredbe o EMN.

Več kot 100 makrobonitetnih obvestil nacionalnih organov

ECB je v letu 2016 prejela več kot 100 makrobonitetnih **obvestil nacionalnih organov**. Večina obvestil se je nanašala na četrletne odločitve o določitvi proticikličnih kapitalskih blažilnikov ter na odločitve o identifikaciji in kapitalski obravnavi globalnih in drugih sistemsko pomembnih kreditnih institucij. Na podlagi metodologije BCBS so ECB in nacionalni organi identificirali osem globalnih sistemsko pomembnih institucij¹⁹ s sedežem v Franciji, Nemčiji, Italiji, na Nizozemskem in v Španiji ter jih razporedili v razrede, v katerih se v letu 2018 postopno uvajajo stopnje kapitalskih blažilnikov od 0,75% do 1,5%. (Ob dokončanju postopnega uvajanja v letu 2019 bo končna stopnja blažilnikov za te banke znašala od 1,0% do 2,0%.) Nacionalni organi so določili tudi stopnje kapitalskih blažilnikov za 110 drugih sistemsko pomembnih institucij v skladu z metodologijo ECB za ocenjevanje takih institucij in določanje njihovih blažilnikov. Poleg tega je ECB prejela obvestila o izvajanju blažilnikov sistemskih tveganj in najnižjih vrednostih uteži tveganj, ki so jih poslali številni nacionalni organi, ter obvestila o recipročnosti makrobonitetnih ukrepov, sprejetih v drugih državah članicah.²⁰

Poleg tega je ECB v letu 2016 pospešila svoje obveščanje z objavo svoje prve **makrobonitetne izjave** po razpravah na makrobonitetnem forumu.

¹⁹ Identificirane GSPI (zahtevani blažilniki, ki bodo popolnoma uvedeni od leta 2019) so BNP Paribas, Groupe BPCE, Group Crédit Agricole, Deutsche Bank, ING Bank, Banco Santander, Société Générale in Unicredit Group.

²⁰ Več informacij je v publikaciji [ECB Macprudential Bulletin](#), številka 2/2016.

2 Izdajanje dovoljenj, uveljavljanje pravil in nalaganje sankcij

ECB sicer neposredno nadzira le pomembne institucije, vendar je pristojna za vse kreditne institucije v euroobmočju, kadar gre za izdajanje in odvzem dovoljenj za opravljanje bančnih storitev ter oceno pridobitev kvalificiranih deležev (s skupnim imenom »skupni postopki«). ECB je pristojna tudi za presojo sposobnosti in primernosti članov organov upravljanja pomembnih kreditnih institucij ter za postopke za izdajo dovoljenja za čezmejne aktivnosti (*passporting*). Gledano v celoti je razmeroma velik delež vseh nadzorniških odločitev za evropske banke povezan s postopki izdajanja dovoljenj.

V letu 2016 je bilo ECB priglašeni več kot 3.000 takih postopkov, pri čemer so bile večino od tega presoje sposobnosti in primernosti. Precej napora je bilo vloženega v poenostavitev postopkov in izboljšanje njihove sorazmernosti, pa tudi v razvoj usmeritev glede večjega števila vprašanj.

ECB je izpolnila tudi svojo dolžnost, da vzpostavi učinkovite mehanizme za prijavo kršitev relevantne zakonodaje EU. Leta 2016 je tako prejela 102 prijavi kršitev, od tega jih je bilo 73 s področja nadzorniških nalog ECB. Prijave so bile povezane predvsem z upravljanjem ter z izračuni kapitala in kapitalskih zahtev.

2.1 Gibanja v številu pomembnih institucij in skupnih postopkov

2.1.1 Spremembe v številu institucij pod neposrednim nadzorom ECB

Celovita ocena v letu 2016

Celovito oceno je treba opraviti pri vseh bankah, ki na podlagi meril pomembnosti, določenih v členu 6(4) uredbe o EMN, postanejo ali bodo verjetno postale predmet neposrednega nadzora ECB.

Vzorec bank, zajetih v celovito oceno, vključuje banke, pri katerih obstaja povečana verjetnost, da bodo postale pomembne na začetku naslednjega koledarskega leta ne glede na rezultat popolne ocene pomembnosti, ki je lahko dokončana šele takrat, ko so na voljo vse ustrezne informacije (npr. revidirani računovodski izkazi po stanju na zadnji dan predhodnega leta).

ECB je od marca do novembra 2016 izvedla celovito oceno naslednjih štirih bank:

- Abanka d. d. (Slovenija)

- Akciju sabiedrība »Rietumu Banka« (Latvija)
- Banca Mediolanum S.p.A. (Italija)
- Citibank Holdings Ireland Limited (Irska)

Celovita ocena, opravljena v letu 2016, je bila podobna skrbnemu pregledu, ki je bil leta 2014 opravljen v 130 bankah in leta 2015 v devetih bankah. Sestavljala sta jo pregled kakovosti sredstev in stresni test.

Pregled kakovosti sredstev je bil opravljen po enaki metodologiji, kot je bila uporabljena v letih 2014 in 2015. S tem postopkom, ki je bil bonitetne in ne računovodske narave, je bila ugotovljena knjigovodska vrednost bilančnih sredstev bank ob koncu leta 2015, hkrati pa je bilo določeno, ali mora katera od bank okrepiti svojo kapitalno osnovo. Prilagoditve navadnega lastniškega temeljnega kapitala (CET1) so bile zahtevane predvsem zaradi odkritja dodatnih nedonosnih izpostavljenosti ter zaradi povečanja posameznih rezervacij in zvišanja njihove splošne ravni.

Stresni test je bil opravljen po metodologiji, uporabljeni v stresnem testu organa EBA v letu 2016. Izhajal je iz pregleda kakovosti sredstev in projiciral gibanje kapitalne pozicije bank v triletnem obdobju (2016–2018) v razmerah osnovnega in neugodnega scenarija.

Mejni vrednosti za ugotavljanje primanjkljaja kapitala sta ostali enaki kot v letih 2014 in 2015: zahtevani količnik CET1 je v pregledu kakovosti sredstev in osnovnem scenariju stresnega testa znašal 8%, v neugodnem scenariju pa 5,5%. Skupni kapitalski primanjkljaj banke je bil določen na ravni največjega primanjkljaja, ki je bil ugotovljen v posameznih delih celovite ocene. Povzetek rezultatov za tri sodelujoče banke, ki so soglašale z razkritjem, je predstavljen v **tabeli 3**.

Tabela 3

Celovita ocena v letu 2016

Banka	Izhodiščni količnik CET1 ¹	Količnik CET1 po pregledu kakovosti sredstev ¹	Količnik CET1 v osnovnem scenariju ²	Količnik CET1 v neugodnem scenariju ²	Primanjkljaj CET1 (v mio EUR)
Abanka d. d.	23,00%	22,60%	23,80%	10,00%	0
Banca Mediolanum S.p.A.	19,70%	19,70%	23,00%	17,70%	0
Citibank Holdings Ireland Limited (Irska)	14,70%	13,30%	12,70%	10,40%	0

(1) Količnik CET1 na dan 31. decembra 2015, razen za Citibank Holdings Ireland Limited, pri kateri je bil kot referenčni datum uporabljen 31. marec 2016.

(2) Najnižji količnik CET1 v triletnem obdobju stresnega testa.

Pri nobeni od navedenih treh bank se količnik CET1 v pregledu kakovosti sredstev in stresnem testu ni znižal pod zahtevani prag, zato zanje v celoviti oceni ni bil ugotovljen primanjkljaj kapitala. Vseeno se od njih pričakuje, da bodo sprejele ukrepe v zvezi s kvalitativnimi ugotovitvami pregleda kakovosti sredstev, kot so pomanjkljivosti v politikah in postopkih ter šibke točke v podatkovnih sistemih. To je skladno s pristopom, uporabljenim v prejšnjih celovitih ocenah v letih 2014 in 2015.

Letna ocena pomembnosti

ECB v skladu z [okvirno uredbo o EMN](#) najmanj enkrat letno preveri, ali nadzorovani subjekt ali nadzorovana skupina izpolnjuje katero koli od meril, na podlagi katerih se banke razvrstijo med pomembne, kot je določeno v členu 6(4) uredbe o EMN (bilančna vsota, čezmejne aktivnosti ipd.).

Letna ocena pomembnosti se izvede hkrati s celovito oceno ter zajema kreditne institucije, finančne holdinge in mešane finančne holdinge s sedežem v euroobmočju ter podružnice kreditnih institucij s sedežem v drugih državah članicah EU.

Na podlagi te ocene se banke razvrstijo kot pomembne ali manj pomembne. Pomembne banke in bančne skupine neposredno nadzira ECB, medtem ko nadzor manj pomembnih institucij opravlja njihov pristojni nacionalni organ, ECB pa izvaja pregled nad tem nadzorom.

V okviru pregleda v letu 2016 so ECB in pristojni nacionalni organi sodelujočih držav članic skupaj presojali, (i) ali subjekti, ki so razvrščeni med pomembne, še vedno izpolnjujejo zahtevana merila, (ii) ali subjekti, ki so razvrščeni med manj pomembne, na novo izpolnjujejo merila in (iii) ali še vedno veljajo izjemne okoliščine in posebne okoliščine, ugotovljene v prejšnjem letu.

Nove pomembne institucije

Na podlagi letne ocene, izvedene sredi novembra 2016, se je število pomembnih institucij zmanjšalo s 129 na 127: Banka Citibank Holdings Ireland Limited²¹ je bila na novo razvrščena med pomembne subjekte zaradi bistvenega povečanja svoje velikosti, pod neposredni nadzor ECB pa je prešla 1. januarja 2017. Obenem je banka WGZ Bank po združitvi z banko DZ Bank prenehala obstajati, dve skupini (State Street bank Luxembourg S.C.A. in RFS Holdings B.V.) pa nista več razvrščeni kot pomembni zaradi prestrukturiranja.

Upoštevati je treba, da se seznam pomembnih institucij med letom posodablja. Do konca leta 2016 se je število pomembnih institucij dodatno zmanjšalo na 126. Najnovejša različica seznama je dostopna na [spletni strani ECB o bančnem nadzoru](#).

²¹ Citibank Holdings Ireland Limited je holding na najvišji ravni konsolidacije za bančni subjekt Citibank Europe plc. Citibank Europe Plc je edina podrejena družba Citibank Holdings Ireland Limited.

Tabela 4

Pomembne in manj pomembne institucije v EMN na podlagi letne ocene pomembnosti iz leta 2016

	Bilančna vsota (v mrd EUR)	Število subjektov	
		na konsolidirani ravni	na posamični ravni
Pomembne institucije	21.114,75	127	951
Manj pomembne institucije	5.354,62	2.972	3.275
Skupaj	26.469,37	3.099	4.226

Bilančna vsota na dan 30. decembra 2016 z referenčnim datumom 31. december 2015 (ali zadnjim razpoložljivim); referenčni datum za strukturo skupine manj pomembnih institucij je 15. november 2016.

2.1.2

Skupni postopki (dovoljenja za opravljanje bančnih storitev in kvalificirani deleži), presoja sposobnosti in primernosti ter postopki passportinga

3.182

postopkov v zvezi z dovoljenji je bilo priglašeni ECB v letu 2016

Število postopkov je ostalo približno stabilno

V letu 2016 so pristojni nacionalni organi ECB priglasili skupno 3.182 postopkov v zvezi z dovoljenji, od tega 24 prošnji za izdajo dovoljenja za opravljanje storitev, 42 odvzemov dovoljenja, 178 postopkov za prenehanje dovoljenja,²² 142 pridobitev kvalificiranih deležev, 2.544 imenovanj članov uprav in nadzornih svetov²³ ter 252 postopkov za izdajo dovoljenja za čezmejne aktivnosti (*passporting*).

V letu 2016 sta Nadzorni odbor in Svet ECB odobrila 2.686 postopkov v zvezi z dovoljenji.²⁴ Poleg tega je bilo dokončanih 214 postopkov v zvezi z dovoljenji, za katere ni potrebna formalna odločitev ECB ter so vključevali predvsem postopke passportinga in prenehanja dovoljenja.

Število skupnih postopkov, razen postopkov za prenehanje dovoljenja, je ostalo približno stabilno glede na prejšnje leto, z nekaterimi zelo majhnimi odstopanji, ki pa so bila znotraj običajnih okvirov. Število postopkov v zvezi s presojo sposobnosti in primernosti ter izdajo dovoljenja za opravljanje storitev se je zmanjšalo, število postopkov za odvzem dovoljenja pa se je rahlo povečalo. Število postopkov v zvezi s kvalificiranim deležem je ostalo precej stabilno. Na povečanje števila postopkov za prenehanje dovoljenja so delno vplivali postranski dejavniki (npr. združitev skupine več kot 100 povezanih bank v okviru enega subjekta), vendar pa je bilo tudi

²² Prenehanje dovoljenja pomeni, da dovoljenje, kadar to predvideva nacionalna zakonodaja, preneha obstajati, ne da bi bila za to potrebna uradna odločitev; tako prenehanje ima pravni učinek, ki nastane takoj ob nastopu specifičnega, natančno opredeljenega sprožilnega dogodka, npr. kadar se subjekt dovoljenju izrecno odpove ali ob prenehanju institucije, na primer zaradi združitve z drugo družbo.

²³ Vključno z omejenim številom (15) zahtev za imenovanje dodatnih direktorskih funkcij.

²⁴ Teh 2.686 postopkov v zvezi z dovoljenji je bilo formaliziranih v 1.191 pravnih aktih ECB/EMN (glej [sliko 7](#) v razdelku 4.2). Nekateri pravni akti pokrivajo več kot en postopek (npr. presoja sposobnosti in primernosti več članov uprave iste pomembne institucije ali pridobitev kvalificiranih deležev v različnih podrejenih družbah z eno samo transakcijo).

posledica izboljšanja procesov in večjega zavedanja o potrebi, da se ti postopki prigrasijo ECB.

Tabela 5

Večina postopkov v zvezi z dovoljenji, priglasenih ECB, se nanaša na presojo sposobnosti in primernosti²⁵

Dovoljenje za opravljanje storitev			Odvzem dovoljenja			Prenehanje dovoljenja			Kvalificirani deleži			Sposobnost in primernost			Čezmejno delovanje (passporting)		
2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
7	37	24	5	26	42	0	26	178	9	134	142	115	2.729	2.544	34	431	252

Opomba: V prejšnjih letnih poročilih ECB o nadzornih aktivnostih so se podatki o postopkih za odvzem in prenehanje dovoljenja sporočali skupaj. Zaradi povečanja števila primerov prenehanja dovoljenja se v letošnjem poročilu sporočajo ločeno.

Število postopkov passportinga se je zaradi izboljšanja postopka priglasitve zmanjšalo

Število postopkov passportinga se je precej zmanjšalo predvsem zaradi izboljšanja postopka priglasitve. Pristojni nacionalni organi lahko zdaj v okviru enega samega postopka predložijo informacije o več dovoljenjih za opravljanje čezmejnih aktivnosti za isti nadzorovani subjekt ali sklop storitev. Brez tega izboljšanja bi bilo skupno število postopkov passportinga podobno lanskemu.

Spremembe v zvezi s skupnimi postopki

Kar zadeva izdajo dovoljenj za opravljanje storitev, se je povečalo število poslovnih modelov, ki tradicionalne bančne storitve povezujejo z mobilnimi napravami

Večina postopkov za izdajo dovoljenja za opravljanje storitev se je nanašala na obstoječe kreditne institucije, ki so se morale bodisi prestrukturirati (npr. zaradi združitve ali razdružitve bank/bančnih skupin, zaradi katere je bilo treba izdati dovoljenje novemu subjektu) bodisi podaljšati dovoljenje, potem ko so izvedle predlagane spremembe svojih dejavnosti. Pri popolnoma novih bankah, ki jim je bilo izdano dovoljenje, se je povečalo število poslovnih modelov, ki tradicionalne bančne storitve povezujejo z mobilnimi napravami. Ta trend odraža močnejši poudarek na tehnoloških inovacijah v bančnem sektorju. Primera takih poslovnih modelov FinTech sta uvedba produkta spletnega bančništva, namenjenega ponudnikom tehnologij, ki želijo ponuditi produkte z vgrajenimi bančnimi storitvi, ter notranje izvajanje bančnih storitev prek mobilnih rešitev.

Postopki za odvzem in prenehanje dovoljenja so potrebni večinoma zaradi kreditnih institucij, ki prostovoljno prenehajo izvajati bančne dejavnosti, ali zaradi bank v postopku združevanja ali prestrukturiranja. Kljub temu je bilo omejeno, toda pomembno število postopkov za odvzem dovoljenja sproženih zaradi (neprostovoljne) likvidacije ali sanacije zadevnih institucij (ki so bile vse manj pomembne).

Postopki v zvezi s kvalificiranimi deleži so se tako kot v letu 2015 večinoma nanašali le na notranjo reorganizacijo (npr. konsolidacijo znotraj skupine), ki je bila pogosto posledica politik zmanjševanja stroškov. Drugi postopki v zvezi s kvalificiranimi deleži so zadevali pridobivanje deležev v bankah s strani delniških skladov in skladov državnega premoženja, ki jih zaznamujejo kompleksna korporativna struktura,

²⁵ Ker je bil presečni datum za leto 2014 15. januar 2015, se številke za leti 2014 in 2015 nekoliko prekrivajo.

morebitna kratka naložbena obdobja ali uporaba financiranja s finančnim vzvodom (posebni kvalificirani imetniki ²⁶).

Spremembe v zvezi s presojami sposobnosti in primernosti

Postopki presoje sposobnosti in primernosti se navadno delijo na tri vrste glede na to, na katero funkcijo so kandidati imenovani: izvršni člani upravljalnega organa, neizvršni člani upravljalnega organa in nosilci ključnih funkcij²⁷. Približno dve tretjini postopkov presoje sposobnosti in primernosti se nanašata na neizvršne člane, tretjina pa na izvršne člane upravljalnega organa. Število primerov imenovanja nosilcev ključnih funkcij je zanemarljivo.²⁸

Številne od teh presoj so vključevale temeljitejšo analizo; pri približno petini vseh primerov so se pojavili pomisleki, večinoma glede časovne razpoložljivosti in izkušenj. ECB je v številnih od teh primerov določila pogoje, obveznosti ali priporočila, da se odpravijo konkretni problemi: kot pogoj za sprejetje pozitivne odločitve o imenovanju je denimo določila, da mora kandidat opraviti dodatno usposabljanje ali se zaradi potencialnega nasprotja interesov ali pomanjkanja časa odpove funkciji zunaj banke.

V letu 2016 so bili precej uspešno izvedeni ukrepi za skrajšanje povprečnega časa obdelave postopkov presoje sposobnosti in primernosti. Število nerešenih primerov se je precej zmanjšalo, pri čemer je bilo okrog 98% vseh postopkov presoje sposobnosti in primernosti odobrenih v nacionalnih zakonsko predpisanih rokih.

Učinkovitost postopkov presoje sposobnosti in primernosti se je v letu 2016 povečala

Spremembe delovnih procesov v zvezi z izdajanjem dovoljenj

V letu 2016 so bili zaradi velikega števila novih postopkov v zvezi z dovoljenji in zaradi zmanjšanja števila nerešenih postopkov v teku izvedeni dodatni ukrepi za pospešitev obdelave. Na podlagi izkušenj, pridobljenih v letu 2015, so bili notranji delovni procesi izboljšani, sodelovanje med pristojnimi nacionalnimi organi in ECB pa se je pospešilo.

V drugi polovici leta 2016 je bil v sistemu IMAS²⁹ uveden modul za dovoljenja. Sistem IMAS omogoča ECB in pristojnim nacionalnim organom boljše in bolj avtomatizirane tokove dela, kar je pomemben korak pri doseganju končnega cilja popolnoma avtomatske obdelave postopkov.

²⁶ Za »posebne kvalificirane imetnike« so značilni kompleksne korporativne strukture, netransparentno korporativno upravljanje, kratkoročne naložbene strategije ali uporaba obsežnega dolžniškega ali kvazidolžniškega financiranja (npr. skladi zasebnega kapitala).

²⁷ Nosilci ključnih funkcij so zaposleni, ki niso člani upravljalnega organa, vendar pomembno vplivajo na usmeritev institucije v okviru splošne odgovornosti upravljalnega organa, npr. direktorji upravljanja kreditnega tveganja in direktorji za skladnost poslovanja.

²⁸ Pojasnilo, da je ECB pristojna za presojanje nosilcev ključnih funkcij, kadar to zahteva nacionalna zakonodaja, je bilo sprejeto šele ob koncu leta 2016, izvajati pa naj bi se začelo leta 2017.

²⁹ IMAS je sistem upravljanja informacij za evropski bančni nadzor. Glej tudi razdelek 4.6.

Razvoj političnih usmeritev

Čeprav so bile veljavne določbe, s katerimi se direktiva CRD IV prenaša v nacionalno zakonodajo, in nadzorniške prakse glede postopkov v zvezi z dovoljenji harmonizirane z direktivo CRD IV ter smernicami organa EBA in regulativnimi standardi, se med državami članicami še vedno razlikujejo. Glede na to si bančni nadzor v ECB z namenom uveljavitve skupnih nadzorniških praks glede postopkov v zvezi z dovoljenji nenehno prizadeva za njihovo harmonizacijo, in sicer tako, da v sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi in zadevnimi poslovnimi področji ECB oblikuje ustrezne usmeritve politik.

Poleg usmeritev politik, odobrenih že leta 2015 (npr. glede ugleda, časovne razpoložljivosti in kolektivne primernosti), so bile oblikovane še usmeritve glede uporabe razgovorov kot orodja za zbiranje informacij v okviru presoje sposobnosti in primernosti, vključno s priporočenimi praksami v zvezi z vodenjem razgovorov. Razgovori v okviru presoje sposobnosti in primernosti bodo praviloma postali obvezni za novoimenovane kandidate za položaj glavnega izvršnega direktorja ali predsednika v samostojni banki in hierarhično najvišji banki v skupini, ko bo bančni nadzor v ECB objavil svoj **vodnik za ocenjevanje sposobnosti in primernosti**³⁰. Oblikovane so bile tudi usmeritve politik glede (i) ocenjevanja izkušenj kandidatov, (ii) enotne uporabe pogojev odobritev in (iii) ponovne presoje. V okviru tega je bil obravnavan tudi postopek presojanja dodatnih neizvršnih direktorskih funkcij ter kombinacije funkcij predsednika in glavnega izvršnega direktorja.

V zvezi s kvalificiranimi deleži so bile oblikovane usmeritve politike, osredotočene na presojo »posebnih kvalificiranih imetnikov« ter na obseg, postopkovne vidike in obliko odločitev, ki jih sprejme ECB. Dodatno delo v zvezi s praksami ocenjevanja meril glede kvalificiranih deležev dobro napreduje in bo predvidoma dokončano v letu 2017.

Bančni nadzor v ECB je za podporo učinkovitemu izvajanju teh usmeritev precej vložil v usposabljanje osebja ter komuniciranje z bančnim sektorjem in širšo javnostjo.

Kar zadeva **izdajo dovoljenj za opravljanje storitev**, že potekajo dejavnosti v zvezi s pripravo usmeritev politike glede obsega, meril za izdajo dovoljenj in postopkovnih vprašanj, povezanih s postopkom izdajanja dovoljenj. Izvajati se je začel tudi projekt oblikovanja skupne usmeritve za evropski bančni nadzor glede izdajanja dovoljenj za opravljanje bančnih storitev družbam FinTech.

³⁰ Osnutek vodnika za ocenjevanje sposobnosti in primernosti je bil 14. novembra 2016 objavljen za javno posvetovanje, ki je potekalo hkrati in je bilo popolnoma skladno s posvetovanjem organa EBA o njegovih revidiranih smernicah o primernosti. Končna različica vodnika bo predvidoma objavljena v drugem četrtletju 2017.

2.2 Prijava kršitev, uveljavljanje pravil in nalaganje sankcij

2.2.1 Uveljavljanje pravil in sankcije

Po uredbi o EMN in okvirni uredbi o EMN je razdelitev pooblastil za uveljavljanje pravil in nalaganje sankcij med ECB in pristojnimi nacionalnimi organi odvisna od narave domnevne kršitve, osebe, odgovorne zanjo, in ukrepa, ki ga je treba sprejeti (glej [Letno poročilo ECB o nadzornih aktivnostih 2014](#)).

Število postopkov, s katerimi je ECB naložila sankcije, se je v letu 2016 precej povečalo

42

postopkov za uveljavljanje pravil in postopkov, s katerimi je ECB v letu 2016 naložila sankcije

V začetni fazi evropskega bančnega nadzora je bil poudarek predvsem na spoznavanju bonitetnega stanja nadzorovanih subjektov (v letu 2015 so bili sproženi samo štirje postopki, od katerih sta bila dva v istem letu tudi končana). ECB je v letu 2016 začela 41 postopkov za nalaganje sankcij in en postopek za uveljavljanje pravil, ki so se nanašali na sume kršitve s strani 36 pomembnih nadzorovanih subjektov.

Ob upoštevanju dveh postopkov, ki sta bila ob koncu leta 2015 še v teku, je ECB v letu 2016 vodila 44 postopkov, od katerih jih je bilo 42 povezanih s sankcijami, dva pa z izvršilnimi ukrepi (glej [tabela 6](#)).

Tabela 6

Aktivnost ECB na področju uveljavljanja pravic in nalaganja sankcij v letu 2016

	Postopki za nalaganje sankcij	Postopki za uveljavljanje pravil	Skupaj
Postopki v teku konec leta 2015	1	1	2
Postopki, začeti v letu 2016	41	1	42
Postopki, vodeni v letu 2016	42	2	44
od tega zaključeni postopki	5	1	6
od tega zahteve ECB za začetek postopka, naslovljene na pristojne nacionalne organe	3	–	3
od tega postopki v teku konec leta 2016	34	1	35

Skupno 30 od 42 postopkov za nalaganje sankcij, vodenih v letu 2016, se nanaša na sum kršitve neposredno veljavne zakonodaje EU (vključno z odločbami in uredbami ECB). Ti postopki zadevajo 26 pomembnih nadzorovanih subjektov ter so povezani z vprašanji kapitala, poročanja, javnega razkritja, likvidnosti in velikih izpostavljenosti. Dva od teh postopkov sta bila v letu 2016 zaključena predvsem zato, ker za uvedbo sankcij v teh konkretnih primerih ni bilo pravne podlage. Preiskava drugih domnevnih kršitev še poteka.

Preostalih 12 postopkov za nalaganje sankcij se nanaša na sume kršitev nacionalne zakonodaje, s katero se prenašajo določbe direktive CRD IV, in zadeva pomembne nadzorovane subjekte ali fizične osebe. Ti sumi kršitev se nanašajo na upravljanje, vključno z mehanizmi notranjih kontrol, funkcijami upravljalnih organov in prejemki. Trije od teh postopkov so bili v letu 2016 zaključeni, ker domnevne kršitve niso bile bistvene. Poleg tega je ECB v letu 2016 na pristojne nacionalne organe naslovila tri

Nemoteno sodelovanje med ECB in pristojnimi nacionalnimi organi je ključno pri izvajanju pooblastil za uveljavljanje pravil in nalaganje sankcij

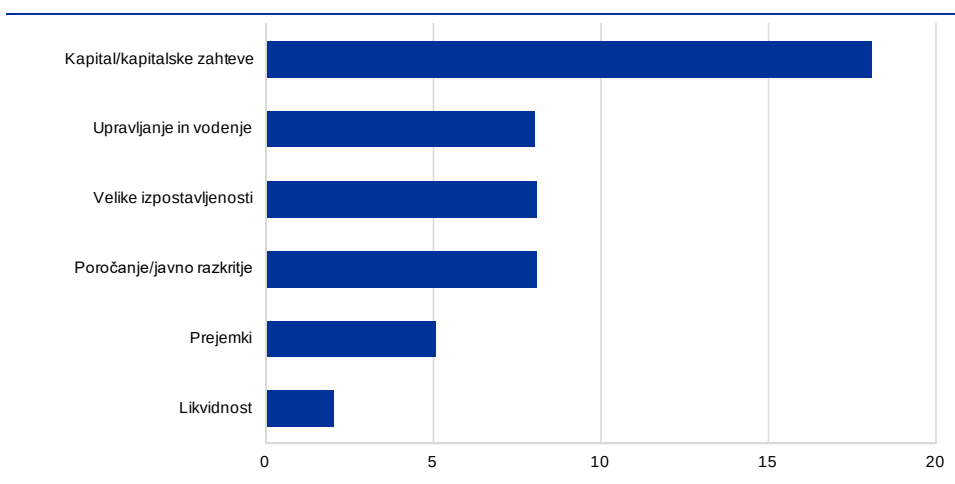
zahteve za začetek postopka sankcioniranja s področja njihove nacionalne pristojnosti.

Postopka za uveljavljanje pravil, vodena v letu 2016, zadevata sum kršitve pravil o prejemkih in neizpolnjevanje nadzorniške odločitve ECB. Eden od teh postopkov je bil v letu 2016 zaključen, ker za uvedbo učinkovitih izvršilnih ukrepov v tem konkretnem primeru ni bilo pravne podlage, medtem ko je drugi postopek še v teku.

V **grafu 5** je prikazana celotna razčlenitev domnevnih kršitev, zaradi katerih je ECB v letu 2016 vodila postopke za uveljavljanje pravil in nalaganje sankcij, po področjih.

Graf 5

Postopki za nalaganje sankcij in uveljavljanje pravil se večinoma nanašajo na kapital in kapitalske zahteve

Če ima ECB razlog za sum, da bi bilo lahko storjeno kaznivo dejanje, od zadevnega pristojnega nacionalnega organa zahteva, da zadevo skladno z nacionalno zakonodajo predloži ustreznim organom, ki bodo glede tega opravili preiskavo ali morebiti sprožili kazenski pregon. V zvezi s tem je bila leta 2016 zadevnemu pristojnemu nacionalnemu organu predložena ena zahteva, ob koncu leta 2016 pa so bili v obravnavani še štirje drugi sklopi dejstev.

2.2.2

Izkušnje s prijavo kršitev po členu 23 uredbe o EMN

ECB je dolžna zagotoviti, da se vzpostavijo učinkoviti mehanizmi, na podlagi katerih lahko kdor koli prijavi kršitev relevantne zakonodaje EU (ta proces navadno imenujemo »žvižgaštvo« (angl. *whistle-blowing*)). Skladno s tem je vzpostavila mehanizem za prijavo kršitev, ki vključuje [spletno platformo](#), dostopno s spletne strani ECB o bančnem nadzoru.

27%

več prijav kršitev je ECB prejela v letu 2016

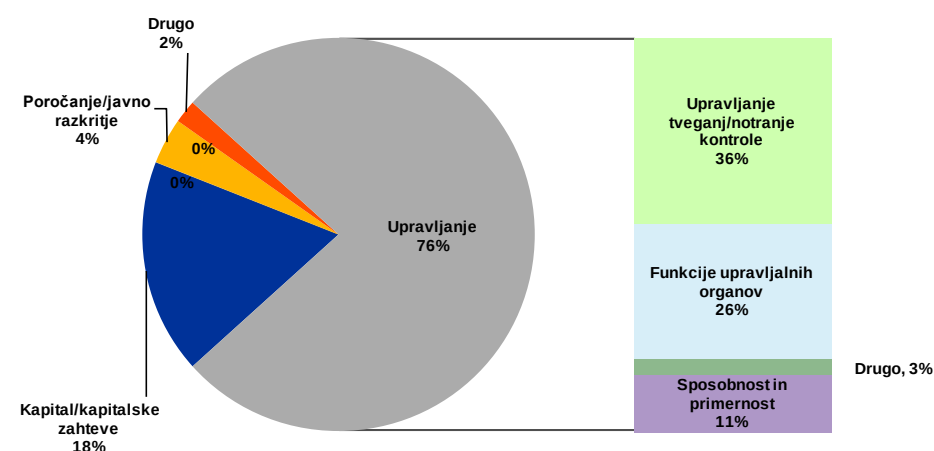
V letu 2016 je ECB prejela 100 prijav kršitev, kar je 27% več kot v letu prej. Od tega se je 70 prijav nanašalo na domnevno kršitev relevantne zakonodaje EU in med njimi jih je bilo 68 s področja nadzorniških nalog ECB (dve prijavi sta bili povezani z nadzorniškimi nalogami pristojnih nacionalnih organov). V drugih primerih je šlo za

nacionalna vprašanja, ki niso bila povezana z bonitetnimi zahtevami in so bila potemtakem zunaj področja uporabe mehanizma za prijavo kršitev (npr. varstvo potrošnikov).

Največ prijav je bilo povezanih z vprašanji upravljanja (76%) ter nepravilnega izračuna kapitala in kapitalskih zahtev (18%). Celotna razčlenitev je prikazana v **grafu 6**. Vprašanja v zvezi z upravljanjem so se nanašala predvsem na upravljanje tveganj in notranje kontrole, funkcije upravljalnih organov ter na zahteve glede sposobnosti in primernosti³¹.

Graf 6

Domnevne kršitev, prijavljene v okviru mehanizma za prijavo kršitev, se nanašajo predvsem na vprašanja upravljanja

Od novembra 2014 so bili v zvezi s prejetimi prijavami kršitev sprejeti naslednji glavni ukrepi:

- inšpekcijski pregledi na kraju samem (37% primerov),
- zahteve za notranjo preiskavo/revizijo ali za dokumente/pojasnila nadzorovanemu subjektu (31% primerov),
- notranja ocena na podlagi obstoječe dokumentacije (32% primerov).

Pet prijav je privedlo do sprožitve postopkov za uvedbo sankcij proti trem nadzorovanim subjektom ali lahko prispevajo k taki sprožitvi.

Nekatere prijave so vodile do sprožitve postopkov za nalaganje sankcij ali lahko prispevajo k njej

³¹ Sklop »Upravljanje tveganj in notranje kontrole« obsega mehanizme in procese, ki jih mora vzpostaviti institucija, da bi lahko ustrezno odkrivala, upravljala in poročala tveganja, ki jim je ali bi jim bila lahko izpostavljena. »Funkcije upravljalnih organov« se nanaša na to, koliko ljudi, ki dejansko upravljajo poslovanje institucije – ali tisti, ki so pooblaščen, da določajo strategijo, cilje in splošno usmeritev institucije ter nadzorujejo in spremljajo odločevalske procese vodstva – izpolnjujejo svoje obveznosti.

3 EMN kot del evropske in svetovne nadzorniške arhitekture

Sodelovanje na evropski in mednarodni ravni je ena najpomembnejših prednostnih nalog bančnega nadzora v ECB. Zato je ECB že izpogajala in podpisala pomembne sporazume o sodelovanju s številnimi drugimi institucijami, kot sta Enotni odbor za reševanje (SRB) ter Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA). Nadaljujejo se tudi prizadevanja za sklenitev sporazumov o sodelovanju z nadzornimi organi, nacionalnimi organi za nadzor trga in nadzornimi organi držav članic EU zunaj euroobmočja. Evropski bančni nadzor prispeva tudi k delu kolegijev nadzornikov, ki imajo pomembno vlogo pri nadzorovanih bankah, prisotnih v državah članicah zunaj euroobmočja.

Evropski bančni nadzor je v letu 2016 nadalje prispeval k okviru EU za sanacijo in reševanje. Ocenila je sanacijske načrte, ki so jih pripravile banke, in svetovala Enotnemu odboru za reševanje glede načrtov za reševanje. Dejavna je bila tudi v evropskih in mednarodnih forumih, ki oblikujejo politike v zvezi s kriznim upravljanjem.

Z namenom oblikovanja globalnih pravil za bančni sektor je bila vključena v delo Baselskega odbora za bančni nadzor, pri čemer je sodelovala v več kot 30 njegovih skupinah, podskupinah in delovnih skupinah. Bančni nadzor v ECB je prispeval tudi k delu organa EBA, dobil pa je tudi pravico sodelovati na plenarnih zasedanjih Odbora za finančno stabilnost (FSB).

3.1 Evropsko in mednarodno sodelovanje

3.1.1 Sodelovanje z drugimi nadzornimi organi Evropske unije in držav članic

V letu 2016 je ECB začela skupno 24 pogajanj za sklenitev sporazumov o sodelovanju z bančnimi nadzornimi organi držav članic EU zunaj euroobmočja, tretjimi državami in organi za nadzor trgov EU. Štirje od teh sporazumov so bili že sklenjeni.

Sodelovanje znotraj Evropskega gospodarskega prostora (EGP)

ECB tesno sodeluje z nadzornimi organi iz držav članic EU.

V skladu s členom 3(6) uredbe o EMN si prizadeva za sklenitev svojih sporazumov o sodelovanju z devetimi pristojnimi nacionalnimi organi iz držav članic EU zunaj euroobmočja. Ker sodelovanje in izmenjava informacij med pristojnimi organi znotraj

EU potekata že na podlagi določb direktive CRD IV, sporazumi o sodelovanju z evropskimi pristojnimi nacionalnimi organi določajo dodatne podrobnosti v zvezi s sodelovanjem.

ECB je decembra 2016 z nadzornimi organi Švedske, Norveške, Danske in Finske sklenila sporazume o sodelovanju glede opravljanja nadzora podružnic, ki se skladno z direktivo CRD IV štejejo za pomembne. Sporazum ureja zadeve, povezane s tekočim nadzorom, kot so sodelovanje v kolegijih nadzornikov, izmenjava informacij in inšpekcijski pregledi na kraju samem.³²

ECB se poleg tega z nacionalnimi organi držav članic EU za nadzor trga dogovarja o podpisu sporazuma o sodelovanju na podlagi predloge, ki jo je ECB predhodno izdelala v sodelovanju z organom ESMA. Tak sporazum je bil z enim nacionalnim tržnim organom že podpisan, trenutno pa potekajo pogajanja še z dvema drugima organoma.

ECB je sklenila sporazume o sodelovanju tudi z organoma EBA in ESMA.

Sodelovanje z organi tretjih držav

Sporazume o sodelovanju, sklenjene med pristojnimi nacionalnimi organi in tretjimi državami, bodo sčasoma nadomestili sporazumi o sodelovanju med ECB in tretjimi državami

Kjer je bilo to mogoče, se je ECB, da bi omogočila lažje izvajanje tekočega nadzora, pridružila obstoječim sporazumom o sodelovanju, ki so jih pristojni nacionalni organi držav euroobmočja sklenili z nadzornimi organi tretjih držav pred vzpostavitvijo EMN. Sčasoma bodo te sporazume postopno nadomestili sporazumi o sodelovanju, ki jih bo ECB sama sklenila z organi tretjih držav.

³² Namen tega sporazuma o sodelovanju je pospešiti sodelovanje glede pomembnih podružnic med bančnim nadzorom v ECB in skandinavskimi organi (in med temi organi samimi) v euroobmočju in zunaj njega. Sporazum zato ne zajema le subjektov euroobmočja, temveč tudi širši nabor subjektov, ki jih nadzorujejo ti skandinavski organi. Poleg nalog bančnega nadzora ureja tudi varstvo potrošnikov, plačilne storitve in sisteme ter preprečevanje pranja denarja. Področje uporabe sporazuma je torej širše, saj ne vključuje le nalog bančnega nadzora v ECB. Vendar pa obseg sodelovanja med organi podpisniki še vedno določa zakonodaja Unije. Zato bo bančni nadzor v ECB pri izvajanju tega sporazuma sodeloval samo v zvezi s svojimi nadzorniškimi nalogami.

Slika 6

Štiri področja nadzora, ki jih urejajo sporazumi o sodelovanju, za sklenitev katerih se pogaja ECB

ECB je v letu 2016 začela pogajanja za sklenitev sporazumov o sodelovanju z desetimi nadzornimi organi iz tretjih držav s ciljem olajšati izvajanje ustreznih nadzorniških nalog. Sporazumi naj bi v ta namen urejali med drugim izmenjavo informacij, sodelovanje pri tekočem nadzoru in v izrednih razmerah, izvajanje inšpekcijskih pregledov na kraju samem in preverjanje notranjih modelov.

V letu 2016 in na začetku leta 2017 je ECB z dvema nadzornima organoma tretjih držav sklenila sporazuma o sodelovanju glede nadzora kreditnih institucij oziroma izmenjave informacij v zvezi s sistemsko pomembnimi institucijami.

Kolegiji nadzornikov

Kolegiji nadzornikov so ključnega pomena za usklajevanje nadzora čezmejnih bančnih skupin

Kolegiji nadzornikov so stalne, a prilagodljive koordinacijske strukture, ki združujejo pristojne nacionalne organe, udeležene v nadzoru čezmejnih bančnih skupin. Kolegiji imajo pomembno vlogo pri bankah, nadzorovanih v okviru EMN, ki so prisotne v državah članicah zunaj euroobmočja.

ECB je leta 2016 skladno z direktivo CRD IV okrepila delovanje teh kolegijev, da bi povečala učinkovitost evropskega okvira za izmenjavo informacij, skupnih ocen tveganj ter skupnih odločitev o kapitalskih in likvidnostnih zahtevah.

45
je število kolegijev nadzornikov, v katerih sodeluje ECB

Bančni nadzor v ECB je kot konsolidacijski nadzornik odgovoren za organizacijo in delovanje 29 kolegijev v EU. V teh kolegijih sodelujejo zadevne države članice EU, EBA ter, kot opazovalci, organi, ki nadzirajo pomembne podrejene družbe in podružnice, ki jih ima posamezna bančna skupina v tretjih državah. Vključujejo najpomembnejše nadzorne organe na svetovnih bančnih in finančnih trgih.

Za vsako pomembno institucijo, za katero je ECB konsolidacijski nadzornik, so skupne nadzorniške skupine vzpostavile ustrezne procese in postopke za zagotavljanje pravilnega delovanja vsakega kolegija.³³

Bančni nadzor v ECB je kot nadzornik gostitelj, pristojen za pomembne institucije v euroobmočju, ki imajo sedež v nesodelujočih državah članicah EU (sedem bančnih skupin), z ustrezno zastopanostjo v skupnih nadzorniških skupinah dejavno prispeval k delovanju kolegijev teh čezmejnih bančnih skupin.

Kar zadeva druge mednarodno delujoče pomembne institucije v euroobmočju, je bančni nadzor v ECB v letu 2016 opravljal vlogo konsolidacijskega nadzornika za štiri bančne skupine, ki imajo sedež v sodelujočih državah članicah, vendar pomembne čezmejne dejavnosti opravljajo le zunaj EU. Hkrati je kot nadzornik gostitelj prispeval k delovanju kolegijev petih čezmejnih bančnih skupin s sedežem v tretjih državah in z odvisnimi družbami, ki so pomembne institucije v euroobmočju.

Stanje na področju tesnega sodelovanja

Države članice EU, katerih valuta ni euro, lahko sodelujejo v EMN na podlagi ureditve o tesnem sodelovanju. Glavni pogoji za to so določeni v členu 7 uredbe o EMN, postopkovni vidiki pa so opredeljeni v [Sklepu ECB/2014/5](#). ECB v letu 2016 ni prejela uradnih prošenj za vzpostavitev tesnega sodelovanja.

3.1.2 Sodelovanje v okviru EU za sanacijo in reševanje

Okvir EU za sanacijo in reševanje je pomembna osnova za spodbujanje stabilnosti bančnega sektorja v EU. Bančni nadzor v ECB ima v tem okviru pomembno vlogo. Sodelovanje bančnega nadzora v ECB na tem področju se je leta 2016 povečalo, deloma zaradi nadaljnje operacionalizacije enotnega mehanizma za reševanje.

Ocenjevanje **sanacijskih načrtov** je ključna naloga v prizadevanjih bančnega nadzora v ECB za povečanje odpornosti pomembnih institucij v obdobjih povečanih pretresov. Prvi cikel v letu 2015 za predložitev sanacijskih načrtov, ocenjenih v letu 2016, je bil prehodni. Ko so institucije predložile sanacijske načrte ECB, direktiva o sanaciji in reševanju bank (BRRD) še ni bila prenesena v zakonodajo vseh držav članic, nekateri od zadevnih predpisov o pripravi sanacijskih načrtov pa se še niso izvajali. Cilj bančnega nadzora v ECB je bil prejeti prvi sklop sanacijskih načrtov za vse institucije ter zagotoviti, da bodo ti načrti lahko kmalu izpolnjevali minimalne zahteve, ki jih določajo direktiva BRRD in ustrezne delegirane uredbe Komisije. Če so bile pri načrtih ugotovljene bistvene pomanjkljivosti, so jih morale banke odpraviti pred naslednjo predložitvijo načrta.

ECB je na podlagi teh ocen izvedla primerjalne analize, na podlagi katerih so bila med drugim izpostavljena ključna področja za izboljšave glede popolnosti in

Bančni nadzor v ECB vse bolj sodeluje pri nalogah, povezanih z okvirom EU za sanacijo in reševanje

³³ Kot zahtevata [delegirana uredba Komisije \(EU\) 2016/98](#) in [izvedbena uredba Komisije \(EU\) 2016/99](#).

kakovosti podatkov, verodostojnosti možnosti sanacije, resnosti scenarijev in kalibracije kazalnikov sanacije. To je bilo nato upoštevano v dopisih s povratnimi informacijami, ki so bili ob koncu ocenjevanja poslani bankam. Sanacijski načrti za leto 2016 so bili predloženi v septembru in decembru 2016 ter so trenutno v postopku ocenjevanja. S tem se bo zagotovilo, da bodo imele banke na voljo verodostojne možnosti sanacije, ki jih lahko izvedejo za ponovno vzpostavitev svoje odpornosti v stresnih razmerah.

Bančni nadzor v ECB redno sodeluje s SRB pri vprašanjih, povezanih z načrtovanjem reševanja

SRB in ECB sta v letu 2016 izvajala dvostranski sporazum o sodelovanju, ki sta ga sklenila ob koncu leta 2015 ter s katerim sta določila pravila za sodelovanje in izmenjavo informacij. Splošneje gledano sta si ECB in SRB skladno s tem sporazumom izmenjala sanacijske načrte ter druge informacije in podatke.

SRB se je v letu 2016 posvetoval z bančnim nadzorom v ECB o osnutkih načrtov za reševanje v zvezi s številnimi pomembnimi institucijami. ECB je opravila oceno in odboru SRB poslala povratne informacije. Uspešne razprave in koristna izmenjava informacij med ECB in SRB so potekale tudi v okviru naloge odbora SRB v zvezi z določanjem minimalnih zahtev glede kapitala in kvalificiranih obveznosti (MREL).

Predstavnik ECB je sodeloval na sejah odbora SRB, predsednik odbora SRB pa je bil povabljen na več sej Nadzornega odbora, pri čemer se je spodbujal dialog med obema odboroma na visoki ravni. S konstruktivnim sodelovanjem osebja ECB in SRB v odborih SRB in odborih ECB se je okrepilo tudi sodelovanje na tehnični ravni, ki je potekalo hkrati s sodelovanjem med skupnimi nadzorniškimi skupinami in notranjimi skupinami za reševanje glede posameznih bank. ECB je ob koncu leta opravila tehnično spremembo na svojih sistemih, tako da je zdaj osebju SRB in članom njegovih odborov omogočen neposreden dostop do IT-sistema za nadzorniške informacije in podatkov, shranjenih na nadzorniški platformi, skladno z določbami navedenega sporazuma o sodelovanju, s čimer se je nadomestila dotedanja praksa, po kateri so se informacije izmenjevale ročno. S tem je zagotovljeno, da je izmenjava informacij učinkovitejša, poročevalsko breme za banke pa čim manjše.

Bančni nadzor v ECB je prispeval k več regulativnim pobudam

Bančni nadzor v ECB je v letu 2016 sodeloval v evropskih in mednarodnih forumih, ki oblikujejo politike v zvezi s kriznim upravljanjem. Tako je denimo prispeval k pripravi zakonodajnega predloga Evropske komisije, objavljenega novembra 2016, s katerim naj bi se med drugim spremenila okvir za minimalne zahteve glede kapitala in kvalificiranih obveznosti ter hierarhična razvrstitev upnikov iz BRRD. ECB je prav tako sodelovala v odborih EBA in FSB, odgovornih za pripravo regulativnih standardov glede preprečevanja in upravljanja krize.

Poleg tega je ECB v zadnjem četrtletju 2016 sodelovala pri dejavnostih za krepitev sodelovanja med jurisdikcijami v primeru propada pomembne čezmejne banke, ki so vključevale vodje pristojnih organov iz Združenega kraljestva, ZDA in držav znotraj bančne unije ter so temeljile na tekočem delu mednarodnih organov.

3.1.3 Odbor EBA za pregled

Bančni nadzor v ECB je aktivno sodeloval v Odboru EBA za pregled, ki je odgovoren za izvajanje medsebojnih strokovnih pregledov z namenom povečanja doslednosti nadzorniških odločitev.

Odbor je v letu 2016 izvedel medsebojni strokovni pregled izvedbenih tehničnih standardov v zvezi z zahtevami glede nadzorniškega poročanja ([Izvedbena uredba Komisije \(EU\) št. 680/2014 z dne 16. aprila 2014](#)).

Cilj pregleda je bil oceniti nadzorniške prakse pristojnih organov glede obveznosti nadzorniškega poročanja institucij. V okviru pregleda so bili ocenjeni vzpostavljeni procesi, kot so postopki in IT-sistemi za zbiranje podatkov, zagotavljanje kakovosti teh podatkov, posodabljanje okvira poročanja in uporabo orodja organa EBA za vprašanja in odgovore, obravnavana pa so bila tudi vprašanja upravljanja.

Sklep medsebojnega strokovnega pregleda je bil, da ima ECB na vseh ocenjenih področjih vzpostavljene popolnoma celovite procese.

3.1.4 Programi MDS za ocenjevanje finančnega sektorja

Programi Mednarodnega denarnega sklada (MDS) za ocenjevanje finančnega sektorja (*IMF Financial Sector Assessment Programmes*, FSAP) vključujejo celovite in poglobljene preglede finančnega sektorja posamezne države, ki obsegajo: (i) določitev glavnih ranljivih točk in oceno odpornosti finančnega sektorja; (ii) oceno okvira politik posamezne države za zagotavljanje finančne stabilnosti ter oceno njenega nadzornega okvira in izvajanja nadzora ter (iii) oceno finančnih varnostnih mrež in sposobnosti finančnega sistema, da upravlja in razreši finančno krizo.³⁴

Ocene FSAP so pregledi posameznih držav, zato imajo vodilno vlogo pri njih nacionalni organi. Kljub temu poleg ustreznih nacionalnih organov pri pregledih držav euroobmočja zaradi svojih nalog na področju mikrobonitetnega bančnega nadzora in makrobonitetne politike intenzivno sodeluje tudi ECB.

MDS je v letu 2016 zaključil ocene FSAP za Finsko, Nemčijo, Irsko in Nizozemsko ter začel izvajati ocene za Luksemburg in Španijo, ki naj bi bile zaključene letos. Ocene FSAP za Belgijo, Francijo in Italijo se bodo predvidoma začele izvajati v nadaljevanju letošnjega leta in bodo verjetno zaključene v letu 2018.

Zaradi narave ocen FSAP bo večina rezultatov in priporočil, ki izhajajo iz njih, še naprej naslovljena na zadevne nacionalne organe. Vendar pa bodo zaradi nove arhitekture bančnega nadzora v euroobmočju priporočila, povezana z delovanjem EMN, morda naslovljena na ECB, če bo to pravno ustrezno. Da bi bili nadzor in nasveti MDS še naprej učinkoviti in relevantni, bo moral MDS v celoti upoštevati

ECB intenzivno sodeluje pri programih MDS za ocenjevanje finančnega sektorja v državah euroobmočja

³⁴ Več informacij o navedenih treh moduli programov FSAP in glavnih ciljih ECB pri teh pregledih je v razdelku 4.1.2 Letnega poročila ECB o nadzornih aktivnostih 2015.

nadzorni okvir in delitev pristojnosti na ravni posameznih držav članic, euroobmočja in EU.

3.2 Sodelovanje pri razvoju evropskega in mednarodnega regulativnega okvira

3.2.1 Sodelovanje v baselskem procesu

Januarja 2016 je skupina guvernerjev in vodij nadzornih organov (*Group of Governors and Heads of Supervision*) – ki je organ Baselskega odbora za bančni nadzor (BCBS), pristojen za pregled nad delovanjem – podprla temeljni pregled standarda glede tržnega tveganja. Poleg tega je določila program dela Baselskega odbora za leto 2016, pri čemer je bilo dogovorjeno, da bo odbor dokončal delo v zvezi z zmanjšanjem pretirane spremenljivosti tveganju prilagojene aktive, tako da bo revidiral okvir tehtanja tveganosti in kalibracijo količnika finančnega vzvoda v okviru dokončanja svežnja Basel III. Bančni nadzor v ECB je aktivno sodeloval pri delu in študiji o kvantitativnih posledicah na obeh področjih.

V januarju 2017 je skupina guvernerjev in vodij nadzornih organov pozdravila napredek, ki ga je Baselski odbor dosegel v smeri dokončanja pokriznih regulativnih reform. Vendar je opozorila, da je za dokončno oblikovanje reformnih predlogov potrebnega več časa, preden jih bo lahko pregledala. Delo v zvezi s tem bo predvidoma končano v bližnji prihodnosti.

Gledano splošneje bančni nadzor v ECB sodeluje v več kot 30 skupinah, podskupinah in delovnih skupinah Baselskega odbora. Poleg revidiranega okvira tržnega tveganja je bilo v letu 2016 dogovorjeno, da se sprejmejo reforme glede obravnave obrestnega tveganja v bančni knjigi, revidira okvir listinjenja in določi standard za regulativno kapitalsko obravnavo investiranja bank v skupno sposobnost pokrivanja izgub. Baselski odbor je objavil tudi javna posvetovanja o regulativni obravnavi računovodskih rezervacij in zahtevah glede razkritja v okviru tretjega stebra.

Prispevek k delu EBA

Na ravni EU je bančni nadzor v ECB še naprej sodeloval z Evropskim bančnim organom (EBA) pri zasledovanju skupnega cilja, da se harmonizirajo bonitetna pravila za finančne institucije, kar je odločilno za zagotovitev enotnega nadzora za celoten evropski bančni sektor.

Predstavniki bančnega nadzora ECB so v letu 2016 sodelovali v več kot 35 podstrukturah organa EBA (stalnih odborih in podskupinah) ter v njegovem glavnem odboru – Odboru nadzornikov EBA, v katerem ECB sodeluje kot članica brez glasovalne pravice.

Reforme Basel III še niso dokončane

Bančni nadzor v ECB aktivno prispeva k delu vseh delovnih skupin, v katerih sodeluje. Kar zadeva drugi steber, je denimo bančni nadzor v ECB v letu 2016 tesno sodeloval z organom EBA pri pripravi in izvajanju ukrepov, namenjenih krepitvi **konvergence nadzorniških praks pri procesih nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP) ter ukrepih iz drugega stebra**. Tako je aktivno sodeloval pri pripravi smernic o SREP (smernice EBA 2014/13) in o obrestnem tveganju v bančni knjigi (smernice EBA 2015/08 o IRRBB), pri pripravi mnenja organa EBA o součinkovanju med zahtevami iz prvega stebra, zahtevami iz drugega stebra in zahtevami po skupnem blažilniku ter omejitvah razdelitev, objavljenega 16. decembra 2015, ter pri razvoju enotnega pristopa EU h kapitalskim napotkom iz drugega stebra. Poleg tega je sodeloval z EBA pri pripravi letnega poročila EBA o konvergenci nadzorniških praks.

Bančni nadzor v ECB je tesno sodeloval z EBA tudi pri pripravi regulativnih dokumentov, ki so del pregleda **pristopa na podlagi internih bonitetnih ocen (IRB)**³⁵. ECB sopredseduje projektni skupini EBA za validacijo modelov (*Task Force on Model Validation*), katere cilj je pomagati organu EBA pri izpolnjevanju njegovih regulatornih nalog, povezanih s kreditnim tveganjem, s posebnim poudarkom na nalogah v zvezi s pristopom IRB.

V zvezi s tem je ECB sodelovala z EBA in številnimi drugimi pristojnimi nacionalnimi organi pri pripravi več regulativnih dokumentov, načrtovanih kot rezultat dejavnosti organa ECB v zvezi z ugotavljanjem glavnih dejavnikov spremenljivosti pri izvajanju modelov IRB. Navedeni regulativni dokumenti so v obliki regulativnih tehničnih standardov in smernic ter se bodo zaporedoma uvajali v naslednjih nekaj letih.

Kar zadeva **količnik finančnega vzvoda**, je bančni nadzor v ECB tesno sodeloval pri pripravljalnem delu organa EBA glede poročila, ki vsebuje priporočila o kalibraciji količnika finančnega vzvoda za institucije v EU (objavljenega avgusta 2016).³⁶ Bančni nadzor v ECB je zlasti pomagal organu EBA, tako da je usklajeval osnovne kvantitativne analize. Navedeno poročilo je bilo izdelano v skladu z uredbo CRR in je pomembna podlaga za to, da bo lahko Evropska komisija količnik finančnega vzvoda vključila v minimalne zahteve prvega stebra.

3.2.2 Izvajanje opcij in nacionalnih diskrecijskih pravic v CRR/CRD IV

ECB je v letu 2015 začela projekt poenotenja opcij in nacionalnih diskrecijskih pravic iz uredbe CRR, direktive CRD IV in delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/61³⁷, ki

³⁵ Pristop na podlagi internih bonitetnih ocen (običajno imenovan »pristop IRB«) je eden od možnih pristopov, po katerih lahko institucije izračunajo kapitalске zahteve za kreditno tveganje. Pristop IRB zajema dva širša pristopa, ki jih lahko upošteva banka: osnovni pristop (FIRB), s katerim banke izračunavajo svoj parameter verjetnosti neplačila, medtem ko so drugi parametri tveganj določeni v uredbi CRR, in napredni pristop (AIRB), s katerim banke izračunavajo vse svoje parametre tveganj.

³⁶ *EBA report on the leverage ratio requirements under Article 511 of the CRR* (Poročilo EBA o zahtevah v zvezi s količnikom finančnega vzvoda v skladu s členom 511 CRR).

³⁷ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/61 z dne 10. oktobra 2014 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zahtevo glede likvidnostnega kritja za kreditne institucije (UL L 11, 17.1.2015, str. 1).

Bančni nadzor v ECB je v letu 2016 dokončal svoj projekt o opcijah in diskrecijskih pravicah za pomembne institucije

Več kot 130

opcij in diskrecijskih pravic se zdaj enotno izvršuje v celotnem euroobmočju

Bančni nadzor v ECB je v letu 2016 projekt o opcijah in diskrecijskih pravicah razširil tudi na manj pomembne institucije

nadzornikom ali nacionalnim zakonodajalcem dopuščajo nekaj proste presoje pri izvajanju zadevne zakonodaje EU.

ECB je v letu 2016 po zaključku dveh javnih posvetovanj dokončala projekt o opcijah in diskrecijskih pravicah.³⁸ Skladno s tem je sprejela [uredbo](#) in [vodnik](#), s katerima naj bi poenotila izvajanje vseh opcij in nacionalnih diskrecijskih pravic, za katere je neposredno pristojna³⁹. Izvajanje navedenih dveh aktov omogoča enotno izvajanje več kot 130 nadzorniških opcij in diskrecijskih pravic v bonitetnem okviru ter pomembno prispeva k zmanjšanju razhajanj v zakonodajnem okviru posameznih držav euroobmočja. Pomembne banke lahko v sodelujočih državah članicah poslujejo na podlagi enotnih pravil in doslednih meril, ki določajo nadzorniško ocenjevanje.

ECB je v zelo tesnem sodelovanju s pristojni nacionalnimi organi v projekt o opcijah in diskrecijskih pravicah vključila tudi nadzor manj pomembnih institucij. Cilj je zagotoviti enake pogoje delovanja in enotno izvajanje visokih nadzorniških standardov v celotnem euroobmočju ob polnem upoštevanju načela sorazmernosti. Med 3. novembrom 2016 in 5. januarjem 2017 je bilo opravljeno javno posvetovanje o osnutku smernic in priporočilu pristojnim nacionalnim organom v zvezi s tem. Akta naj bi bila ob upoštevanju rezultatov posvetovanja predvidoma sprejeta pozno spomladi 2017.

Kljub vztrajnim prizadevanjem bančnega nadzora v ECB za harmonizacijo je regulativa še vedno razdrobljena vzdolž državnih meja. Razlog za to je v tem, da so nekateri deli regulative v obliki direktiv EU, ki jih je treba še prenesti v nacionalno zakonodajo. Pri tem lahko države nekatere določbe v nacionalno zakonodajo prenesejo različno, kar je v nekaterih primerih vzrok za razdrobljen regulativni okvir. Zaradi tega je evropski bančni nadzor manj učinkovit in dražji. Da bi zmanjšali preostale razlike v regulativnem okviru, ki z vidika bonitetnega nadzora veljajo za neupravičene, morajo torej oblikovalci politik zakonodajno ukrepati. To vključuje opcije in nacionalne diskrecijske pravice, nad katerimi imajo nadzor samo zakonodajalci.

3.2.3

Prispevek k delu FSB

Bančni nadzor v ECB je v letu 2016 še naprej prispeval k delu Odbora za finančno stabilnost (FSB) s sodelovanjem v njegovih ustreznih podstrukturah, in sicer zlasti na področju kriznega upravljanja (prek usmerjevalne skupine FSB za reševanje bank) ter na področju upravljanja, tveganja kršitev in nadomestil.

FSB se je na plenarnem zasedanju 21. julija 2016 v Čengduju dogovoril⁴⁰, da s spremembo svojih postopkovnih ureditev omogoči predstavniku bančnega nadzora v

Bančni nadzor v ECB sodeluje na plenarnih zasedanjih odbora FSB

³⁸ Razlogi za projekt ECB o opcijah in diskrecijskih pravicah, njegovo bistvo in proces so podrobno opisani v [Letnem poročilu ECB o nadzornih aktivnostih 2015](#).

³⁹ Z izključno usmeritvijo na pomembne institucije.

⁴⁰ Glej sporočilo za javnost odbora FSB (2016) »[Meeting of the Financial Stability Board in Chengdu on 21 July](#)«.

ECB sodelovanje na **plenarnih zasedanjih odbora FSB**. Podpredsednik Nadzornega odbora je tako postal predstavnik bančnega nadzora v ECB na odločevalski ravni odbora FSB.

Bančni nadzor v ECB si prizadeva okrepiti svoj prispevek k delu odbora FSB v pričakovanju sprememb v agendi, do katerih naj bi prišlo v okviru bližajočega se nemškega predsedovanja skupini G20. Poudarek se bo od dokončanja prihodnjih pokriznih finančnih reform premaknil k njihovem celovitemu, pravočasnemu in doslednemu izvajanju.

4 Organizacijska struktura bančnega nadzora v ECB

Nadzorni odbor in Svet ECB sta leta 2016 sprejela okrog 1.800 odločitev po postopku z neugovarjanjem. Tako kot v prejšnjem letu je bila večina teh odločitev povezanih s presojo sposobnosti in primernosti direktorjev bank. ECB je glede na veliko število odločitev sprejela ukrepe za nadaljnjo racionalizacijo procesa odločanja. Najpomembnejše je, da je oblikovala okvir za sprejemanje nekaterih vrst nadzorniških odločitev na podlagi prenesenih pooblastil.

Razdrobljenost regulative v euroobmočju predstavlja izziv za evropski bančni nadzor.

Različni načini, ki so jih države članice uporabile pri prenosu direktive CRD IV v nacionalno zakonodajo, so še vedno izziv za sprejemanje odločitev. To se kaže v razdrobljenosti regulative, kar ovira delo evropskega bančnega nadzora v prizadevanjih za zagotavljanje enakih pogojev. Prav tako se povečujejo birokracija in stroški, saj mora ECB razvijati strokovno znanje za vsakega od 19 različnih nacionalnih zakonodajnih okvirov. Razdrobljenost zakonodajnega okvira se še povečuje, saj nekatere države nezavezujoče nadzorniške prakse preoblikujejo v zavezujoče pravne akte. Poleg tega so različni pristopi pri prenašanju direktive CRD IV in nacionalne regulatorne zahteve, ki presegajo zakonodajo EU, v nekaterih primerih sprožili razpravo o tem, natančno katera nadzorniška pooblastila ima ECB. ECB je leta 2016 v tesnem sodelovanju z Evropsko komisijo pojasnila razmejitve pristojnosti med ECB in pristojnimi nacionalnimi organi, pri čemer je opredelila primere, v katerih je ECB neposredno pristojna za izvajanje nadzorniških pooblastil, zagotovljenih v skladu z nacionalno zakonodajo.

4.1 Izpolnjevanje obveznosti na področju demokratične odgovornosti

Bančni nadzor v ECB je še naprej tesno sodeloval z Evropskim parlamentom in Svetom EU.

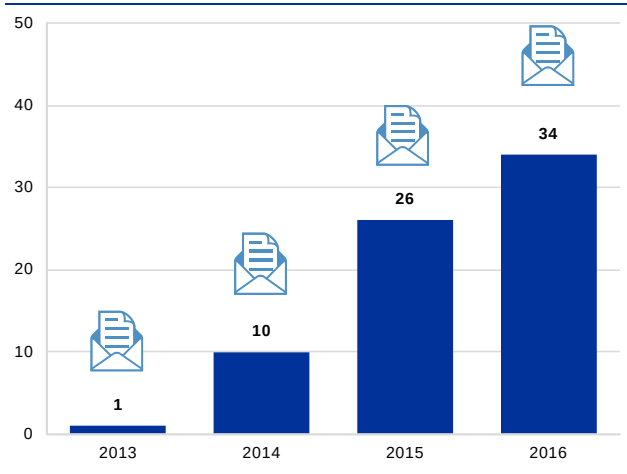
To letno poročilo je bilo v skladu z uredbo o EMN pripravljeno kot eden glavnih kanalov, po katerem ECB izpolnjuje svojo demokratično odgovornost do širše javnosti. Kot določa uredba, mora biti prenos nadzorniških nalog na ECB uravnotežen z ustreznimi zahtevami glede preglednosti in demokratične odgovornosti. Vzdrževanje in krepitev [okvira demokratične odgovornosti](#) – ki je bil vzpostavljen na podlagi Medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom in ECB ter Memoranduma o soglasju med Svetom EU in ECB – je v letu 2016 ostala ena glavnih prednostnih nalog ECB.

Kar zadeva Evropski parlament, je predsednica Nadzornega odbora v letu 2016 nastopila pred parlamentarnim odborom za ekonomske in monetarne zadeve, ki mu je ([22. marca](#)) predstavila letno poročilo ECB o nadzornih aktivnostih v letu 2015, na dveh navadnih javnih obravnavah ([13. junija](#) in [9. novembra](#)) ter na treh priložnostnih izmenjavah mnenj ([22. marca](#), [13. julija](#) in [9. novembra](#)). Med ključnimi obravnavanimi vprašanji so bili slaba posojila, proces SREP in zakonodajni dokumenti na področju bančnega nadzora.

Tekom leta 2016 je ECB na svoji [spletni strani](#) objavila 34 odgovorov na vprašanja poslancev Evropskega parlamenta o nadzornih temah. V pismih je pojasnila pravni okvir ter politiko ECB glede vrste nadzornih tem, kot so stresno testiranje EBA v letu 2016, nadzorni ukrepi ECB, proces SREP in slaba posojila.

Graf 7

Število odgovorov na vprašanja poslancev Evropskega parlamenta se je letu 2016 povečalo

Poleg tega je ECB v skladu z medinstitucionalnim sporazumom Evropskemu parlamentu posredovala zapisnike sej Nadzornega odbora. Z uvedeno novo obliko so se leta 2016 ti zapisniki še izboljšali, saj zdaj Evropskemu parlamentu zagotavljajo boljše informacije o vprašanjih, obravnavanih na sejah Nadzornega odbora. Evropski parlament je izrazil zadovoljstvo glede te nove oblike.

Kar zadeva Svet EU, se je predsednica Nadzornega odbora v letu 2016 udeležila dveh srečanj Euroskupine v sestavi bančne unije: 22. aprila je predstavila letno poročilo ECB o nadzornih aktivnostih v letu 2015, 9. novembra pa se je udeležila izmenjave mnenj o temah, kot so stresni testi, ki se izvajajo pod okriljem EBA, proces SREP v letu 2016, slaba posojila ter poenotenje opcij in nacionalnih diskrecijskih pravic v CRR/CRD IV.

V okviru poročevalskih obveznosti, ki jih ureja uredba o EMN, so predstavniki ECB, ki sodelujejo v bančnem nadzoru, sodelovali pri izmenjavah mnenj z nacionalnimi parlamenti.

Sodelovanje z Evropskim računskim sodiščem

V sklopu revizije »učinkovitosti upravljanja vodstva ECB«, ki jo v skladu s členom 20(7) uredbe o EMN izvedlo Evropsko računsko sodišče, je bančni nadzor v ECB tesno sodeloval z Evropskim računskim sodiščem. Evropsko računsko sodišče je novembra 2016 objavilo [prvo posebno poročilo o enotnem mehanizmu nadzora »Dober začetek, a potrebne so nadaljnje izboljšave«](#). V njem se je osredotočilo na učinkovitost upravljanja ECB na področju bančnega nadzora in priznalo dosežke ECB pri vzpostavljanju evropskega bančnega nadzora. Ne glede na to pa poročilo vsebuje 13 priporočil, glede katerih je ECB v samem poročilu predstavila svoja začetna stališča in ki jih trenutno spremlja. Ključna priporočila Evropskega računskega sodišča se osredotočajo na štiri področja: (i) upravljanje (npr. racionalizacija postopka nadzorniškega odločanja); (ii) odgovornost (npr. razvoj in objava uradnega okvira uspešnosti); (iii) skupne nadzorniške skupine (npr. zagotovitev, da nacionalni organi v celoti in sorazmerno sodelujejo pri delu skupnih nadzorniških skupin); in (iv) nadzor na kraju samem (npr. znatna okrepitev prisotnosti osebja ECB pri inšpekcijskih pregledih na kraju samem).

4.2 Odločanje

4.2.1 Nadzorni odbor in usmerjevalni odbor

Slika 7

Odločitve Nadzornega odbora v letu 2016

Opombe: Številke na tej sliki se nanašajo na posamezne nadzorniške odločitve, naslovljene na nadzorovane subjekte ali njihove morebitne prevzemnike, in na navodila pristojnim nacionalnim organom glede pomembnih in manj pomembnih institucij. Nadzorni odbor je odločal tudi o vrsti horizontalnih (npr. skupne metodologije) in institucionalnih vprašanj.

1) Teh 1.191 sklepov o postopkih za izdajo dovoljenja zajema 2.686 posameznih postopkov (glej razdelek 2.1.2).

Leta 2016 je imel Nadzorni odbor skupno 28 sej, od tega 24 v Frankfurtu na Majni, štiri pa telekonferenčno. Na teh sejah je obravnaval vrsto različnih vprašanj v zvezi s posameznimi bankami in splošnejša vprašanja politik. Nadzorni odbor je leta 2016 večino odločitev sprejel po pisnem postopku⁴¹. Tako kot v letu 2015 je bila večina teh odločitev povezanih s presojo sposobnosti in primernosti.

Zelo veliko število odločitev se je nanašalo na posamezne banke (glej [slika 7](#)), sprejete pa so bile po postopku z neugovarjanjem. V tem postopku, ki vsebuje dva koraka, se posamezni predlogi odločitev najprej predložijo Nadzornemu odboru v potrditev. Zatem se končni predlogi odločitev posredujejo Svetu ECB, da jih sprejme po postopku z neugovarjanjem. Osemintrideset od 126 bančnih skupin, ki jih je ECB leta 2016 neposredno nadzorovala, je zahtevalo, da formalne odločitve ECB prejmejo v uradnem jeziku EU, ki ni angleščina.

Nadzorni odbor je poleg sprejetja odločitev za posamezne banke obravnaval tudi več horizontalnih vprašanj, zlasti o uporabi skupnih metodologij in okvirov na določenih področjih nadzora. Nekatere od teh odločitev so pripravile začasne strukture, ki jih je pooblastil Nadzorni odbor, sestavljene pa so bile iz predstavnikov višjega vodstva ECB in pristojnih nacionalnih organov. Opravile so pripravljalo delo glede metodologije SREP in enotnega nadzornega pristopa do institucij z velikim obsegom slabih posojil. Nadzorni odbor je prav tako končal svoje delo glede izvajanja opcij in diskrecijskih pravic iz prava EU. Avgusta 2016 je bil objavljen ustrezeni [dodatek k Vodniku ECB po opcijah in diskrecijskih pravicah](#).

⁴¹ V skladu s členom 6.7 [Poslovnika Nadzornega odbora](#) se lahko glasovanje izvede tudi po pisnem postopku, razen če temu nasprotujejo vsaj trije člani Nadzornega odbora z glasovalno pravico. V takem primeru se vprašanje uvrsti na dnevni red naslednje seje Nadzornega odbora. Nadzorni odbor za obravnavo pisnega postopka navadno potrebuje najmanj pet delovnih dni.

Nadzorni odbor

Sprednja vrsta (z leve proti desni):
Mathias Dewatripont, Elisa Ferreira,
Tatiana Dubinova (nadomestna
članica za Vladimíra Dvořáčka),
Julie Dickson, Anneli Tuominen,
Danièle Nouy, Sabine
Lautenschläger, Jelena Lebedeva
(nadomestna članica za Pētersa
Putniņa), Cyril Roux, Alexander
Demarco

Srednja vrsta (z leve proti desni):
Raimund Röseler (nadomestni član
za Felixa Hufelda), Ignazio
Angeloni, Luc Coene, Zoja
Razmusa, Norbert Goffinet, Claude
Simon, Marko Bošnjak, Fernando
Restoy Lozano

Zadnja vrsta (z leve proti desni):
Helmut Ettl, Jouni Timonen,
Andreas Dombret, Fabio Panetta,
Andreas Iltner, Karol Gabarretta,
Andres Kurgöld (nadomestni član
za Kilvarja Kesslerja), Vytautas
Valvionis (nadomestni član za
Ingrido Šimonytę), Yiangos
Demetriou, Ilias Plaskovitis, Jan
Sijbrand, Robert Ophèle.

Leta 2016 je ECB nadaljevala
racionalizacijo procesa odločanja.

Luc Coene, predstavnik ECB v
Nadzornem odboru, je preminil
dne 5. januarja 2017.

Uradna izjava je objavljena na
spletnem mestu ECB.

ECB je leta 2016 sprejela ukrepe za nadaljnjo racionalizacijo procesa odločanja. Poleg standardizacije nekaterih delov dokumentacije in združevanja povezanih odločitev v enoten pisni postopek je oblikovala **okvir za sprejemanje nekaterih vrst nadzorniških odločitev na podlagi prenesenih pooblastil**. Leta 2017 bo ta okvir omogočal prenos pooblastil na predstavnike višjega vodstva v bančnem nadzoru v ECB glede večine odločitev na dveh področjih: ocenjevanje izpolnjevanja zahtev glede sposobnosti in primernosti ter sprememba pomena nadzorovanih subjektov. Namen je doseči širok obseg prenosa pooblastil za rutinske odločitve, glede katerih je manevrski prostor omejen. S prenosom pristojnosti odločanja bo postopek nadzorniškega odločanja veliko učinkovitejši. Prav tako se bosta lahko Nadzorni odbor in Svet ECB osredotočila na vprašanja in odločitve z velikimi učinki, ki zahtevajo podrobnejšo presojo.

Usmerjevalni odbor zagotavlja podporo Nadzornemu odboru in izvaja priprave na njegove sestance. V njem je osem članov Nadzornega odbora. Leta 2016 je imel 18 sej, ki so vse potekale v Frankfurtu na Majni.⁴² Aprila je bila izvedena običajna rotacija petih članov pristojnih nacionalnih organov, ki so imenovani za dobo enega leta.

⁴² Glej člen 26(10) uredbe o EMN.

Predsednica	Danièle Nouy	Ciper	Yíangos Demetriou (Central Bank of Cyprus)
Podpredsednica	Sabine Lautenschläger	Latvija	Pēters Putniņš (Finanšu un kapitāla tirgus komisija) Zoja Razmusa (Latvijas Banka)
Predstavniki ECB	Ignazio Angeloni Luc Coene (do 5. januarja 2017) Julie Dickson Sirikka Härmäläinen (do junija 2016)	Litva	Ingrida Šimonytė (Lietuvos bankas) (do 1. avgusta 2016) Vytautas Valionis (Lietuvos bankas) (od 15. februarja 2017)
Belgija	Mathias Dewatripont (Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique)	Luksemburg	Claude Simon (Commission de Surveillance du Secteur Financier) Norbert Goffinet (Banque centrale du Luxembourg)
Nemčija	Felix Hufeld (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht) Andreas Dombret (Deutsche Bundesbank)	Malta	Karol Gabarretta (Malta Financial Services Authority) Alexander Demarco (Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta)
Estonija	Kilvar Kessler (Finantsinspeksioon) Madis Müller (Eesti Pank)	Nizozemska	Jan Sijbrand (De Nederlandsche Bank)
Irska	Cyril Roux (Central Bank of Ireland/Banc Ceannais na hÉireann) (do 28. februarja 2017) Ed Sibley (Central Bank of Ireland/Banc Ceannais na hÉireann) (od 1. marca 2017)	Avstrija	Helmut Ettl (Finanzmarktaufsicht) Andreas Ittner (Oesterreichische Nationalbank)
Grčija	Ilias Plaskovitis (Bank of Greece)	Portugalska	Elisa Ferreira (Banco de Portugal)
Španija	Fernando Restoy Lozano (Banco de España) (do 31. decembra 2016) Javier Alonso (od 1. januarja 2017)	Slovenija	Stanislava Zadavec Capriolo (Banka Slovenije) (do 5. aprila 2016) Marko Bošnjak (Banka Slovenije) (od 6. aprila 2016 do 13. marca 2017) Primož Dolenc (Banka Slovenije) (od 14. marca 2017)
Francija	Robert Ophèle (Banque de France)	Slovaška	Vladimír Dvořáček (Národná banka Slovenska)
Italija	Fabio Panetta (Banca d'Italia)	Finska	Anneli Tuominen (Finanssivalvonta) Jouni Timonen (Suomen Pankki) (do 28. februarja 2017) Olli Rehn (Suomen Pankki) (od 1. marca 2017)

Poleg tega je imel usmerjevalni odbor 15 sej v razširjeni sestavi, tj. s sodelovanjem visokih predstavnikov iz 19 pristojnih nacionalnih organov, od tega deset v Frankfurtu na Majni, pet pa telekonferenčno. Sestanki so bili namenjeni izvedbi stresnih testov leta 2016.

4.2.2 Dejavnosti Upravnega odbora za pregled

Leta 2016 je bilo na Upravni odbor za pregled naslovljenih osem zahtev za upravni pregled nadzorniške odločitve ECB⁴³ (glej **graf 8**).

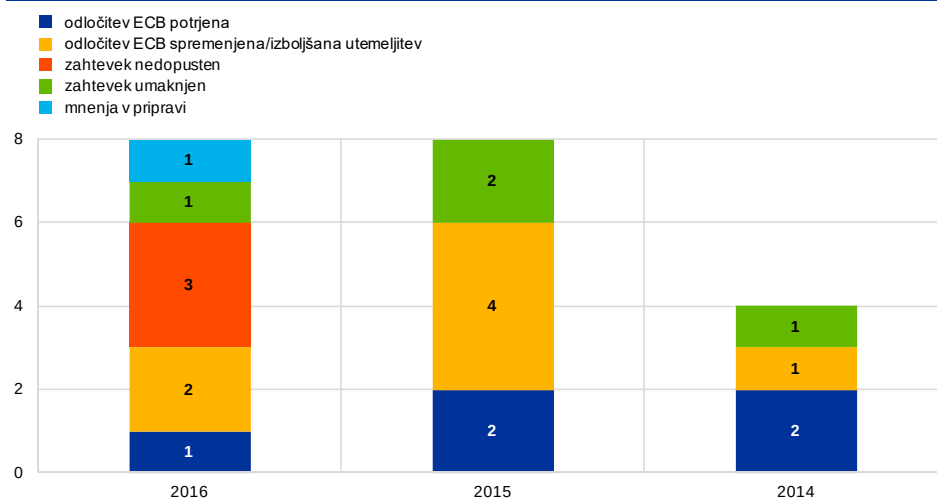
V večini primerov zaradi mnenja Upravnega odbora ni bil uveden sodni postopek. Zato je bil učinkovit pri zmanjševanju stroškov pregleda nadzorniških odločitev za vse sodelujoče. Ta »procesna gospodarnost« je bila eden od glavnih razlogov za ustanovitev odbora, ki so jih opredelili zakonodajalci EU.⁴⁴

⁴³ Upravni odbor za pregled sestavlja pet članov: Jean-Paul Redouin (predsednik), Concetta Brescia Morra (podpredsednica), Javier Aristegui, Andre Camilleri in Edgar Meister; ter dva nadomestna člana: René Smits, od 3. februarja 2016 pa tudi Ivan Šramko.

⁴⁴ Uvodna izjava 64 uredbe o EMN.

Graf 8

Število zahtev za pregled ostaja glede na leto 2015 nespremenjeno.

Vir: ECB.

Obravnavane teme in pomembna vprašanja

Zahtevki, predloženi Upravnemu odboru za pregled, so se nanašali na različne teme in vrste nadzorniških odločitev: korporativno upravljanje, skladnost z nadzorniškimi zahtevami in odvzem dovoljenja.

Pregled odločitev ECB je bil leta 2016 povezan predvsem s skladnostjo s postopkovnimi pravili, vključno z zahtevami predpisanega postopka, natančnim navajanjem dejstev, zadostno obrazložitvijo in skladnostjo z načelom sorazmernosti. Upravni odbor je moral prav tako preučiti sodelovanje med ECB in pristojnimi nacionalnimi organi, kar je v nekaterih primerih vključevalo banke zunaj EMN (ki so bile del pomembne bančne skupine, ki jo ECB neposredno nadzira).

Pregled odločitev ECB je bil izziv predvsem zaradi razdrobljenosti zakonodaje (raznolik prenos evropske zakonodaje na nacionalni ravni) in preostalega širokega manevrskega prostora za izvajanje nacionalnih diskrecijskih pravic.

Upravni odbor je leta 2016 zaslišanje izvedel v dveh primerih. Za vložnike so zaslišanja priložnost, da Upravnemu odboru za pregled predstavijo svoje stališče, ECB pa lahko predstavi svoje poglede. Sčasoma so se zaslišanja izkazala za pomemben element postopka pregleda.

4.3

Zaposlovanje v bančnem nadzoru v ECB

Od začetka delovanja EMN 4. novembra 2014 je postalo jasno, da je za številne ključne naloge potrebnih več kadrovskih virov, kot je bilo sprva predvideno. Septembra 2015 je Svet ECB sklenil, da bo v letih 2016 in 2017 postopno povečeval število zaposlenih za te dejavnosti.

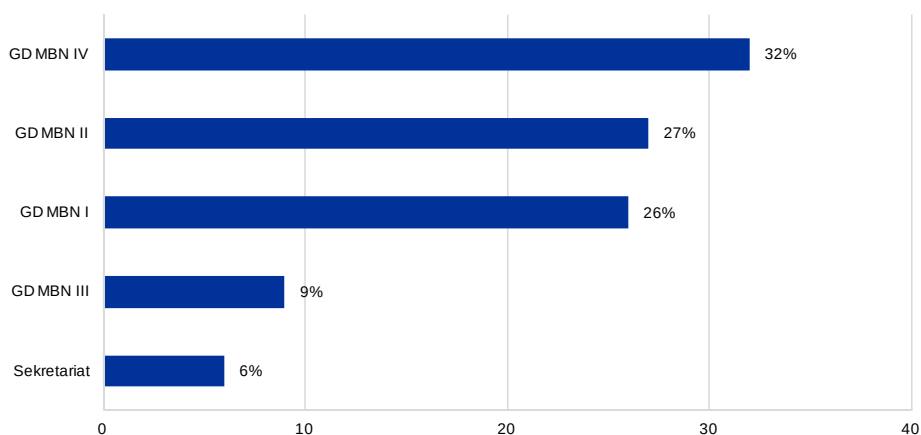
160

dodatnih mest je bilo
odobrenih za
nadzorniške dejavnosti v
letu 2016

Tako je bilo v letu 2016 na poslovnih področjih, povezanih z nadzorom, odobrenih dodatnih 160 delovnih mest (za nedoločen in določen čas). Zaposlitvene kampanje so bile organizirane pregledno, konkurenčno in od zgoraj navzdol, zato se je najprej zaposlovalo na vodstvene in svetovalne položaje. Cilj izbire kandidatov je bil zaposliti osebe z najvišjo ravno sposobnosti, učinkovitosti in poštenosti. V skladu z običajnim postopkom zaposlovanja v ECB so morali vsi kandidati pokazati ne samo dobre tehnične, pač pa tudi vedenjske in po potrebi poslovodne veščine. **Graf 9** prikazuje razčlenitev odobrenih delovnih mest v ekvivalentu polnega delovnega časa za pet **poslovnih področij ECB**, ki se ukvarjajo z bančnim nadzorom, na dan 31. decembra 2016.

Graf 9

Razčlenitev odobrenih delovnih mest za ključna poslovna področja ECB, ki se ukvarjajo z bančnim nadzorom, na dan 31. decembra 2016

Do konca leta 2016 je bilo približno 97% odobrenih delovnih mest za ključna delovna področja EMN zapolnjenih ali v postopku zapolnitve z zaposlovanjem.

Spolna struktura zaposlenih je prikazana na **sliki 8**:

Slika 8

Spolna struktura v bančnem nadzoru v ECB

Odstotek žensk med zaposlenimi (z zeleno barvo)

skupno število zaposlenih

na nevodstvenih položajih

40%

na vodstvenih položajih

32%

68%

141,5

dodatnih mest je bilo
odobrenih za
nadzorniške dejavnosti v
letu 2017

Svet ECB je septembra 2015 potrdil tudi začasno dodatno povečanje števila zaposlenih za bančni nadzor za leto 2017 in pozval ECB, naj leta 2016 predloži poročilo, da bi na podlagi spoznanj, pridobljenih v prvih 18 mesecih delovanja EMN, in pričakovanih koristi potrdila dejanske zahteve. To poročilo sta usklajevali predsednica in podpredsednica Nadzornega odbora. Svet ECB je na podlagi ugotovitev poročila decembra 2016 odobril 141,5 delovnega mesta za nedoločen in določen čas (v ekvivalentu polnega delovnega časa) za leto 2017 ob upoštevanju (i) novih potreb zaradi povečanega števila nalog od leta 2015 (zlasti večje število pomembnih institucij, ki se jih nadzoruje, in vzpostavitev novega okvira EU za krizno upravljanje); (ii) potrebe, da se pristojnim nacionalnim organom zagotovi čas, da izpolnijo svoje zaveze glede zaposlovanja v skupnih nadzorniških skupinah; in (iii) koristi, ki jih navaja ECB (npr. sinergij pri nadzoru subjektov gostiteljev, članov iste skupine, ki ne sodi v EMN).

Okvir 2

Sodelovanje v Evropi

Za uspeh evropskega bančnega nadzora je bistveno, da sodelavci iz ECB in pristojnih nacionalnih organov skupaj rastejo kot ekipa evropskih bančnih nadzornikov, ki sodelujejo na ravni skupnih nadzorniških skupin in horizontalnih funkcij. To med drugim pomeni spoznavanje drug drugega, izmenjavo mnenj in učenje drug od drugega z namenom spodbujanja skupne kulture v EMN. V tem duhu je ECB leta 2016 skupaj s pristojnimi nacionalnimi organi sprožila naslednje pobude.

Načrt usposabljanja za EMN

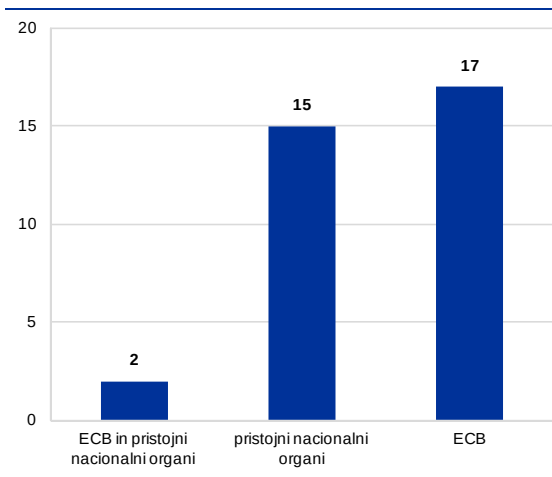
Največje bogastvo EMN so njegovi zaposleni. ECB in pristojni nacionalni organi si zato prizadevajo, da bi njihovi zaposleni imeli znanje, potrebno za opravljanje nalog, in da bi lahko še naprej razvijali svoje sposobnosti.

V tem procesu ima usposabljanje pomembno vlogo. Z razvojem skupnega pristopa k usposabljanju nadzornikov bo dosežen:

- skladen pristop k nadzoru;
- skupna nadzorniška kultura;
- mobilnost znotraj EMN, prilagodljivost in razvoj zaposlenih;
- ustvarjanje ekonomije obsega in več strokovnega znanja v EMN.

Graf A

Skupna prizadevanja: Usposabljanja pristojnih nacionalnih organov in ECB, organizirana leta 2016

S skupnimi prizadevanji nadzorniške skupnosti je bilo leta 2016 na ravni celotnega sistema organiziranih 34 usposabljanj, ki so jih gostili pristojni nacionalni organi in ECB. Od tega jih je bilo štirinajst zasnovanih na novo, zaposlenim v EMN pa je bilo ponujenih več kot 1.200 mest. Leta 2017 se bo na ravni celotnega sistema zagotovilo več kot 60 usposabljanj.

Redne delavnice skupnih nadzorniških skupin

Skupne nadzorniške skupine so hrbtenica EMN. Da bi ECB prispevala k oblikovanju enotne ekipe evropskih bančnih nadzornikov, je leta 2016 uvedla enodnevne delavnice. Te delavnice z naslovom »Delo v skupni nadzorniški skupini« potekajo v Frankfurtu na Majni in na drugih lokacijah v euroobmočju. Nadzorniki na teh dinamičnih in interaktivnih delavnicah

izmenjavajo dobre prakse, ki so jih morda že uporabili v nekaterih skupinah, da bi bilo sodelovanje v njih učinkovitejše in uspešnejše. Delavnice so tudi priložnost za člane skupnih nadzorniških skupin iz celotnega euroobmočja, da med praktičnimi vajami izmenjajo mnenja. Na splošno pa spodbujajo sodelovanje in povečujejo odprtost ter preglednost med člani istih skupnih nadzorniških skupin.

Pripravniki v EMN

Leta 2016 je ECB uvedla prvi program pripravnika v EMN z namenom oblikovati nabor mladih talentov za celoten EMN. V okviru tega programa imajo diplomanti priložnost, da se pridružijo različnim ustanovam v EMN, kar jim pomaga pri pridobivanju dragocenih vseevropskih delovnih izkušenj in omogoča, da prispevajo k skupni evropski nadzorniški kulturi v bančnem sektorju. 1. oktobra 2016 se je 26 od 33 udeležencev v programu pripravnika v EMN odločilo, da se za štiri mesece pridružijo nacionalnim nadzornikom v več evropskih državah. Za večino od njih je bila to druga napotitev na pristojni nacionalni organ poleg časa, ki so ga preživeli v ECB. Ob koncu napotitve se bodo vsi pripravniki v EMN vrnili v ECB v Frankfurt na Majni, da povedo, kaj so se naučili, ter predstavijo povratne informacije o programu in svoje izkušnje z delovno kulturo EMN.

4.4 Izvajanje kodeksa ravnanja

V skladu s členom 19(3) uredbe o EMN mora ECB imeti **kodeks** ravnanja, ki velja za zaposlene in vodilne v ECB, ki sodelujejo pri bančnem nadzoru, in obravnava zlasti vprašanja glede nasprotja interesov. Ustrezne določbe so vključene v okvir poklicne etike ECB, ki ga izvaja Služba za skladnost s predpisi in upravljanje. Ta svetuje vsem zaposlenim ECB pri etičnih vprašanjih.

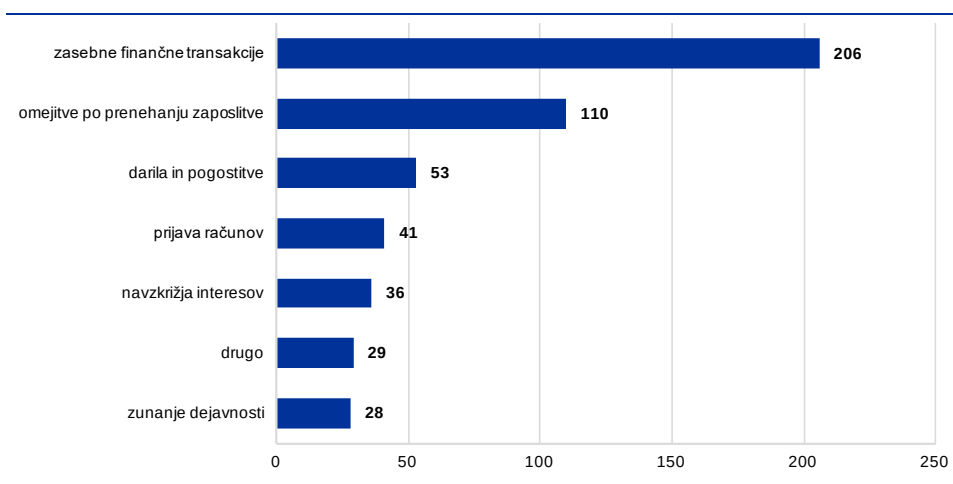
Več kot 1.500

zahtevkov je prejela
Služba za skladnost s
predpisi in upravljanje v
letu 2016

Tekom leta 2016 je Služba za skladnost s predpisi in upravljanje od zaposlenih v ECB prejela več kot 1.500 vprašanj, ki so se nanašala na množico različnih tem. Tretjino so jih zastavili zaposleni, ki sodelujejo pri bančnem nadzoru. Vprašanja so se med drugim nanašala na zasebne finančne transakcije, omejitve, ki veljajo še po prenehanju zaposlitve, darila in pogostitve ter druge zadeve glede nasprotja interesov (glej **graf 10**). Služba je odkrila manjše število primerov neskladnosti, od katerih se je približno ena tretjina nanašala na zaposlene in vodilne s področja bančnega nadzora. Nobeden od teh primerov ni bil povezan z namerno kršitvijo ali drugimi resnimi primeri neskladnosti.

Graf 10

Vprašanja, prejeta v letu 2016, so se večinoma nanašala na zasebne finančne transakcije.

Pri tistih zaposlenih in vodilnih v bančnem nadzoru, ki so v letu 2016 dali odpoved, v nobenem primeru ni bilo uvedeno obdobje mirovanja v skladu s spremenjenim okvirom poklicne etike.

Nacionalni pristojni organi so za zagotovitev ustrezne delovne in etične kulture v celotnem EMN seznanili ECB z ukrepi, ki so jih sprejeli za izvajanje [Smernice ECB](#), ki določa skupna načela okvira poklicne etike za ECB in pristojne nacionalne organe, ter zagotavljanje skladnost z njo. Te dejavnosti je spodbujala posebna delovna skupina za etiko, ki je glede tega še naprej podpirala Svet ECB.

Odbor za poklicno etiko svetuje članom organov, ki so vključeni v postopke odločanja glede etičnih vprašanj. Tako je denimo priporočil, da se obdobje vzdržanja, ki je bilo predhodno uvedeno za člana Nadzornega odbora, podaljša za šest mesecev, potem ko je zakonec tega člana odstopil z neizvršne funkcije v odboru nadzorovane banke. To priporočilo je bilo izdano zaradi uveljavljanja načela preudarnosti in zmanjšanja možnosti vtisa nasprotja interesov. Poleg tega so člani Nadzornega odbora in drugi sodelujoči na njegovih sejah Odbor za poklicno etiko obvestili o pozaposlitvenih poklicnih dejavnostih v javnih ali mednarodnih organizacijah in gospodarskih družbah zunaj finančnega sektorja, pri čemer je odbor te dejavnosti ocenil kot neproblematične. Odbor je svetoval tudi glede ustrezne

višine nadomestila, ki naj bi se izplačala nekdanjemu članu Nadzornega odbora v obdobju mirovanja.

4.5 Izvajanje načela ločenosti denarne politike in nadzora

V letu 2016 se je to načelo nanašalo predvsem na izmenjavo informacij med obema področjema.⁴⁵ V skladu s [Sklepom ECB/2014/39 o izvajanju ločenosti med funkcijo denarne politike in nadzorno funkcijo ECB](#) je za izmenjavo informacij veljala potreba po seznanitvi. To pomeni, da je moralo vsako področje delovanja dokazati, da je bila zahtevana informacija nujna za doseganje ciljev politike tega področja. Večina primerov ni bila povezana s podatki posameznih bank, dostop do zaupnih informacij pa je odobrila neposredno tista funkcija ECB, ki je lastnica informacij; posredovanje Izvršilnega odbora ECB, da bi razrešil morebitna nasprotja interesov, ni bilo potrebno. V skladu s Sklepom ECB/2014/39 je bilo v devetih primerih vseeno treba vključiti Izvršilni odbor ECB, ki je omogočil izmenjavo neanonimiziranih podatkov, pridobljenih v okviru FINREP in COREP,⁴⁶ ter drugih neobdelanih podatkov. Dostop do podatkov je bil odobren le začasno, s čimer je bilo ob vsakem času zagotovljeno izpolnjevanje potrebe po seznanitvi. Ločenost na odločevalski ravni ni bila vprašljiva, tako da posredovanje Odbora za mediacijo ni bilo potrebno.

4.6 Okvir poročanja podatkov in upravljanje informacij

Spremembe okvira za ravnanje s podatki

V skladu z okvirno uredbo o EMN je ECB odgovorna za organizacijo procesov, ki se nanašajo na zbiranje in pregled kakovosti podatkov nadzorovanih subjektov.⁴⁷

Glavni cilj je zagotoviti, da EMN uporablja zanesljive in natančne nadzorniške podatke. Zato ECB tesno sodeluje s poročevalskimi enotami pristojnih nacionalnih organov, ki prve prejmejo poročila kreditnih institucij o skrbnem in varnem poslovanju ter izvedejo prvo preverjanje kakovosti teh podatkov. ECB za doseg svojega cilja sodeluje s pristojnimi nacionalnimi organi (in nadzorovanimi subjekti v primeru neposrednega poročanja ECB) in pri tem uporablja »večstopenjski pristop«.⁴⁸

⁴⁵ Sklep ECB/2014/39 vključuje tudi določbe, ki se nanašajo na organizacijske vidike.

⁴⁶ FINREP (finančno poročanje) in COREP (splošno poročanje) sta del izvedbenih tehničnih standardov EBA. FINREP pomeni zbiranje finančnih informacij od bančnih institucij v obliki standardiziranih letnih računovodskih izkazov (bilanca stanja, izkaz poslovnega izida in priloge s podrobnejšimi podatki). COREP pomeni zbiranje informacij, prav tako v standardizirani obliki, ki so pomembne za izračune v okviru prvega stebra, tj. podrobnosti o kapitalu, odbitkih in kapitalskih zahtevah (kreditno, tržno in operativno tveganje) ter velikih izpostavljenostih.

⁴⁷ Člen 140(4) okvirne uredbe o EMN.

⁴⁸ »Večstopenjski pristop« je okvir za prenos nadzorniških podatkov iz bank na pristojne nacionalne organe, iz teh na ECB in iz ECB na EBA.

Večstopenjski pristop se trenutno izboljšuje, in sicer v svoji kratko- in dolgoročni obliki. V okviru kratkoročnega pristopa se, kot je bilo leta 2016 obravnavano z deležniki, od pristojnih nacionalnih organov zahteva, da podatke predložijo ECB v roku, ki ga za predložitev določi ECB, ne glede na status katerih koli internih pravil preverjanja pristojnih nacionalnih organov. Namen tega pristopa je: (a) skrajšati časovni zamik med oddajo poročil s strani subjektov in razpoložljivostjo podatkov za nadzornike EMN ter (b) uskladiti vsebino podatkovnih zbirk pristojnih nacionalnih organov in ECB. Pri dolgoročnem pristopu pa je namen opredeliti dobre prakse v vsakem pristojnem nacionalnem organu in predlagati usklajene dobre prakse.

Ko ECB prejme poročila s podatki, jih v različnih oblikah posreduje v sistem⁴⁹ IMAS, tako da so lahko na voljo končnim uporabnikom, kot so skupne nadzorniške skupine in horizontalne funkcije v EMN. Izbrani podatki iz podskupine institucij (predvsem pomembnih institucij) se po prejemu samodejno posredujejo tudi organu EBA.

Pogostost zbiranja podatkov se giblje od mesečne do četrtnetne in od polletne do letne, podatki pomembnih institucij in manj pomembnih institucij pa so na voljo od referenčnega obdobja za podatke, ki je (načeloma) od decembra 2014 dalje.

Leta 2016 in po uradni objavi osnovnih pravnih aktov⁵⁰ je tako EMN začel redno zbirati poročila za dodatne metrike za spremljanje likvidnosti (ALMM) in portfelje nadzorniškega primerjanja (SBP) ter poročila za količnik likvidnostnega kritja (LCR) in količnik finančnega vzvoda (LR), v skladu s spremenjenimi okviri poročanja.

ECB pripravlja redne statistične podatke v zvezi z nadzorom, ključne kazalnike tveganj, poročila in portale za končne uporabnike. Poleg tega se zbirni bančni podatki⁵¹ o pomembnih institucijah na najvišji ravni konsolidacije od leta 2015 objavljajo na spletni strani ECB o bančnem nadzoru. Leta 2016 so bili ti podatki bistveno razširjeni z dodatnimi statističnimi podatki in podrobnejšimi razčlenitvami (npr. po geografskih značilnostih in razvrstitvi bank). Javno pa se zdaj objavljajo tudi četrtnetno (glej tudi razdelek 7).

Obdelava in objava podatkov v okviru EMN – IMAS

Sistem IMAS (Upravljanje informacij za EMN) je še naprej bistven element za podporo osrednjim procesom EMN in zagotavlja, da se nadzor v vseh državah euroobmočja izvaja enotno. Leta 2016 je bil sistem precej izpopolnjen ne le s širšim pokrivanjem nadzorniških procesov EMN, kot je SREP, inšpekcijskih pregledov na kraju samem, operativnega načrtovanja in postopkov v zvezi z dovoljenji, temveč

⁴⁹ IMAS: Sistem upravljanja informacij za EMN (*Information Management System for the SSM*).

⁵⁰ Pravni akti: ALMM: Uredba (EU) 2016/313 z dne 1. marca 2016 glede dodatnih metrik za spremljanje za poročanje o likvidnosti; SBP: Uredba (EU) 2016/2070 o določitvi izvedbenih tehničnih standardov za predloge, opredeljitve in rešitve s področja informacijske tehnologije, ki jih institucije uporabljajo za poročanje Evropskemu bančnemu organu in pristojnim organom; LCR: Uredba Komisije (EU) 2016/322 z dne 10. februarja 2016 v zvezi s poročanjem institucij o zahtevi glede likvidnostnega kritja; LR: Uredba (EU) 2016/428 z dne 23. marca 2016 v zvezi s poročanjem o količniku finančnega vzvoda; LR.

⁵¹ Glej »Evropski bančni sektor v številkah«. Glej tudi [Bančni statistični podatki EMN](#).

tudi z vmesnikom, ki je prijaznejši do uporabnika, s krepitvijo zmogljivosti za analizo podatkov in na splošno z bolj bogato vsebino, ki je na voljo.

ECB v zvezi z delovanjem sistema IMAS posodablja navodila za poročanje (npr. glede prenosa in kakovosti podatkov, določenih v ITS, uporabe zbirke podatkov in načina iskanja nekaterih informacij) in zagotavlja tehnično podporo končnim uporabnikom.

Okvir 3

Prizadevanja za večjo preglednost

ECB se od prevzema novih nadzorniških nalog ukvarja z vprašanji, ali je dovolj pregledna in odgovorna. Preglednost pomeni jasno in pravočasno obrazložitev sklepov ECB o denarni politiki in postopkih, demokratična odgovornost pa se nanaša na odgovornost ECB za njena dejanja do državljanov EU in njihovih izvoljenih predstavnikov. Preglednost zagotavlja javnosti možnost, da oceni uspešnost ECB glede na njene cilje. Zato so se v letu 2016 okrepila prizadevanja za povečanje preglednosti bančnega nadzora v ECB.

Bančni nadzor v ECB se vse bolj vključuje v komuniciranje s splošno javnostjo: 23. marca 2016 sta imeli predsednica in podpredsednica Nadzornega odbora prvo letno novinarsko konferenco, na kateri sta pojasnili, kako je ECB izvajala svoje nadzorniške aktivnosti v letu 2015. Poleg tega je bančni nadzor v ECB izdal knjižico o metodologiji SREP, v kateri razkriva svoj nadzorniški pristop. Politična sporočila so bila posredovana v 42 govorih in 18 intervjujih predsednice, podpredsednice in predstavnikov Nadzornega odbora, ki so bili objavljeni na spletni strani ECB o bančnem nadzoru. Leta 2016 sta bila redno objavljena koledarja srečanj predsednice in podpredsednice, bančni nadzor v ECB pa je zagotavljal informacije ter pridobival povratne informacije od zakonodajalcev in splošne javnosti v zvezi s:

- sedmimi organiziranimi javnimi posvetovanji;
- 1.295 prejetimi vprašanji javnosti, od katerih se jih je 608 nanašalo na splošne zadeve bančnega nadzora, 619 jih je vsebovalo pritožbe glede bank, 68 vprašanj pa se je dotikalo nadzorovanih subjektov;
- 34 odgovori na vprašanja poslancev Evropskega parlamenta o nadzorniških temah.

Bančni nadzor v ECB je leta 2016 okrepil neposredno interakcijo z nadzorovanimi bankami. S pomočjo publikacij, sporočil za javnost, delavnic in klicev s pojasnili je bankam pojasnjeval proces SREP in metodologije stresnih testov. Poleg tega je ECB pridobivala povratne informacije od industrije: letna raziskava Evropskega bančnega združenja o »nadzorniški izkušnji EMN« je pokazala, da je bančni nadzor v ECB dosegel napredek pri učinkovitem in jasnem komuniciranju. Glede procesa SREP je bilo z združenji bank izvedenih 13 sestankov in telekonferenca. ECB je poleg tega s predstavniki urada evropske varuhinje človekovih pravic, Emily O'Reilly, izmenjala stališča o preglednosti procesa SREP. Emily O'Reilly je v [pismu predsednici](#) izrazila zadovoljstvo s tem, kako ECB zagotavlja preglednost in kako se izvaja proces SREP, ter podala nekaj dodatnih priporočil.

Od decembra 2016 je bančni nadzor v ECB objavil zbirne podatke o sestavi bilance stanja, dobičkonosnosti, solventnosti in kreditnem tveganju nadzorovanih bank. [Statistični nadzorniški](#)

[bančni podatki](#) so vsako četrtoletje javno objavljeni na spletni strani ECB o bančnem nadzoru ter vključujejo razčlenitev glede na geografske značilnosti in razvrstitev bank.

Preglednost se zagotavlja tudi z dostopom javnosti. Sklep ECB o dostopu javnosti do dokumentov ECB⁵² je skladen s cilji in standardi drugih institucij in organov EU glede dostopa javnosti do njihovih dokumentov. Povečuje preglednost, hkrati pa upošteva neodvisnost ECB in pristojnih nacionalnih organov ter zagotavlja zaupnost nekaterih zadev v zvezi z izvajanjem nalog ECB. Državljeni so leta 2016 predložili večje število zahtevkov za dostop javnosti do dokumentov, ki se nanašajo na nadzorniške naloge ECB.

⁵² [Sklep \(EU\) 2015/529](#) z dne 21. januarja 2015 o spremembi Sklepa ECB/2004/3 o dostopu javnosti do dokumentov Evropske centralne banke (ECB/2015/1, UL 84, 28.3.2015, str. 64.) V skladu s temi pravili ima vsak član javnosti pravico dostopa do dokumentov ECB pod pogoji, določenimi v navedenem sklepu ECB. Sklep določa razloge za zavrnitev dostopa do dokumentov, npr. zaupnost postopkov organov odločanja v ECB, Nadzornega odbora ali drugih notranjih organov.

5 Poročanje o proračunski porabi

Uredba o EMN določa, da mora ECB za učinkovito izvajanje nadzorniških nalog imeti na voljo zadostne vire. Ti viri se financirajo z nadomestili za nadzor, ki jih krijejo subjekti pod nadzorom ECB.

Izdatki za nadzorniške naloge so v proračunu ECB navedeni ločeno.⁵³ Vlogo proračunskega organa v ECB opravlja Svet ECB. Ta sprejme letni proračun ECB na predlog Izvršilnega odbora ter potem, ko se je glede zadev, ki se nanašajo na bančni nadzor, posvetoval s predsednico in podpredsednico Nadzornega odbora. Svetu ECB pomaga Odbor za proračun (BUCOM), katerega člani prihajajo iz vseh nacionalnih centralnih bank Eurosistema in iz ECB. BUCOM presoja poročila ECB o načrtovanju proračuna in spremljanju njegovega izvajanja ter o njih poroča neposredno Svetu ECB.

ECB v letu 2017 pričakuje rast izdatkov za neposredni nadzor pomembnih institucij, ki je povezana z različnimi dejavnostmi, predvidenimi v dokumentu »[Bančni nadzor v ECB: prednostne naloge enotnega mehanizma nadzora v letu 2017](#)«, zlasti z začetkom ciljno usmerjenih pregledov notranjih modelov. Poleg tega je, kot je pojasnjeno v razdelku 4.3, Svet ECB decembra 2016 sprejel odločitev, da bo leta 2017 še povečal število zaposlenih v ECB, ki opravljajo bančni nadzor. V nasprotju s tem pa naj bi izdatki za posredni nadzor manj pomembnih institucij v letu 2017 ostali na ravni, primerljivi z letom 2016.

5.1 Izdatki v letu 2016

Izdatke, ki jih je imela ECB z opravljanjem nadzorniških nalog, sestavljajo zlasti neposredni izdatki za [generalne direktorate ECB za bančni nadzor in za sekretariat Nadzornega odbora](#). Nadzorna funkcija uporablja tudi skupne storitve, ki jih zagotavljajo obstoječa poslovna področja ECB, kamor sodijo prostori, upravljanje človeških virov, administrativne storitve, proračun in kontroling, računovodstvo, pravna služba, komunikacije in prevajalske storitve, notranja revizija, statistika in informacijska tehnologija.

Stroški so bili leta 2016 za 10% nižji od ocenjenih

Aprila 2016 je Svet ECB sprejel sklep o znesku, ki se ECB povrne z nadomestili za nadzor v letu 2016. S tem sklepom so bili letni stroški za bančni nadzor ocenjeni na ravni 423,2 milijona EUR.⁵⁴ Ob koncu leta 2016 so stroški ECB za nadzorniške naloge znašali 382,2 milijona EUR. To je bilo 10% manj od ocenjenih, kar pomeni presežek v višini 41,1 milijona EUR v primerjavi z oceno stroškov za leto 2016. V skladu z veljavno [uredbo ECB o nadomestilih za nadzor](#) (v nadaljevanju: uredba o

⁵³ V skladu s členom 29 Uredbe o EMN.

⁵⁴ Sklep (EU) 2016/661 Evropske centralne banke z dne 15. aprila 2016 o skupnem znesku letnih nadomestil za nadzor za leto 2016 (ECB/2016/7).

nadomestilih) se presežek v celoti odšteje od skupnega zneska, ki bo zaračunan v letu 2017.⁵⁵

Tabela 7

Stroški bančnega nadzora v ECB v letu 2016

(v milijonih EUR)

	Dejanski stroški v letu 2016	Ocenjeni stroški v letu 2016	Dejanski stroški v letu 2015	Dejanski stroški v letu 2014
Plače in zasluži	180,6	193,6	141,3	68,9
Najemnine in vzdrževanje stavb	58,1	53,0	25,5	13,2
Drugi izdatki iz poslovanja	143,4	176,7	110,3	74,8
Skupaj izdatki za naloge bančnega nadzora	382,2	423,2	277,1	156,9

Opomba: Končni in vmesni seštevki v tabeli se zaradi zaokroževanja morda ne ujemajo.

Skupni izdatki za nadzorniške naloge v letu 2016 so se medletno zvišali predvsem zaradi celoletnega vpliva odločitev in dogodkov iz leta 2015. To vključuje povečanje skupnega števila zaposlenih v ECB, ki opravljajo bančni nadzor, selitev v stalne prostore in zagotavljanje statistične in informacijske infrastrukture.

Druga povečanja stroškov so povezana s sodelovanjem ECB v stresnem testu, ki ga vsaki dve leti izvaja EBA. S tem povezana prizadevanja so se, kolikor je bilo to mogoče, omogočala s ponovno opredelitvijo prednostnih nalog ter opiranjem na osebje pristojnih nacionalnih organov in zunanje svetovalce. Stroški zunanjih virov so znašali 2,2 milijona EUR za začasno dodeljeno osebje iz pristojnih nacionalnih organov in 8,2 milijona EUR za svetovalce.

Plače in zasluži

Plače in zasluži se nanašajo na vse s plačo povezane izdatke, vključno z nadurami, nadomestili in stroški pozaposlitvenih zaslužkov zaposlenih v bančnem nadzoru in v skupnih službah.

Dejanski izdatki za plače in zasluže v letu 2016 so znašali 180,6 milijona EUR, kar predstavlja 47% vseh izdatkov za naloge bančnega nadzora. Dejanski izdatki v tej kategoriji imajo stopnjo porabe 93% v primerjavi z ocenjenimi izdatki, kar pomeni, da neporabljen sredstva znašajo 13,0 milijona EUR. Neporabljen sredstva so delno povezana z nižjo povprečno stopnjo zasedenosti delovnih mest od predvidene. Do konca leta 2016 je bilo zapolnjenih ali v postopku zapolnitve prek procesa zaposlovanja približno 97% odobrenih delovnih mest za ključna delovna področja EMN.

⁵⁵ Člen 9 Uredbe (EU) št. 1163/2014 Evropske centralne banke z dne 22. oktobra 2014 o nadomestilih za nadzor (ECB/2014/41).

Najemnine in vzdrževanje stavb

Ob koncu poslovnega leta so dejanski izdatki za najemnine in vzdrževanje stavb, vključno z amortizacijo, znašali 58,1 milijona EUR. Bančni nadzor v ECB se je leta 2016 v celoti preselil v stalne prostore. Zaradi potrjenih prostorskih potreb so dejanski izdatki za 5,1 milijona EUR višji od predvidenih.

Drugi izdatki iz poslovanja

Kategorija »drugi izdatki iz poslovanja« vključuje na primer stroške svetovanj, storitev IT, statističnih storitev, amortizacije stalnih sredstev (razen stavb in opreme), poslovnih potovanj in usposabljanja.

Na splošno je izvajanje proračuna v tej kategoriji nižje od izdatkov, predvidenih aprila 2016, in znaša 143,4 milijona EUR. Neporabljena sredstva v tej kategoriji večinoma odražajo fazo vzpostavljanja nadzorne funkcije in prečenjenih proračunskih potreb za dejavnosti, kot so poslovna potovanja in usposabljanja.

Drugi izdatki iz poslovanja poleg dvoletnega stresnega testa EBA v letu 2016 vključujejo zunanjo podporo, ki jo je ECB uporabila za »redne« celovite ocene, izvajanje inšpekcijskih pregledov na kraju samem in pripravljalo fazo pregleda TRIM. Vse te postavke so podrobno predstavljene v razdelku 1.

5.2 Okvir nadomestil 2016

Uredba o nadomestilih tvori skupaj z uredbo o EMN pravni okvir, po katerem ECB zaračunava letna nadomestila za nadzor za pokrivanje izdatkov, ki jih ima z nadzorniškimi nalogami. Uredba o nadomestilih vzpostavlja metodologijo na naslednjih področjih: (i) določitev skupnega zneska letnih nadomestil za nadzor; (ii) izračun zneska, ki ga plača vsaka nadzorovana institucija; in (iii) pobiranje letnih nadomestil za nadzor.

Leta 2016 je ECB zaključila drugi cikel zaračunavanja nadomestil za nadzor. V letu 2017 bo opravljen pregled uredbe o nadomestilih, zlasti v zvezi z metodami in merili, ki se uporabljajo za izračun letnega nadomestila za nadzor. Dodatne informacije o tem, kako nadzorovani subjekti lahko prispevajo k pregledu, bodo objavljene na spletni strani ECB o bančnem nadzoru.

Skupni zaračunani znesek

**404,5 milijona
EUR**

so znašala nadomestila,
ki jih je ECB zaračunala
za izvajanje nadzorniških
nalog

Leta 2016 je ECB za stroške, ki jih je imela z izvajanjem nadzorniških nalog, zaračunala nadomestila za nadzor v skupni vrednosti 404,5 milijona EUR. Ta znesek temelji na pričakovanih izdatkih za celotno leto 2016, ki znašajo 423,2 milijona EUR in so prilagojeni glede na: (i) presežek v višini 18,9 milijona EUR, prenesen iz obdobja zaračunavanja nadomestil v letu 2015; (ii) druge prihodke, povezane z

zamudnimi obrestmi v višini 0,1 milijona EUR; in (iii) znesek v višini 0,3 milijona EUR, vrnjen posameznim bankam za obdobje nadomestil 2014-2015.

Znesek, ki se povrne z nadomestili za nadzor, je razdeljen v dva dela glede na status nadzorovanega subjekta (pomemben ali manj pomemben), kar določa obseg nadzora dane institucije s strani ECB. Delitev je določena na osnovi stroškov, ki jih imajo poslovna področja ECB, pristojna za nadzor pomembnih nadzorovanih subjektov, in poslovna področja, ki spremljajo nadzor manj pomembnih nadzorovanih subjektov.

Tabela 8

Nadomestila za nadzor, razdeljena med pomembne in manj pomembne institucije

(v milijonih EUR)

	Dejanski prihodki 2016	Ocenjeni prihodki za naloge bančnega nadzora 2016	Dejanski prihodki 2015	Dejanski prihodki 2014 ⁵⁶
Nadomestila za nadzor	382,2	423,2	277,1	30,0
od tega:				
Nadomestila, zaračunana pomembnim bankam ali pomembnim skupinam	338,4	376,0	245,6	25,6
Nadomestila, zaračunana manj pomembnim bankam ali manj pomembnim skupinam	43,7	47,2	31,5	4,4
Drugo	0,0			
Skupaj prihodki od nalog bančnega nadzora	382,2	423,2	277,1	30,0

Kot je pojasnjeno v razdelku 5.1, obstaja presežek v višini 41,1 milijona EUR, kar je razlika med dejanskimi izdatki za naloge bančnega nadzora v letu 2016 in zneskom, ki je bil zbran za to leto. Ta presežek se bo v celoti odštel od skupnega zneska, ki bo zaračunan v letu 2017 ter razdeljen med kategoriji pomembnih in manj pomembnih institucij glede na dejanske stroške za posamezne funkcije v letu 2016.

Posamična nadomestila za nadzor

Na ravni posamezne banke se nadomestilo izračuna glede na njeno pomembnost in profil tveganosti, pri čemer se uporabijo faktorji za izračun letnega nadomestila na referenčni datum 31. december prejšnjega leta, ki so jih posredovale vse nadzorovane banke. Nadomestilo za vsako banko se zatem zaračuna v obliki letnega plačila, ki v plačilo zapade v zadnjem četrtletju danega poslovnega leta.

⁵⁶ Za leto 2014 si je ECB z nadomestili za nadzor povrnila stroške bančnega nadzora za obdobje, ki se je začelo novembra 2014, ko je prevzela nadzorniške naloge.

Slika 9

Spremenljivi del nadomestila se določi glede na pomembnost banke in njen profil tveganosti

Nadomestilo za nadzor se določi na najvišji ravni konsolidacije v državi članici, ki sodeluje v EMN. Vsebuje spremenljivi in minimalni del. Slednji velja enako za vse banke in predstavlja 10% celotnega povrnljivega zneska.⁵⁷

Za izračun letnega nadomestila za nadzor v letu 2016 so zavezanci za plačilo nadomestila do 1. julija 2016 pristojnim nacionalnim organom posredovali informacije o faktorjih za izračun nadomestila z referenčnim datumom 31. december 2015. ECB je 8. avgusta 2016 zavezancem za plačilo nadomestila omogočila dostop do posredovanih podatkov o faktorjih in jih pozvala, da v petih delovnih dneh sporočijo, če menijo, da so podatki napačni. Zatem je izračunala posamično nadomestilo za vsako banko in bančno skupino.

V skladu s členom 7 uredbe o nadomestilih so spremembe nadomestila za nadzor potrebne pri naslednjih spremembah stanja v posamezni banki: (i) sprememba nadzornega statusa nadzorovanega subjekta, tj. pomemben subjekt je na novo razvrščen med manj pomembne ali obratno; (ii) izdaja dovoljenja novemu nadzorovanemu subjektu; ali (iii) odvzem dovoljenja. V letu 2015 so take spremembe, zaradi katerih je ECB izdala nove sklepe glede nadomestila za nadzor, skupaj znašale 0,3 milijona EUR. Ta znesek je bil povrnjen na začetku leta 2016 in se upošteva pri določitvi skupnega zneska, ki bo zaračunan, kot je bilo odobreno aprila 2016. Nato so se opredelile dodatne spremembe posameznih nadomestil za nadzor, zaračunanih v prvem ciklu zaračunavanja nadomestil (od novembra 2014 do konca leta 2015), kar je imelo za posledico nadaljnje neto vračilo v višini 0,4 milijona EUR. Ta znesek se bo upošteval pri določitvi skupnega zneska, ki bo nadzorovanim subjektom zaračunan v letu 2017.

Te spremembe so se nanašale predvsem na manj pomembne institucije, s čimer se je zmanjšalo število manj pomembnih institucij na najvišji ravni konsolidacije. Zaradi tega je bilo odstotno povečanje zlasti v minimalnem delu nadomestila za nadzor, ki so ga morale nekatere banke plačati za leto 2016, neizogibno večje od pričakovanega glede na odstotek povečanja skupnega zaračunanega zneska.

ECB trenutno obravnava zahteve za spremembe po členu 7 uredbe o nadomestilih v zvezi z letom 2016. Znesek vračila ali dodatnega plačila se bo v celoti odštel oziroma prištel skupnemu zaračunanemu znesku v letu 2017.

Več informacij o [nadomestilih za nadzor](#) je na spletni strani ECB o bančnem nadzoru. Ta stran se redno posodablja s koristnimi in praktičnimi informacijami ter je na voljo v vseh uradnih jezikih EU.

⁵⁷ Za najmanjše pomembne banke z bilančno vsoto pod 10 milijard EUR se minimalni del nadomestila prepolovi.

6 Pravni akti, ki jih je ECB sprejela v zvezi z bančnim nadzorom

V spodnji tabeli so navedeni pravni instrumenti, ki se nanašajo na bančni nadzor ter jih je ECB sprejela v letu 2016 in objavila v *Uradnem listu Evropske unije* in/ali na svoji spletni strani. Gre za pravne instrumente, ki so bili sprejeti na podlagi člena 4(3) uredbe o EMN, in druge pomembne pravne instrumente.

Uredbe ECB

- **ECB/2016/4**
[Uredba Evropske centralne banke \(EU\) 2016/445](#) z dne 14. marca 2016 o izvajanju opcij in diskrecijskih pravic, ki so na voljo v pravu Unije (UL L 78, 24. 3. 2016, str. 60).

Pravni instrumenti ECB razen uredb

- **ECB/2016/1**
[Smernica Evropske centralne banke \(EU\) 2016/256](#) z dne 5. februarja 2016 o razširitvi skupnih pravil in minimalnih standardov za varstvo zaupnosti statističnih informacij, ki jih zbira Evropska centralna banka ob pomoči nacionalnih centralnih bank, na pristojne nacionalne organe sodelujočih držav članic in Evropsko centralno banko v nadzorni funkciji (UL L 47, 25. 2. 2016, str. 16)
- **ECB/2016/7**
[Sklep Evropske centralne banke \(EU\) 2016/661](#) z dne 15. aprila 2016 o skupnem znesku letnih nadomestil za nadzor za leto 2016 (UL L 114, 28. 4. 2016, str. 14).
- **ECB/2016/19**
[Sklep Evropske centralne banke \(EU\) 2016/1162](#) z dne 30. junija 2016 o razkritju zaupnih informacij v okviru preiskovanja kaznivih dejanj (UL L 192, 16. 7. 2016, str. 73)
- **ECB/2016/37**
[Smernica Evropske centralne banke \(EU\) 2016/1993](#) z dne 4. novembra 2016 o določitvi načel za usklajevanje pri ocenjevanju institucionalnih shem za zaščito vlog, v katerih so pomembne in manj pomembne institucije, v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ter za spremljanje teh shem (UL L 306, 15. 11. 2016, str. 32)
- **ECB/2016/38**
[Smernica Evropske centralne banke \(EU\) 2016/1994](#) z dne 4. novembra 2016 o

pristopu, po katerem pristojni nacionalni organi priznajo institucionalne sheme za zaščito vlog za bonitetne namene v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 306, 15. 11. 2016, str. 37)

- **ECB/2016/44**
[Priporočilo](#) Evropske centralne banke z dne 13. decembra 2016 o politiki razdelitve dividend (UL C 481, 23. 12. 2016, str. 1)

7 Evropski bančni sektor v številkah

Bančni nadzor v ECB na [svoji spletni strani](#) od decembra 2016 objavlja zbirne podatke o sestavi bilance stanja, dobičkonosnosti, solventnosti in kreditnem tveganju nadzorovanih bank. Statistični nadzorniški bančni podatki so javno objavljeni vsako četrtnje in vključujejo razčlenitev glede na geografske značilnosti in razvrstitev bank.

V nadaljevanju so predstavljeni najpomembnejši statistični podatki za obravnavano obdobje.

Na podlagi preučevanega vzorca pomembnih institucij na najvišji ravni konsolidacije je razvidno, da se kapitalski količniki od začetka leta 2015 zvišujejo (glej tabelo 1). Količnik kapitalске ustreznosti je v tretjem četrtnju 2016 znašal 17,2%, kar je več kot leto prej, ko je znašal 16,1%. Podobno rast je mogoče opaziti pri vrednosti količnikov CET1 in T1.

Tabela 1

Količnik kapitalске ustreznosti in njegove komponente po referenčnih obdobjih

(v odstotkih)

Kazalnik	3. četrtnje 2015	4. četrtnje 2015	1. četrtnje 2016	2. četrtnje 2016	3. četrtnje 2016
Količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala	12,77%	13,52%	13,31%	13,52%	13,70%
Količnik temeljnega kapitala	13,59%	14,34%	14,19%	14,40%	14,59%
Količnik kapitalске ustreznosti	16,06%	16,85%	16,65%	16,96%	17,19%

Vir: ECB.

Opombe: Pomembne institucije na najvišji ravni konsolidacije, za katere sta na voljo skupno poročanje o kapitalski ustreznosti (COREP) in finančno poročanje (FINREP). Seznam bank, ki se uporablja za različna referenčna obdobja, se lahko razlikuje v skladu s spremembami seznama pomembnih institucij in ko banke začnejo poročati v okviru obveznosti FINREP. Natančneje, v drugem in tretjem četrtnju 2015 zajema 102 banki, v četrtem četrtnju 2015 117 bank (več obveznosti v okviru poročanja FINREP), 123 v prvem četrtnju 2016 in 124 v drugem četrtnju 2016 (spremembe na seznamu pomembnih institucij in obveznosti v okviru poročanja FINREP). Število subjektov na referenčno obdobje naj bi se v prihodnje stabiliziralo, kakršne koli spremembe pa bodo posledica sprememb seznama pomembnih institucij na podlagi ocene, ki jo bo opravil bančni nadzor v ECB in ki se navadno izvede na letni ravni.

Poleg tega se delež slabih posojil nenehno znižuje, in sicer s 7,3% v tretjem četrtnju 2015 na 6,5% v zadnjem četrtnju 2016.

Tabela 2

Kakovost sredstev: slaba posojila in predujmi po referenčnih obdobjih

(v odstotkih)

Kazalnik	3. četrtnje 2015	4. četrtnje 2015	1. četrtnje 2016	2. četrtnje 2016	3. četrtnje 2016
Delež slabih posojil	7,31%	7,03%	6,85%	6,61%	6,49%

Vir: ECB.

Opombe: Vzorec kot v tabeli 1.

Kreditni so v tabelah, ki prikazujejo kakovost sredstev, izraženi v bruto knjigovodski vrednosti. V skladu s FINREP so izpostavljenosti v posesti za trgovanje izključene, stanje na računih pri centralni banki in druge vloge na vpogled pa so vključeni.

Skupna sredstva in obveznosti bank (glej tabeli 3a in 3b) odražajo podatke za vzorec subjektov v določenih časovnih točkah. Vzorec bank, ki se uporablja v različnih

referenčnih obdobjih, se razlikuje, ker (a) se je spremenil seznam pomembnih institucij in ker so (b) banke, ki pripravljajo konsolidirane računovodske izkaze v skladu z nacionalnimi računovodskimi standardi (nGAAP), in tiste, ki poročajo le na posamični ravni, začele pošiljati poročila FINREP.

Tabela 3a

Sestava sredstev po referenčnih obdobjih

(v milijardah EUR)

Sredstva	3. četrtnje 2015	4. četrtnje 2015	1. četrtnje 2016	2. četrtnje 2016	3. četrtnje 2016
Denar v blagajni, stanje na računih pri centralni banki, druge vloge na vpogled	1.011,60	1.134,46	1.189,56	1.231,65	1.282,37
Krediti	12.967,14	13.153,08	13.445,87	13.652,70	13.589,86
Dolžniški vrednostni papirji	3.275,76	3.291,75	3.375,98	3.351,15	3.194,58
Lastniški finančni instrumenti	459,61	461,48	425,82	410,40	429,42
Izvedeni finančni instrumenti	2.420,54	2.220,54	2.457,12	2.577,69	2.349,47
Naložbe v odvisne družbe, skupne podvige in pridružene družbe	160,53	160,44	162,31	161,45	161,88
Neopredmetena sredstva in dobro ime	139,36	140,12	139,67	139,37	137,93
Druge sredstva	1.138,15	1.127,82	1.219,55	1.234,89	1.210,33
Skupaj sredstva	21.572,69	21.689,69	22.415,88	22.759,31	22.355,83

Vir: ECB.

Opomba: Vzorec kot v tabeli 1.

Tabela 3b

Struktura obveznosti in kapitala po referenčnih obdobjih

(v milijardah EUR)

Obveznosti in kapital	3. četrtnje 2015	4. četrtnje 2015	1. četrtnje 2016	2. četrtnje 2016	3. četrtnje 2016
Depoziti	12.650,34	12.787,77	13.032,87	13.227,54	13.120,28
od tega: nefinančne družbe	2.180,05	2.312,31	2.283,00	2.332,80	2.409,42
od tega: gospodinjstva	5.223,31	5.377,59	5.391,24	5.490,26	5.489,20
Izdani dolžniški vrednostni papirji	3.743,74	3.930,51	4.005,10	4.008,59	3.969,26
Izvedeni finančni instrumenti	2.455,44	2.268,58	2.515,64	2.634,02	2.415,64
Rezervacije ¹⁾	133,93	144,96	146,59	152,15	152,99
Druge obveznosti	1.287,15	1.180,39	1.323,76	1.339,23	1.285,13
Lastniški kapital	1.302,08	1.377,49	1.391,92	1.397,77	1.412,53
Skupaj obveznosti in kapital	21.572,69	21.689,69	22.415,88	22.759,31	22.355,83

Vir: ECB.

Opomba: Vzorec kot v tabeli 1.

1) V skladu z MRS 37.10 in MRS 1.54(l).

Baselski odbor za bančni nadzor (BCBS): glavni svetovni organ, ki določa standarde za ureditev skrbnega in varnega poslovanja bank, in forum za sodelovanje na področju bančnega nadzora. Njegova naloga je, da okrepi ureditev, nadzor in prakse bank po vsem svetu z namenom izboljšati finančno stabilnost. Med člani Baselskega odbora za bančni nadzor so organizacije, pristojne za neposredni bančni nadzor, in centralne banke.

Bančna unija: eden od gradnikov, ki je potreben za dokončanje ekonomske in monetarne unije. Sestavljajo jo celosten finančni okvir z enotnim mehanizmom nadzora, enotnim mehanizmom reševanja bank in enotnim pravilnikom, tudi za poenotene sisteme jamstva za vloge, ki se lahko razvijejo v skupno evropsko jamstvo za vloge.

Basel III: celovit nabor reformnih ukrepov, ki jih je Baselski odbor za bančni nadzor pripravil kot odgovor na finančno krizo leta 2008. Basel III temelji na pravilniku Basel II. Njegov cilj je okrepiti ureditev, nadzor in upravljanje tveganj v bančnem sektorju. Namen ukrepov je izboljšati sposobnost bančnega sektorja, da ublaži pretrese, ki izhajajo iz finančne in gospodarske krize, izboljšati obvladovanje tveganj in upravljanje ter krepiti preglednost in razkritja bank.

Celovita ocena: finančni zdravstveni pregledi, ki jih mora ECB izvesti pred prevzemom neposrednega nadzora nad kreditno institucijo. Celovite ocene pomagajo zagotoviti, da so banke ustrezno kapitalizirane in lahko prenesejo morebitne finančne šoke. Oceno sestavljata pregled kakovosti sredstev in stresni test.

CRR/CRD IV: uredba in direktiva o kapitalskih zahtevah: [Uredba \(EU\) št. 575/2013](#) o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja (CRR) ter [Direktiva 2013/36/EU](#) o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij (CRD IV). Pogosto se oba pravna akta skupaj označujeta kot CRD IV.

Evropski bančni organ (EBA): neodvisen organ EU, ustanovljen 1. januarja 2011 kot del evropskega sistema finančnega nadzora z namenom, da zagotavlja učinkovito in dosledno bonitetno regulativo ter nadzor v celotnem bančnem sektorju EU. Njegova glavna naloga je prispevati k oblikovanju enotnega evropskega pravilnika za bančništvo, katerega cilj je zagotoviti enoten sklop usklajenih bonitetnih pravil za celotno EU.

Odbor za finančno stabilnost: mednarodni organ, ki spodbuja mednarodno finančno stabilnost z usklajevanjem nacionalnih finančnih organov in organov, ki določajo mednarodne standarde, pri njihovih prizadevanjih za razvoj zanesljivih regulativnih, nadzornih in drugih politik finančnega sektorja. S spodbujanjem doslednosti pri izvajanju teh politik v različnih sektorjih in jurisdikcijah spodbuja

enake konkurenčne pogoje.

Presoja sposobnosti in primernosti: nadzorni organi morajo v skladu z direktivo CRD IV oceniti, ali so kandidati za člane upravljalnih organov v bankah sposobni in primerni. ECB take odločitve o sposobnosti in primernosti sprejema za direktorje 126 največjih bank v euroobmočju, odločitve o sposobnosti in primernosti za manj pomembne institucije pa še vedno sprejemajo nacionalni nadzorniki, razen v primeru nove bančne licence.

Notranji model: vsak pristop za merjenje in upravljanje tveganj, ki se uporablja za izračun kapitalskih zahtev, je v lasti kreditne institucije in ga mora v skladu s tretjim delom CRR pred uporabo odobriti pristojni organ.

Skupna nadzorniška skupina (SNS): skupina nadzornikov, ki so zaposleni v ECB in pristojnih nacionalnih organih ter so odgovorni za nadzor nad pomembnim nadzorovanim subjektom ali pomembno nadzorovano skupino.

Manj pomembne institucije: manj pomembna institucija je vsaka institucija, ki je pod nadzorom pristojnih nacionalnih organov. V nasprotju s tem so pomembne institucije tiste bančne skupine, ki jih neposredno nadzira ECB.

Maksimalni znesek za razdelitev (MDA): kršitve zahteve po kombiniranem blažilniku (CBR) sprožijo obvezne omejitve razdelitve (npr. dividend, izplačila kuponov od instrumentov dodatnega temeljnega kapitala, bonusov). Banki, ki ne izpolni zahtev po kombiniranem blažilniku, se samodejno prepove, da bi razdelila več od maksimalnega zneska za razdelitev. Ta se izračuna kot razdeljivi dobiček banke, pomnožen s faktorjem, ki znaša med 0,6 in 0, odvisno od tega, za koliko je navadni lastniški temeljni kapital (CET1) manjši od CBR.

Minimalna zahteva glede kapitala in kvalificiranih obveznosti: zahteva za vse kreditne institucije v EU, katere cilj je kreditnim institucijam omogočiti, da pokrijejo izgube v primeru, da propadejo. Minimalno zahtevo glede kapitala in kvalificiranih obveznosti (*minimum requirement for own funds and eligible liabilities*, MREL) je izdala Evropska komisija v [direktivi o sanaciji in reševanju bank](#) (BRRD). Ima isti cilj kot zahteva TLAC (skupna sposobnost pokrivanja izgub). Vseeno se nekatere kapitalske zahteve, ki jih določa MREL, izračunajo drugače, in sicer po merilih, ki jih je določila EBA.

Pristojni nacionalni organ (PNO): javni organ ali telo, ki je v skladu z nacionalno zakonodajo uradno priznan in pooblaščen za nadzor institucij kot del sistema nadzora, ki deluje v posamezni državi članici.

Postopek z neugovarjanjem: standardni proces odločanja, ki je z uredbo o EMN vzpostavljen za nadzorniške dejavnosti ECB. Nadzorni odbor sprejme predlog odločitve, ki ga zatem v sprejetje posreduje Svetu ECB. Odločitev velja za sprejeto, če ji Svet ECB ne ugovarja v vnaprej določenem roku, ki ne presega deset delovnih dni.

Slaba posojila: 145. odstavek priloge V izvedbenih tehničnih standardov EBA o nadzorniškem poročanju določa, da so »slaba posojila tista, ki izpolnjujejo eno ali

obe od naslednjih meril: (a) so pomembne izpostavljenosti z več kot 90-dnevno zamudo pri odplačilu; (b) po ocenah je malo verjetno, da bo dolжник v celoti poravnal svoje kreditne obveznosti brez unovčenja zavarovanja, ne glede na to, ali obstajajo morebitni zapadli neplačani zneski, in ne glede na število dni zamude pri odplačilu.»

Opcije in nacionalne diskrecijske pravice: opcije so določbe v zakonodaji EU, ki dajejo pristojnim organom ali državam članicam možnost, da se za doseganje skladnosti z določbo odločajo med različnimi možnostmi. Nacionalne diskrecijske pravice so določbe v bančni zakonodaji EU, ki dajejo pristojnim organom ali državam članicam možnost, da se odločijo, ali bodo dano določbo uporabljale ali ne.

Skupne kapitalske zahteve: vsota skupnega količnika kapitala v procesu SREP (vsota kapitalskih zahtev, kot je določeno v členu 92 uredbe o kapitalskih zahtevah, in dodatnih kapitalskih zahtev), zahtev glede kapitalskih blažilnikov in makrobonitetnih zahtev.

Postopki *passporting*: postopki, ki se nanašajo na svobodo ustanavljanja in svobodo opravljanja storitev v drugih državah članicah, na voljo vsaki kreditni instituciji, ki je pridobila dovoljenje pristojnih organov druge države članice in je pod njihovim nadzorom, če dovoljenje velja za te dejavnosti (kot določajo členi 33 do 46 CRD IV).

Napotki iz drugega stebra (P2G): nadzorniško orodje za določanje pravno nezavezujočih kapitalskih pričakovanj nad ravno skupnih kapitalskih zahtev. Ti napotki, ki dopolnjujejo zahteve iz drugega stebra (P2R), niso pomembni za maksimalni znesek za razdelitev in njihovo neizpolnjevanje ne pomeni samodejnega ukrepanja nadzornika.

Kvalificirani delež: delež v kreditni instituciji, ki predstavlja 10% ali več kapitala ali glasovalnih pravic ali ki omogoča pomemben vpliv na upravljanje te institucije.

Pomembne institucije: merila za ugotavljanje, ali se banke štejejo za pomembne – in so zato pod neposrednim nadzorom ECB – so opredeljena v uredbi o EMN in v okvirni uredbi o EMN. Banke morajo za to, da bi se uvrstile med pomembne, izpolnjevati vsaj eno od teh meril. Ne glede na izpolnjevanje meril se lahko EMN kadar koli odloči, da institucijo razvrsti kot pomembno, da se zagotovi dosledna uporaba visokih nadzorniških standardov.

Enotni mehanizem nadzora (EMN): mehanizem, ki ga sestavljajo ECB in nacionalni pristojni organi v sodelujočih državah članicah, v okviru katerega ECB izvaja nadzorne naloge, ki so ji dodeljene. ECB je odgovorna za učinkovito in skladno delovanje tega mehanizma, ki je sestavni del bančne unije.

Okvirna uredba o EMN: regulativni okvir, ki določa praktične ureditve v zvezi s sodelovanjem med ECB in pristojnimi nacionalnimi organi v enotnem mehanizmu nadzora, kot je predvideno v uredbi o EMN.

Uredba o EMN: pravni akt, ki vzpostavlja enotni mehanizem nadzora za kreditne institucije v euroobmočju in potencialno v drugih državah članicah EU kot enega glavnih elementov evropske bančne unije. Uredba o EMN daje ECB posebne

naloge, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora nad kreditnimi institucijami.

Nadzorniški priročnik: priročnik, ki podrobno opisuje splošna načela, procese in postopke ter metodologijo za nadzor pomembnih in manj pomembnih institucij, pri čemer so upoštevana načela delovanja EMN. Opisuje postopke sodelovanja v okviru EMN in z organi zunaj EMN. Nadzorniški priročnik je interni dokument za zaposlene v EMN; krajši [Vodnik po bančnem nadzoru](#), ki razlaga delovanje EMN in podrobno opisuje nadzorniške prakse EMN, je bil objavljen novembra 2014.

Proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP): proces, ki se uporablja kot vodilo pri izvajanju nadzorniškega pregleda pomembnih in manj pomembnih kreditnih institucij ter ugotavljanje, ali naj se (poleg minimalnih zahtev) uporabijo možne dodatne zahteve v zvezi s kapitalom, razkritji ali likvidnostjo, ter ali naj se uporabi še kak drug nadzorniški ukrep.

© Evropska centralna banka, 2017

Poštni naslov 60640 Frankfurt na Majni, Nemčija
Telefon +49 69 1344 0
Spletna stran www.bankingsupervision.europa.eu

Vse pravice so pridržane. Razmnoževanje v izobraževalne in nekomercialne namene je dovoljeno pod pogojem, da je naveden vir.

ISSN	2443-5910 (html)	DOI	10.2866/208114 (html)
ISSN	2443-5910 (pdf)	DOI	10.2866/10317 (pdf)
ISBN	978-92-899-2953-0 (html)	Kataloška št. EU	QB-BU-17-001-SL-Q (html)
ISBN	978-92-899-2932-5 (pdf)	Kataloška št. EU	QB-BU-17-001-SL-N (pdf)